

GÜNLÜK KONUŞMA KILAVUZU

Yunanca, Türkçe, Kıbrıs Türkçesi, Kıbrıs Rumcası

ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΝ ΛΕΞΕΩΝ ΚΑΙ ΦΡΑΣΕΩΝ

Ελληνικά - Τουρκικά - Κυπριακά Τουρκικά - Κυπριακά Ελληνικά

**Τίτλος: Ελληνικά - Τουρκικά - Κυπριακά Τουρκικά - Κυπριακά Ελληνικά – Οδηγός
Καθημερινών Λέξεων και Φράσεων**

Başlık: Yunanca, Türkçe, Kıbrıs Türkçesi, Kıbrıs Rumcası – Günlük Konuşma Kılavuzu

ISBN 978-9963-703-33-3

Συγγραφείς / Yazarlar:

Ahmet Güneylı

Chryso Pelekani

Spyros Armostis

Yasemin Veysioğlu

Σύμβουλοι Επιμέλειας Κειμένου /

Yayın İçerik Danışmanları:

Alev Tuğberk

Kyriakos Pachoulides

Συνεργάτες Θεώρησης Κειμένου / Yorum ortağı:

Haris Mexas

Συντονίστρια Προγράμματος / Proje Koordinatörü:

Özge Özoğlu

© Πνευματικά Δικαιώματα / Telif hakkı:

ΟΑΣΕ ΗΑΕΜ 2019 Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

Παραγωγή στην Κύπρο.

OSCE HCNM, 2019 Tüm haklar saklıdır.

Kıbrıs'ta yayınlanmıştır.

© Σχεδιασμός / Grafik Tasarım:

GRA.DES

Λευκωσία, Κύπρος / Lefkoşa, Kıbrıs

www.gra-des.com

Για πληροφορίες / Bilgi için:

Όμιλος Ιστορικού Διαλόγου και Έρευνας / Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği

Ηλεκτρονική Διευθυνση / e-posta adresi: ahdr@ahdr.info

Ιστοσελίδα / Websitesi: <http://www.ahdr.info>

Η έκδοση κατέστη δυνατή με χρηματοδότηση από τον Οργανισμό για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) Ύπατο Αρμοστή για τις Εθνικές Μειονότητες (ΗΑΕΜ)

Bu yayın Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) Ulusal Azınlıklar Yüksek Komiserliği'nin sağladığı finansal katkı ile gerçekleştirilmiştir.

Έγινε κάθε προσπάθεια να έρθουμε σε επαγή με τους κατόχους των πνευματικών δικαιωμάτων. Θα χαρούμε να επανορθώσουμε οποιαδήποτε λάθη ή παραλείψεις. Telif hakkı sahipleriyle iletişim kurmak için her türlü çaba gösterilmiştir. Herhangi bir hatayı veya ihmali düzeltmekten memnuniyet duyuyoruz.

Δήλωση αποποίησης: Οι απόψεις που εκφράζονται στην παρούσα έκδοση είναι αυτές των συγγραφέων και δεν εκπροσωπούν αναγκαστικά αυτές του ΟΑΣΕ ΗΑΕΜ ή του ΟΙΔΕ. **Yasal Uyarı:** Bu yayında belirtilen görüşler yazarlara aittir ve mutlakla OSCE HCNM ve AHDR'in görüşlerini temsil etmek zorunda değildir.

Αγαπητή/τέ χρήστη του Καθημερινού Λεξιλογίου

Στόχος αυτού, του πρώτου στο είδος του, Καθημερινού Λεξιλογίου είναι να προωθήσει κανάλια επικοινωνίας ανάμεσα στις κοινότητες της Κύπρου και να ενισχύσει την διακοινοτική αλληλεπίδραση, δημιουργώντας ένα χώρο για να μάθει κάποια/ος τη γλώσσα των δύο πολυπληθέστερων κοινοτήτων στο νησί. Το Καθημερινό Λεξιλόγιο συνδυάζει την τυπική ορολογία με τις γλωσσικές διαλέκτους που μιλιούνται στην Κύπρο. Είναι επίσης ένα σύγχρονο εργαλείο συγχρονισμένο με την ψηφιακή εποχή στην οποία ζούμε, με εφαρμογές οι οποίες μπορούν να κατεβούν σε Android και IOS.

Πίσω από αυτή την πρωτοβουλία βρίσκεται η αναγνώριση ότι η γνώση της γλώσσας όχι μόνο ανοίγει κανάλια επικοινωνίας αλλά και δημιουργεί μονοπάτια για την εξοικείωση με τις «άλλες» κοινότητες. Η ιδέα για τη δημιουργία αυτού του Καθημερινού Λεξιλογίου ως εργαλείου και πηγής για αλληλεπίδραση έχει βασιστεί σε παρόμοιες επιτυχημένες πρακτικές τις οποίες ο Ύπατος Αρμοστής του ΟΑΣΕ για της Εθνικές Μειονότητες (ΟΑΣΕ ΥΑΕΜ) υποστηρίζει ενεργά, ως μέσο για τη γεφύρωση γλωσσικών διαιρέσεων.

Φιλοδοξούμε ότι αυτό το Καθημερινό Λεξιλόγιο θα αποτελέσει ένα αποτελεσματικό μέσο για την ενίσχυση του διακοινοτικού διαλόγου και της κατανόησης. Ελπίζουμε ότι θα βοηθήσει τον καθένα και την καθεμιά που επιθυμεί να έρθει σε επαφή με ανθρώπους που ζουν στο ίδιο νησί και να εξερευνήσει κοινά σημεία που μοιράζονται οι κοινότητες στην Κύπρο.

Ο Όμιλος Ιστορικού Διαλόγου και Έρευνας (ΟΙΔΕ) συνεισφέρει στην ανάπτυξη της ιστορικής κατανόησης ανάμεσα στα παιδιά, τους νέους ανθρώπους και τους/τις εκπαιδευτικούς, παρέχοντας ευκαιρίες για μάθηση σε άτομα που ζουν στην Κύπρο ανεξάρτητα από την εθνοτική τους καταγωγή, τη θρησκεία, την κουλτούρα και το κοινωνικό τους υπόβαθρο. Είναι μέσα σε αυτό το πνεύμα που ο ΟΙΔΕ έχει υλοποιήσει το πρωτοποριακό αυτό Πρόγραμμα, το οποίο χρηματοδοτήθηκε από τον ΟΑΣΕ ΥΑΕΜ.

Ειλικρινά ελπίζουμε ότι βρείτε τόσο τη μορφή όσο και το περιεχόμενο του Καθημερινού Λεξιλογίου ελκυστικό και χρήσιμο στην καθημερινή σας ζωή.

όμιλος ιστορικού διαλόγου
και έρευνας association
for historical dialogue
and research (arhistel)
dialog ve arastirma derneği

Sevgili kullanıcılar,

Kendi türünün ilk örneği olan bu Günlük Deyimler Elkitabı'nın amacı, adada yaşayan toplumlar arasındaki iletişim olanaklarını artırarak, birbirlerinin dilini öğrenmeleri için bir alan yaratmaktır. Bu elkitabı Kıbrıs'ta standart olarak kullanılan diller ve çeşitliliklerini sizlere birlikte sunarken, aynı zamanda çağdaş eğilimlere uygun olarak IOS ve Android uygulamalarıyla uyumlu, internetten indirilebilen çağdaş bir araç olarak hizmetinize sunulmuştur.

Bu girişimi, dil öğrenmenin diğer toplum üyeleriyle iletişim kurabilmede sağladığı olanakların yanı sıra edinilen dilin toplumların birbirlerini tanımaları ve anlamalarına yardımcı olabilmek için çok önemli bir araç olduğu bilinciyle gerçekleştirdik. Bu öğretici elkitabını yaratma fikri, AGİT Azınlıklar Yüksek Komiserliği'nin dilsel ayrılıkların aşılmasını kolaylaştıran bir köprü oluşturulmasını aktif olarak destekleme amacı güden benzer başarılı uygulamalarından ilham alarak hayata geçirilmiştir.

Bu elkitabının toplumlar arasındaki diyalogu ve anlayışı geliştirmeyi başaracağını umuyoruz. Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği (AHDR), Kıbrıs'ta yaşayan toplum bireyleri arasında etnik köken, din, kültürel ve sosyal ayrımcılık yapmaksızın çocuklar, gençler ve eğitimciler arasındaki tarihsel anlayışın ilettilmesine katkı koymakta ve bu anlayış içerisinde AHDR, OSCE (AGİT)'den sağlanan finansal katkı ile bu yenilikçi projeyi gerçekleştirmekten gurur duymuştur.

Bu elkitabının tasarım ve içeriğinden hoşlanacağınızı ve günlük yaşamınızda sizlere kolaylık sağlamasını yürekten umut ederiz.

ΣΕΛΙΔΑ
SAYFA

6	ΕΙΣΑΓΩΓΗ
7	GİRİŞ
8	ΟΔΗΓΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
11	OKUMA YÖNERGESİ: YUNANCA
17	ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ • KISALTMALAR LİSTESİ
19	Θέμα 1: Συστάσεις Konu 1: Kendini ve başkalarını tanıtma
31	Θέμα 2: Κατοικία Konu 2: Evimiz
39	Θέμα 3: Καθημερινές δραστηριότητες Konu 3: Günlük aktiviteler
49	Θέμα 4: Φαγητά και ποτά Konu 4: Yiyecek ve İçecek
59	Θέμα 5: Ελεύθερος χρόνος και χόμπι Konu 5: İlgi alanları ve hobiler
65	Θέμα 6: Μετακινήσεις και διαμονή Konu 6: Yolculuk ve konaklama
75	Θέμα 7: Περιγραφή ατόμων: Εξωτερικά χαρακτηριστικά και χαρακτηριστικά προσωπικότητας Konu 7: İnsanları tarif etmek: Fiziksel ve karakter özellikleri
87	Θέμα 8: Υγεία Konu 8: Sağlık
99	Θέμα 9: Εκπαίδευση Konu 9: Eğitim

109

Θέμα 10: Ψώνια
Konu 10: Alışveriş

119

Θέμα 11: Φύση, καιρός και ώρα
Konu 11: Doğa, hava ve zaman

125

Θέμα 12: Κατευθύνσεις
Konu 12: Yol tarifi ve yönler

133

Θέμα 13: Συναισθήματα
Konu 13: Duygu ve düşünceler

141

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ • YANITLAR

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το εγχειρίδιο αυτό αποτελείται από δεκατρείς θεματικές ενότητες, σε κάθε μία από τις οποίες βρίσκονται ομαδοποιημένες φράσεις που χρησιμοποιούνται στην καθημιλούμενη. Οι φράσεις παρουσιάζονται σε 4 γλωσσικές ποικιλίες: στην πρότυπη ελληνική¹, την κυπριακή ελληνική², την κυπριακή τουρκική³ και την πρότυπη τουρκική⁴.

Στον οδηγό προφοράς εξηγείται λεπτομερώς η προφορά κάθε γράμματος. Στις θεματικές ενότητες ο χρήστης / η χρήστρια θα συναντήσει συντομογραφίες που αναφέρονται στο γένος και/ή στον αριθμό επιλεγμένων ουσιαστικών, επιθέτων και ρημάτων. Αυτές οι συντομογραφίες εξηγούνται στη λίστα συντομογραφιών.

Εκτός από τις φράσεις, κάθε θεματική ενότητα συμπεριλαμβάνει ένα τμήμα λεξιλογίου, ένα τμήμα γραμματικής, καθώς και σχετικές ασκήσεις. Στο λεξιλόγιο παρατίθενται επιπλέον λέξεις που ανήκουν στο ίδιο θέμα με τις φράσεις. Η γραμματική αντικατοπτρίζει την πρότυπη ελληνική και τουρκική, με κάποιες περιορισμένες προσθήκες σχετικά με τις ποικιλίες της Κύπρου. Αυτή θεωρήθηκε ως η πιο αποτελεσματική τακτική ώστε ο χρήστης / η χρήστρια να αποκτήσει πλήρη επικοινωνιακά προσόντα. Οι λύσεις των ασκήσεων παρατίθενται επίσης, καθιστώντας το εγχειρίδιο ένα εργαλείο κατάλληλο για αυτοδιδασκαλία.

Θα θέλαμε να σημειώσουμε ότι οι λέξεις και φράσεις που συναντά ο χρήστης / η χρήστρια στο εγχειρίδιο ενδέχεται να μπορούν να εκφραστούν και με διαφορετικούς τρόπους. Παραθέτουμε μόνο έναν ή μερικούς από τους δυνατούς τρόπους, χωρίς να εξαντλούμε όλες τις δυνατότητες. Τοπικές μορφές λέξεων ή φράσεων (τύποι που χρησιμοποιούνται σε συγκεκριμένες περιοχές) δεν έχουν συγκαταληχθεί στο παρόν εγχειρίδιο, αλλά αυτό δε σημαίνει ότι δεν είναι έγκυρες.

Συμβουλεύουμε τον χρήστη / τη χρήστρια να μελετήσει το εγχειρίδιο από την αρχή μέχρι το τέλος του, δεδομένου ότι έχει συγγραφεί με αυξανόμενο βαθμό δυσκολίας. Αφότου το τελειώσει, ο χρήστης / η χρήστρια θα πρέπει να ανατρέχει στην κατάλληλη θεματική ενότητα ώστε να βρει τη λέξη, φράση ή γραμματική εξήγηση που χρειάζεται στη δεδομένη περίπτωση.

Καλή επιτυχία!

Η ομάδα του εγχειριδίου

-
- 1 Σύμφωνα με την επιστημονική ορολογία της γλωσσολογίας, ο όρος «πρότυπη ελληνική» αναφέρεται στη γλωσσική ποικιλία της ελληνικής γλώσσας η οποία έχει τον ρόλο της επίσημης γλώσσας σε Κύπρο και Ελλάδα. Συχνά στα ελληνικά χρησιμοποιείται ως συνώνυμό της και ο όρος «κοινή νέα ελληνική», χωρίς να σημαίνει πως οι δύο αυτοί όροι ταυτίζονται απόλυτα.
 - 2 Ο επιστημονικός όρος «κυπριακή ελληνική» αναφέρεται στην μορφή της ελληνικής γλώσσας η οποία ομιλείται στην Κύπρο. Είναι γνωστή στο ευρύ ελληνόφωνο κοινό με διάφορα ονόματα, όπως «κυπριακή διάλεκτος» ή «κυπριακά».
 - 3 Ο επιστημονικός όρος «κυπριακή τουρκική» αναφέρεται στη μορφή της τουρκικής γλώσσας η οποία ομιλείται στην Κύπρο. Είναι γνωστή στο ευρύ τουρκόφωνο κοινό με διάφορα ονόματα, όπως “Kıbrıs ağzi” («κυπριακή διάλεκτος») ή “Kıbrıslica” («κυπριακά»).
 - 4 Με τον όρο «πρότυπη τουρκική», αναφερόμαστε στη γλωσσική ποικιλία της τουρκικής γλώσσας η οποία έχει τον ρόλο της επίσημης γλώσσας σε Κύπρο και Τουρκία. Στα τουρκικά μπορεί να αποδοθεί ως “Standart Türkçe” ως επιστημονικός όρος. Στο ευρύ τουρκόφωνο κοινό είναι γνωστή ως “İstanbul Türkçesi” («τουρκικά της Κωνσταντινούπολης»).

GİRİŞ

Bu elkitabı, Standart Yunanca¹, Kıbrıs Rumcası², Standart Türkçe³ ve Kıbrıs Türkçesi⁴ ağızlarında yaygın olarak kullanılan onüç konu başlığını temel alarak hazırlanmıştır. Ayrıca, her harfin nasıl seslendirileceğini ayrıntılı olarak gösteren bir Okuma Kılavuzu da kitapçığa eklenmiştir. Elkitabını kullanırken, konu anlatımlarında kullanılan belirli isimlerin, sıfatların ve eylemlerin cins ve/veya sayılarının işaretlenmiş olduğunu göreceksiniz. Bunlar Kısaltmalar Listesi'nde açıklanmıştır.

Cümle kalıplarına ek olarak her konuyla ilgili küçük bir sözcük, dilbilgisi ve alıştırmalar bölümü yer almaktadır. Sözcük bölümü, her konu başlığına ilişkin kelimelerin yanısıra aynı konuyla ilgili ek sözcük bilgilerini de içermektedir. Dilbilgisi bölümü, Yunanca ve Türkçe'nin standart kalıplarını verirken, çok sınırlı olarak da Kıbrıs'ta konuşulan Yunanca ve Türkçe ağızları ile ilgili ek bilgiler içermektedir. Bu, elkitabını kullananların kapsamlı iletişim becerileri geliştirebilmeleri için en uygun yöntem olarak kabul edilmiştir. Elkitabının bireysel çalışmaya olanak tanınması için alıştırmaların yanıtları da verilmiştir.

Ayrıca bu elkitabında verilen cümle ve sözcüklerin farklı şekillerde de ifade edilebileceklerini vurgulamak isteriz. Bu kalıpların bir veya birden fazla ifade ediliş yöntemi gösterilmiştir ancak ifade seçenekleri bu örneklerle sınırlı değildir. Örneğin, belli bölgelerde kullanılan ağızlara çok fazla yer verilmemiş olması bu bölgelere özgü ağızların veya lehçelerin geçerli olmadığı anlamına gelmemektedir.

Elkitabındaki konular basitten zora doğru aşamalı olarak geliştirildiği için kitabın baştan sona doğru kullanılması uygun olacaktır. Daha sonra istediğiniz konuyla ilgili sözcük, cümle bilgisi veya dilbilgisi açıklamasını bulabilmek ve bilginizi pekiştirmek için ilgili konuya kolaylıkla geri dönebilirsiniz.

Başarılar!

Yazım Ekibi

- 1 Dilbilim terminolojisine göre "Standart Yunanca" Modern Standart Yunanca olarak bilinmektedir ve Kıbrıs ve Yunanistan'da resmi dil olarak kullanılan Modern Yunan dilinin dil çeşitliliğini ifade etmektedir. Yunancada, her ne kadar bu iki terim anlam bakımından özdeş olmasa da, «πρότυπη νέα ελληνική» veya alternatif olarak «κοινή νέα ελληνική» şeklinde adlandırılmaktadır.
- 2 Dilbilimsel bir terim olarak "Kıbrıs Rumcası", Kıbrıs'ta konuşulan Modern Yunan dilinin dil çeşidini ifade etmektedir. Yunancada «κυπριακή ελληνική» olarak kullanılmaktadır. Yunanca'da yaygın olarak «κυπριακή διάλεκτος» (Kıbrıs ağız) ve «κυπριακά» (Kıbrıslica) gibi çeşitli terimlerle dile getirilmektedir.
- 3 Dilbilimsel bir terim olarak "Kıbrıs Türkçesi", Kıbrıs'ta konuşulan Türkçe'nin dil çeşitliliğini ifade etmektedir. Kıbrıs Türkçesi, Türkçe'de yaygın olarak "Kıbrıs ağız" ve "Kıbrıslica" olarak da kullanılmaktadır.
- 4 "Standart Türkçe", Kıbrıs ve Türkiye'de resmi dil olarak kullanılan Türkçe'nin dil çeşitliliğini ifade etmekte kullanılırken, "İstanbul Türkçesi" terimi de Standart Türkçe'yi anlatmak için yaygın olarak kullanılan bir terimdir.

ΟΔΗΓΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

1. Τα γράμματα του τουρκικού αλφαβήτου και η προφορά τους

Τα γράμματα του τουρκικού αλφαβήτου είναι τα ακόλουθα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΓΡΑΜΜΑ	ΠΕΖΟ ΓΡΑΜΜΑ	ΟΝΟΜΑ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΔΦΑ*	ΣΧΟΛΙΟ
A	a	a	/a/	Παρόμοιο με το αγγλικό “a” στη λέξη “palm”
B	b	be	/b/	Παρόμοιο με το «μπ» της κοινής νέας ελληνικής στη λέξη «μπαίνω»
C	c	ce	/d͡ʒ/	Παρόμοιο με το αγγλικό “j” στη λέξη “just”
Ç	ç	çe	/t͡ʃ/	Παρόμοιο με το αγγλικό “ch” στη λέξη “check”
D	d	de	/d/	Παρόμοιο με το «ντ» της κοινής νέας ελληνικής στη λέξη «ντύνω»
E	e	e	/e/	Παρόμοιο με το ελληνικό «ε» στη λέξη «έλεγε»
F	f	fe	/f/	Παρόμοιο με το ελληνικό «φ» στη λέξη «φεύγω»
G	g	ge	/g/	Παρόμοιο με το «γκ» της κοινής νέας ελληνικής στη λέξη «γκάζι»
Ğ	ğ	yumuşak ge	/ɣ/	βλ. πιο κάτω
H	h	he	/h/	Παρόμοιο με το αγγλικό “h” στη λέξη “high”
I	ı	ı	/w/	Παρόμοιο με το ρωσικό “ы” στη λέξη “ты” ‘εσύ’
İ	i	i	/i/	Παρόμοιο με το ελληνικό «ι» στη λέξη «σπίτι»
J	j	je	/ʒ/	Παρόμοιο με το γαλλικό “j” στη λέξη “je”
K	k	ke	/k/	Παρόμοιο με το αγγλικό “k” στη λέξη “kite”
L	l	le	/l/	Παρόμοιο με το αγγλικό “l” στη λέξη “pool”
M	m	me	/m/	Παρόμοιο με το ελληνικό «μ» στη λέξη «μένω»
N	n	ne	/n/	Παρόμοιο με το ελληνικό «ν» στη λέξη «νερό»
O	o	o	/o/	Παρόμοιο με το ελληνικό «ο» στη λέξη «τόπος»
Ö	ö	ö	/ø/	Παρόμοιο με το γαλλικό “eu” στη λέξη “jeune” ‘νεαρός’
P	p	pe	/p/	Παρόμοιο με το αγγλικό “p” στη λέξη “pie”
R	r	re	/r/	Παρόμοιο με το ελληνικό «ρ» στη λέξη «ρωτώ»
S	s	se	/s/	Παρόμοιο με το γαλλικό “s” στη λέξη “sept” ‘εφτά’
Ş	ş	şe	/ʃ/	Παρόμοιο με το αγγλικό “sh” στη λέξη “show”
T	t	te	/t/	Παρόμοιο με το αγγλικό “t” στη λέξη “ten”
U	u	u	/u/	Παρόμοιο με το ελληνικό «ου» στη λέξη «ουρανός»
Ü	ü	ü	/y/	Παρόμοιο με το γερμανικό “ü” στη λέξη “über” ‘πάνω’
V	v	ve	/v/	Παρόμοιο με το ελληνικό «β» στη λέξη «βάζο»
Y	y	ye	/j/	Παρόμοιο με το αγγλικό “y” στη λέξη “yes”
Z	z	ze	/z/	Παρόμοιο με το γαλλικό “z” στη λέξη “quinze” ‘δεκαπέντε’

- * Σημείωση: Τα αρχικά «ΔΦΑ» σημαίνουν «Διεθνές Φωνητικό Αλφάβητο». Πρόκειται για ένα αλφάβητο που χρησιμοποιείται διεθνώς για να αναπαραστήσει όλους τους ήχους όλων των γλωσσών του κόσμου. Τα σύμβολα του ΔΦΑ δηλώνονται εδώ με διαφορετική γραμματοσειρά και χρώμα: π.χ. [ʊ].

Επιπλέον γράμματα για την κυπριακή τουρκική

Πέρα από τα 29 γράμματα του τουρκικού αλφαβήτου, για τη γραφή της κυπριακής τουρκικής χρησιμοποιείται ακόμη ένα γράμμα, το “η” (και ως κεφαλαίο: “H”). Αυτό το γράμμα αναπαριστά τον ήχο [ɨ] που βρίσκουμε π.χ. στην αγγλική λέξη “doing” (όπου δεν προφέρεται κάποιο [g], παρά μόνο ένα [ɨ]). Το βρίσκουμε στην κοινή νέα ελληνική ως «γ» στη λέξη «άγχος». Στην κυπριακή τουρκική μπορεί να το βρούμε σε λέξεις όπως “narah” ‘πώς είσαι’.

2. Συμφωνικά γράμματα

2.1. Το γράμμα “ğ”

- (1) Όταν βρίσκεται στο τέλος συλλαβής, στην πρότυπη τουρκική δεν προφέρεται αλλά τρέπει το προηγούμενο φωνήεν σε μακρό: π.χ., η λέξη “dağ” ‘βουνό’ προφέρεται σαν να γραφόταν “dâ” [da:] (βλ. πιο κάτω για τη χρήση της περισπωμένης “^”). Ομοίως, η λέξη “sağlam” ‘στεραιός’ προφέρεται με μακρό [a:] στην πρώτη της συλλαβή.
• **Σημείωση:** Στην κυπριακή τουρκική το γράμμα “ğ” σε αυτές τις περιπτώσεις προφέρεται όπως το ελληνικό «γ» (δηλαδή ως [ɣ]) σε λέξεις όπως «γάμος» ή κάπως πιο “μαλακά” (δηλαδή ως [ɣ]/[ɰ]) όπως το ισπανικό “g” στη λέξη “fuego”.
- (2) Ανάμεσα σε πρόσθια φωνήεντα (δηλαδή τα “e i ö ü”) είτε δεν προφέρεται είτε προφέρεται όπως το γράμμα “y”. Π.χ., η λέξη “dügün” ‘γάμος’ προφέρεται σαν να γραφόταν είτε ως “düün” είτε ως “düyün”.
- (3) Ανάμεσα σε οπίσθια φωνήεντα (δηλαδή τα “a o u ı”) είτε δεν προφέρεται, είτε προφέρεται όπως το αγγλικό σύμφωνο “w”: π.χ., “soğuk” ‘κρύο’.

2.2. Τα γράμματα “p t k ç”

Τα γράμματα “p t k ç” προφέρονται με δασύτητα, δηλαδή με μια δυνατή άχνα αέρα, όπως τα σύμφωνα που παριστάνουν τα γράμματα “p t c ch” στις αγγλικές λέξεις “poll”, “tall”, “call” και “chore” αντίστοιχα: π.χ., “peynir” ‘τυρί’, “tembel” ‘τεμπέλης’, “kuru” ‘στεγνός’, “çorba” ‘σούπα’.
Όταν τα “p t k ç” βρίσκονται πριν από σύμφωνο, προφέρονται χωρίς δασύτητα, δηλαδή όπως τα «π τ κ τζ» της κυπριακής ελληνικής στις λέξεις «πάω», «τέλος», «κουφός» και «τζαιρός» αντίστοιχα: π.χ., “yapmak” ‘κάνω’, “lütfe” ‘παρακαλώ’, “yoksa” ‘ή’, “izmek” ‘πίνω’.

2.3. Το γράμμα “ı”

Σε λέξεις που περιέχουν οπίσθια φωνήεντα (δηλαδή τα “a o u ı”), το γράμμα “ı” προφέρεται ως ένα υπερωικοποιημένο [ɰ], όπως στην αγγλική λέξη “role” ‘κοντάρι’ ή όπως το «λ» της Θεσσαλονίκης στη λέξη «χαλαρά»: π.χ., “kalın” ‘συμπαγής’.

Σε λέξεις που περιέχουν πρόσθια φωνήεντα (δηλαδή τα “e i ö ü”), το “ı” προφέρεται όπως ένα ουρανικοποιημένο [ɰ], κάτι ανάμεσα στο ελληνικό «λ» στη λέξη «λιώνω» και το «λ» στη λέξη «λύνω»: π.χ., “elim” ‘το χέρι μου’.

2.4. Διπλά σύμφωνα

Τα συμφωνικά γράμματα όταν γράφονται ως διπλά στην τουρκική προφέρονται με μεγαλύτερη διάρκεια: π.χ., “ata” ‘στο άλογο (δοτική)’ vs “atta” ‘στο άλογο (τοπική)’.

3. Φωνηεντικά γράμματα

Η τουρκική έχει οχτώ φωνήεντα, τα οποία ξεχωρίζουν ανάλογα με τη θέση της γλώσσας (πρόσθια vs οπίσθια), τη στρογγυλότητα των χειλιών (στρογγυλά vs μη στρογγυλά), και το άνοιγμα (ανοικτά, μέσα, κλειστά).

- Πρόσθια φωνήεντα:
 - Μέσα φωνήεντα:
 - Μη στρογγυλό: “e”, παρόμοιο με το ελληνικό «ε» στη λέξη «έλεγε».
 - Στρογγυλό: “ö”, παρόμοιο με το γαλλικό “eu” στη λέξη “jeune” ‘νεαρός’.
 - Κλειστά φωνήεντα:
 - Μη στρογγυλό: “i”, παρόμοιο με το ελληνικό «ι» στη λέξη «σπίτι».
 - Στρογγυλό: “ü”, παρόμοιο με το γερμανικό “ü” στη λέξη “über” ‘πάνω’.
- Οπίσθια φωνήεντα:
 - Μέσα και ανοικτά φωνήεντα:
 - Μη στρογγυλό: “a”, παρόμοιο με το αγγλικό “a” στη λέξη “palm”.
 - Στρογγυλό: “o”, παρόμοιο με το ελληνικό «ο» στη λέξη «τόπος».
 - Κλειστά φωνήεντα:
 - Μη στρογγυλό: “ı”, παρόμοιο με το ρωσικό “ı” στη λέξη “ты” ‘εσύ’.
 - Στρογγυλό: “u”, με το ελληνικό «ου» στη λέξη «ουρανός».

Το φωνήεν “ı” προφέρεται παρόμοια με το ρωσικό “ı” στη λέξη “ты” ‘εσύ’ ή ως ακόμη πιο κεντρικό φωνήεν, όπως το ρουμανικό “î” στη λέξη “înot” ‘κολυμπώ’.

Σημείωση: Τα γράμματα “ı” και “i” στην κεφαλαία τους μορφή

Στο τουρκικό σύστημα γραφής, το γράμμα “İ” έχει ως κεφαλαίο το “I”, ενώ το “I” είναι το κεφαλαίο του γράμματος “ı”.

3.1. Η περισπωμένη

Τα γράμματα “a”, “u” και “ı” μπορεί να δεχθούν το διακριτικό της περισπωμένης “^”, το οποίο μπορεί να δηλώνει μακρότητα για το φωνήεν: π.χ., το “â” στη λέξη “âma” ‘τυφλός’ είναι μακρύτερο από το “a” στη λέξη “ama” ‘αλλά’.

Όταν το “â” και “û” ακολουθούν τα σύμφωνα “k”, “g” και “l”, τότε η περισπωμένη μπορεί να δηλώνει ουρανικοποίηση των συμφώνων αυτών ή/και μακρότητα για το φωνήεν. Π.χ., η περισπωμένη στη λέξη “kâr” ‘κέρδος’ δηλώνει πως το “k” προφέρεται ως ουρανικό όπως το «κ» της κυπριακής ελληνικής στη λέξη «κκελλέ» (σε αντίθεση με τη λέξη “kar” ‘χιόνι’ στην οποία το “k” προφέρεται ως υπερωικό όπως το «κ» της κυπριακής ελληνικής στη λέξη «κκαφέ»). Ομοίως, η περισπωμένη στη λέξη “güzgâr” ‘αγέρι’ δηλώνει πως το “g” προφέρεται όπως το ελληνικό «γκ» στη λέξη «Γκίνες» (και όχι όπως το «γκ» στη λέξη «γκάφα»). Στη περίπτωση της λέξης “hâlâ” ‘ακόμη’, η περισπωμένη δηλώνει τόσο τη μακρότητα των φωνηέντων όσο και το ότι το “I” ουρανικοποιείται, δηλαδή προφέρεται σχεδόν όπως το «λ» στη λέξη «λιώνω» (σε αντίθεση με τη λέξη “hala” ‘θεία, αδελφή του πατέρα’ στην οποία το “I” προφέρεται όπως το «λ» της Θεσσαλονίκης στη λέξη «καλά»).

Τέλος, η περισπωμένη πάνω από το “ı” χρησιμοποιείται για να διακρίνει ανάμεσα σε ομόγραφες λέξεις: π.χ., “askerî” ‘στρατιωτικός’ vs “askerî” ‘τον στρατιώτη (αιτιατική)’.

Σημείωση: Η χρήση της περισπωμένης έχει περιοριστεί τα τελευταία χρόνια. Χρησιμοποιείται κυρίως στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η παράλειψή της μπορεί να δημιουργούσε αμφισημία (π.χ. kar vs kâr, hala vs hâlâ κ.ά.).

OKUMA YÖNERGESİ: YUNANCA

Yunan alfabesindeki harfler ve harflerin sesletimi

Yunan alfabesindeki harfler aşağıda verilmiştir:

HARF (BÜYÜK)	HARF (KÜÇÜK)	HARFİN ADI	IPA*	AÇIKLAMA
A	α	άλφα	[a]	Türkçedeki "a" gibi
B	β	βήτα	[v]	Türkçedeki "v" gibi
Γ	γ	γάμμα	[ɣ]	Kıbrıs Türkçesindeki "ğ" gibi
Δ	δ	δέλτα	[ð]	İngilizcede "they" sözcüğündeki "th" gibi
E	ε	έψιλον	[e]	Türkçedeki "e" gibi
Z	ζ	ζήτα	[z]	Türkçedeki "z" gibi
H	η	ήτα	[i]	Türkçedeki "i" gibi
Θ	θ	θήτα	[θ]	İngilizcede "think" sözcüğündeki "th" gibi
I	ι	ιώτα	[i]	Türkçedeki "i" gibi
K	κ	κάππα	[k]	Türkçede "yoksa" sözcüğündeki "k" gibi
Λ	λ	λάμβδα	[l]	Fransızcadaki "l" gibi
M	μ	μι	[m]	Türkçedeki "m" gibi
N	ν	νι	[n]	Türkçedeki "n" gibi
Ξ	ξ	ξι	[ks]	Türkçede "yoksa" sözcüğündeki iki sessiz gibi
O	ο	όμικρον	[o]	Türkçedeki "o" gibi
Π	π	πι	[p]	Türkçede "tepsi" sözcüğündeki "p" gibi
P	ρ	ρο	[r]	Türkçedeki "r" gibi
Σ	σ, -ç	σίγμα	[s]	Türkçedeki "s" gibi
T	τ	ταυ	[t]	Türkçede "etnik" sözcüğündeki "t" gibi
Υ	υ	ύψιλον	[i]	Türkçedeki "i" gibi
Φ	φ	φι	[f]	Türkçedeki "f" gibi
X	χ	χι	[x]	Türkçedeki "h" gibi
Ψ	ψ	ψι	[ps]	Türkçede "tepsi" sözcüğündeki iki sessiz gibi
Ω	ω	ωμέγα	[o]	Türkçedeki "o" gibi

* Not: "IPA", "Uluslararası Fonetik Alfabeti"dir. Dünyadaki bütün dillerde yer alan sesleri göstermek için kullanılan uluslararası bir alfabedir. Burada, bu tür semboller farklı font ve renkte yansıtılmıştır. Örneğin: [ð].

«σ» harfi sözcüğün sonu dışında her yerde kullanılmakta ve sözcük sonlarında ise «ç» olarak sesletilmektedir: Örneğin, «σκύλος» "köpek" (*«σκύλοσ» değil). Hem «σ» hem de «ç» aynı sesletilmektedir. Büyük harflerden «Σ» her yerde kullanılmaktadır: Örneğin «ΣΚΥΛΟΣ» "köpek".

Kıbrıs Rumcasındaki Ek Harfler

Yunan alfabesinde yer alan 24 harfe ek olarak, Kıbrıs Rumcasını yazarken, bazı ek harfler kullanılmaktadır; bunlar «ō/ξ ξ ξ ψ» dir. (Büyük harfleri ise şöyledir: «Ξ Ξ Ξ Ψ»).

«ō» harfi Türkçedeki “ş” gibi sesletilmektedir ve sözcük sonlarında ise «ç» olarak yer almaktadır: örneğin, «ōōou» ve «γιαβάξ-γιαβάξ» sözcüklerinde geçen «ō» ve «ç»; “şov” ve “yavaş” sözcüklerindeki «ş» gibidir.

«ξ» harfi Türkçedeki çift “jj” gibi sesletilmektedir: örneğin «αμπαξούρ» Türkçedeki “abajur” dur ve “ambajjur” olarak sesletilmektedir.

«ξ» ve «ψ» harfleri için aşağıya bakınız.

(i) Sessiz harfler

(a) π, τ, κ harfleri

«π, τ, κ» harfleri Türkçe konuşanlar tarafından “b, d, g” olarak algılanmaktadır. Oysa, bu harflerin sesletimi, diğer sessizlerden önce geldiğinde Türkçedeki “p, t, k” gibidir. Genellikle, Türkçedeki “p, t, k” sessizleri artikülasyonun ardından gelen nefesli-patlamalı bir şekilde sesletilmektedir ancak Türkçedeki “p, t, k” diğer sessizlerden önce geldiğinde, patlamasız-nefessiz bir şekilde sesletilmektedirler. (Fransızcadaki “p, t, c” ve Yunancadaki «π, τ κ» gibi):

- «π» “tepsi” sözcüğündeki “p” gibidir ancak “tepe” sözcüğündeki “p” gibi değildir.
- «τ» “etnik” sözcüğündeki “t” gibidir ancak “etik” sözcüğündeki “t” gibi değildir.
- «κ» “bakın” sözcüğündeki “k” gibidir ancak “bakın” sözcüğündeki “k” gibi değildir.

(b) Bir harf, iki ses

«ξ» harfi İngilizcedeki “x” gibidir: iki sesi karşılayan bir harftir; Türkçede “ks” harflerinin birleşimidir. Örneğin, «ταξι» sözcüğündeki «ξ», İngilizcede “taxi” sözcüğündeki “x” ve Türkçede “taksi” sözcüğündeki “ks” gibidir.

Benzer şekilde «ψ» harfi, iki ses içermektedir [ps]; Türkçede “ps” harflerinin birleşimi gibi sesletilmektedir. Örneğin, «ψυχολογία» sözcüğündeki «ψ», Türkçede “psikoloji” sözcüğündeki “ps” gibidir.

Kıbrıs Rumcasındaki Ek Harfler

Kıbrıs Rumcasında «ξ» harfi, “kş” olarak sesletilmektedir. Örneğin «ξiouρίζουμαι» (traş oldum) sözcüğündeki «ξ», Türkçede “akşam” sözcüğündeki “kş” gibi sesletilmektedir.

Benzer şekilde «ψ» harfi, “pş” olarak sesletilmektedir. Örneğin, «ανιψιός» (kuzen) sözcüğündeki «ψ», Türkçede “hapşırma” sözcüğündeki “pş” gibi sesletilmektedir.

(c) İki harf, bir ses

(I) «μπ νγκ/γγ» birleşimi

Standart Modern Yunancada, sözcüğün başlangıcındaki sessiz harf birleşimleri «μπ νγκ», Türkçede “b, d, g” gibi sesletilmektedir.

- «μπελάς» sözcüğündeki «μπ» Türkçedeki “bela” sözcüğündeki “b” gibi sesletilmektedir.
- «νταλγκάς» sözcüğündeki «ντ» Türkçedeki “dalga” sözcüğündeki “d” gibi sesletilmektedir.
- «γκαζόζα» sözcüğündeki «γκ» Türkçedeki “gazoz” sözcüğündeki “g” gibi sesletilmektedir.

Not: «γκ» harf birleşimi için diğer bir olasılık ise kullanılan sözcüğün durumuna göre «γγ» dir. Örneğin «πάγκος» sözcüğündeki «γκ» ve «σπάγγος» (sicim) sözcüğündeki «γγ» aynı şekilde sesletilmektedir.

Sözcüğe ve konuşma biçimine göre «μπ, ντ, γκ/γγ» harf birleşimleri, sesliler arasında bulunduğu zaman, Türkçedeki “mb, nd, ng” harf birleşimleri gibi sesletilmektedir. Örneğin, «λάμπα» sözcüğündeki «μπ», Türkçede “lambda” sözcüğündeki “mb” gibi sesletilmektedir.

Kıbrıs Rumcasına ilişkin not

Kıbrıs Rumcasında, «μπ, ντγκ/γγ» harf birleşimleri Türkçedeki “mb, nd ve ng” gibi sesletilmektedir –bunlar sözcüklerin başında yer alsalar dahi durum benzerdir. Örneğin, «μπάινω» (‘giriyorum’) ve «λάμπα» (‘lambda’) sözcüklerindeki «μπ», “çember” sözcüğündeki “mb” gibi sesletilmektedir.

(II) «τσ, τζ» birleşimi

Türkçede “ç” sesi, “t” sesi ile başlamakta ve “ş” sesi ile devam etmektedir; buna karşın, gerçekte iki ayrılmaz parçadan oluşan tek bir sestir ve “tş” birleşimi gibi değildir (IPA sembolü olarak “ç” sesi /tʃ/ dir).

Aynı konuyla ilgili olarak Yunancada «τσ», “t” ile başlayan ve “s” ile biten bir sesi yansıtmaktadır (IPA sembolü: /t͡s/); gerçekte iki ayrılmaz parçadan oluşan tek bir sestir ve “ts” birleşimi gibi değildir. Örneğin; Yunanca «κουτσοί» (topallayan kişi) ve Türkçe “kutsi” sözcükleri benzer şekilde sesletilmektedirler ancak tamamen aynı değildirler. «κουτσοί» iki sessiz ve iki sesli içermektedir ve «κου-τσοί» şeklinde hecelere ayrılmaktadır; buna karşın “kutsi” üç sessiz ve iki sesliye sahiptir ve “kut-si” olarak hecelere ayrılmaktadır.

Benzer şekilde, Yunancada «τζ», “d” sesi ile başlamakta ve “z” sesi ile devam etmektedir (IPA sembolü: /d͡z/); gerçekte iki ayrılmaz parçadan oluşan tek bir sestir ve “dz” birleşimi gibi değildir. Örneğin, Yunanca «τζαμί» ‘cami’ sözcüğü [d͡z] sesi ile başlamakta ancak [d] veya [t] sesi gibi değildir; tıpkı Türkçedeki “cami” sözcüğünün [d͡ʒ] sesi ile başlaması ve [d] sesi ile başlamaması gibidir.

Ek Kıbrıs Rumcası sesleri

Kıbrıs Rumcasında, Standart Modern Yunancada yer almayan bazı sesler vardır. Bunlardan biri olan «τῶ», Türkçede “çç” gibi sesletilmektedir. Örneğin «κουτῶιά» ‘bakla’ sözcüğündeki «τῶ», Türkçede “İsveççe” sözcüğündeki “çç” gibetilmektedir. Bu durum sözcük başları için de geçerlidir. Örneğin, «τῶά» ‘çay’ sözcüğü “ççai” gibi sesletilmektedir.

Sözcük bitimindeki «τῆ» patlamasız-nefessiz bir şekilde sesletilmektedir, “içmek” sözcüğündeki “ç” gibi olup ‘içerim’ sözcüğündeki “ç”nin soluklu söylenişi gibi değildir. Örneğin «ματῆ» ‘maç, oyun’ gibidir. «τῆ» birleşimi, sözcüğün sonunda yer alması dışında, sözcüğün başında veya ortasında «τῆ» olarak sesletilmektedir. Örneğin, «τῆαίρος» ‘hava’ ve «φύτῆρα» ‘deniz yosunu’ sözcüklerindeki «τῆ», «σάντουιτῆς» ‘sandviç’ sözcüğündeki «τῆ» gibi sesletilmektedir. Türkçe konuşanlar için «τῆ»/«τῆ» sesi, “ç” den çok “c” gibidir; tıpkı «π τ κ» seslerinin “p, t, k” dan çok “b, d, g” olarak algılanması gibidir.

Sonuç olarak Kıbrıs Rumcasındaki üç harfli birleşim olan «ντῆ», Türkçedeki “nc” gibi sesletilmektedir. Örneğin «πανντῆρις» ‘pancar’ sözcüğündeki «ντῆ», Türkçede “pancar” sözcüğündeki “nc” gibi sesletilmektedir.

(III) İki sessizler

Standart Modern Yunancada, ikiz sessizler, tek ses gibi sesletilmektedir. Örneğin «φύλλο» ‘yaprak’ sözcüğü, «φύλο» ‘cinsiyet’ gibi sesletilmektedir. Yukarıda açıklandığı üzere kural dışı olan «γγ» ve «γγ», “(n)g” olarak sesletilmektedir.

Kıbrıs Rumcasının Sesletimi

Standart Modern Türkçeden farklı olarak Kıbrıs Rumcasında ikiz sessizler iki ayrı sessiz olarak sesletilmektedir. Örneğin «έβαλα» 'koyarım' ve «έβαλλα» 'koydum' sözcükleri sırasıyla tek ve çift /l/ olarak sesletilmektedir.

İkiz «ππ, ττ, κκ» harfleri sırasıyla Türkçedeki "pp, tt, kk" ikiz sesleri gibi sesletilmektedir. Örneğin «μπακκάλλης» 'bakkal' sözcüğündeki «κκ», Türkçedeki "bakkal" sözcüğündeki "kk" gibidir. Yukarıda açıklandığı gibi «τθ» ise "çç" gibi sesletilmektedir.

Son olarak, «ζ» ve «ξ», her zaman tek ses olarak söylenmelerine karşın, bazı durumlarda "zz" ve "jj" olarak sesletilebilmektedirler. Örneğin, «μεζές» sözcüğü "mezze" olarak sesletilmektedir.

(ii) Sesli harfler

Yunanca'da beş sesli harf vardır; bu harfleri Türkçe yazacak olursak "a, e, i, o, u" olarak yazabiliriz.

- [a] sesli harfi her zaman "a" olarak telaffuz edilir. Ör.; «θάλασσα» 'deniz'.
- [u] sesli harfi her zaman "ou" olarak telaffuz edilir. Ör.; «ουρανός» 'gökyüzü'.
- [e] sesli harfi kelimeye bağlı olarak «ε» veya «αι» şeklinde telaffuz edilir. Ör.; «λέγεται» 'denmektedir/söylenmektedir' ve «λέγετε» 'söleyin' aynı şekilde telaffuz edilir.
- [o] sesli harfi kelimeye bağlı olarak «ο» veya «ω» şeklinde telaffuz edilir. Ör.; «βάζο» 'vazo' ve «βάζω» 'koyuyorum' aynı şekilde telaffuz edilir.
- [i] sesli harfi kelimeye bağlı olarak altı farklı şekilde telaffuz edilir: «ι», «η», «υ», «ει», «οι», «υι»: Ör.; «ειδήσεις» 'haberler', «υλικό» 'materyal', «ηθοποιός» 'aktör/aktris', «υιοθετώ» 'evlat ediniyorum/sahipleniyorum'.

(a) «au eu» harflerinin birleşimi

«au» ve «eu» harfleri yan yana geldiği zaman, sonraki harfe bağlı olarak [av]/[af] ve [ev]/[ef] olarak telaffuz edilirler.

Kelimenin sonunda ve sert sessizlerden önce (ör. «π, τ, κ, θ, χ, ξ, ψ») [f] sesiyle telaffuz edilirler. Ör. «αυτός» 'o (e)', «εύκολος» 'kolay (e)'.

Sesli harflerden ve yumuşak sessizlerden önce (ör. «γ, δ, ζ, λ, μ, ν, ρ») [v] sesiyle telaffuz edilirler. Ör. «αύριο» 'yarın', «Ευρώπη» 'Avrupa'.

«φ» ve «β» harflerinden önce gelen «au» ve «eu», Standart Modern Yunanca'da [a] ve [e] olarak telaffuz edilirken, ör. «ευφορία» kelimesinde olduğu gibi 'çoşku' [eforí], Kıbrıs Rumcasında [efforí] olarak telaffuz edilir.

Not: Yan yana gelen «ηυ» harflerinde de aynı durum geçerlidir yani [iv] veya [if] olarak telaffuz edilirler ancak bu duruma çok ender rastlanmaktadır.

(b) Birleşen harflerin ayrılması

Önceden de değinildiği gibi «αι, ει, οι, υι, ου» tek ses şeklinde telaffuz edilirken, «au, eu, ηυ» sesleri bir sesli ve bir sessiz harf olarak telaffuz edilirler. Ancak, ikinci sesli harf (") noktalama işaretini alırsa tek ses geçerliliğini yitirir ve her iki sesli harf de telaffuz edilir. Örneğin,

- «λαϊκός» 'halkçı' («ai» = [ai], [e] değil)
- «θεϊκός» 'tanrısal' («ei» = [ei], [i] değil)
- «προϊστορία» 'tarih öncesi' («oi» = [oi], [i] değil)
- «προϋπόθεση» 'önkoşul' («ou» = [oi], [u] değil)
- «αϋπνία» 'uykusuzluk' («au» = [ai], [af] değil)

«παιδάκια» («αι» = [e]) ‘çocuklar’ ve «παϊδάκια» («αϊ» = [ai]) ‘kuzu pırla’ örneğindeki gibi sesli harfin üzerindeki iki nokta işareti (ˆ) hem telaffuzu hem de kelimenin anlamını değiştirmektedir.

İlk harf vurgu işareti alırsa «αι, ει, οι, υ, ι, ου, αυ, ευ» harf birleşimleri ayrılır:

- «πλάι» ‘yan’ («άι» = [ái], [e] değil)
- «μπέικον» ‘bacon’ («έι» = [éi], [i] değil)
- «άυπνος» ‘uykusuz’ («άυ» = [ái], [af] değil)

(c) «ι», «υ», «ει» ve «οι» harflerinin “y” olarak telaffuzu

Bazı kelimelerde «ι» ve «υ» harfleriyle «ει» ve «οι» sesleri vurgusuz ise ve sonrasında sesli harf varsa [i] olarak telaffuz edilmeyip daha çok yarı-sesli düşünülerek Türkçedeki “y” harfi gibi seslendirilirler. Bu yarı-seslilik durumunun fonetik olarak, tam anlamıyla idrakı hangi sesin üstün olduğuna göre değişmesine rağmen Türkçedeki “y” sesiyle telaffuz edildiği zaman anlaşılmaktadır. Örneğin:

- «μολύβια» ‘kalemler’ kelimesindeki «ι» harfi («μο-λύ-βια» olarak hecelenmektedir, «μολύ-βι-α» değil);
- «δυο» ‘iki’ kelimesindeki «υ» harfi («δυο» tek heceli bir kelimedir);
- «δουλειά» ‘iş’ kelimesindeki «ει» harfleri («δου-λειά» olarak hecelenmektedir, «δου-λει-ά» değil);
- «κάποιος» ‘birisi (e)’ kelimesindeki «οι» harfi («κά-ποιος» olarak hecelenmektedir, «κά-ποι-ος» değil).

«ι», «υ», «ει» ve «οι» seslerinin [i] yerine yarı-sesli olarak telaffuz edilmesi herhangi bir kurala bağlı olmayıp kişinin kelimelerin telaffuzunu biliyor olması gerekmektedir. Ör: «εισιτήρια» ‘biletler’ kelimesinde son hece «-α» iken «ποτήρια» ‘bardaklar’ kelimesinin son hecesi «-ρια»’dır.

Bazı kelimeler aynı şekilde yazılmalarına rağmen, farklı anlama sahip olup, farklı telaffuz edilmektedirler. Ör. «άδεια» kelimesindeki «ει» tam olarak [i] harfidir («ά-δει-α» olarak hecelenir), ‘izin’ demektir, ancak diğer bir «άδεια» kelimesindeki «ει» sesi yarı-sesli olup («ά-δεια» olarak hecelenir) ‘boş (d)’ demektir.

(d) Diftonglar (İkiz ünlüler)

Standart Modern Yunanca’da bazı kelimeler diftong yani ikiz ünlüler içerir. Örneğin, «κορόιδο» ‘enayi’ kelimesindeki «όι» [ói] olarak değil Türkçedeki “oy” gibi telaffuz edilir ve («κο-ρόι-δο») olarak hecelenir. Diğer benzer örneklerse şu şekildedir; «γάιδαρος» ‘eşek’ («ái» = “ay”, “ai” değil, yani «γάι-δα-ρος»), «περί» ‘peri’ («ái» = “ay”, “ai” değil, yani «πε-ράι-δα»), «κελαδών» ‘şakımak/ötmek’ («αη» = “ay”, “ai” değil, yani «κε-λαη-δών»).

Kıbrıs Rumcasıyla ilgili not:

Kıbrıs Rumcasında diftonglar (ikiz ünlüler) yoktur. Örneğin, «κελαδών» ‘şakımak/ötmek’ («αη» = “ai”, “ay” değil, yani «κε-λα-η-δών»).

(iii) Vurgu işareti

Yunancada vurgu sözcüklerde fark yaratır. Ör; «άπαντα» ‘herşey (n)’, «απάντα» ‘cevap ver!’ (tekil

emir kipi), «**απαντά**» '(o) cevap veriyor'. Türkçede de benzer bir durum vardır: ör., “güzelim” '(ben) güzelim’, “güzel**im**” '(benim) güzelim'. Ancak Türkçeden farklı olarak Yunancada vurgulanan sesli harf vurgu işareti (´) ile gösterilir.

Sesli harf birleşimlerinde («αι, ει, οι, υ, ι, ου, αυ, ευ»), vurgu ikinci sesli harftedir: Ör., «**πιρ**ούνι» 'çatal'; «**αύ**ριο» 'yarın'.

Önceden de değinildiği gibi, vurgu iki sesli harfin ilkinde ise sesli harfler birbirinden ayrılır: ör., «**πλά**ι» 'yan'.

(a) Tek heceli kelimeler

Tek heceli kelimeler vurgu almaz. Ancak, telaffuzu aynı olup ta anlamları farklı olan kelimeleri birbirinde ayırtetmek için bu kelimelere vurgu uygulanabilir. Örneğin:

η 'dişil artikel (d)'	ή 'veya'
πως 'ki'	πώς 'nasıl'
που 'ki'	πού 'nerede/nereye'

(b) Büyük harfler

Kelimenin ilk harfi büyük olup vurgu alırsa, vurgu işareti bu harfin soluna koyulur: Örneğin «**Α**γγελος» (özel isim) ve «**ά**γγελος» 'melek (e)' olduğu gibi.

Kelimenin tümü büyük harflerden oluşuyorsa vurgu işareti kullanılmaz. Ör., «ΑΓΓΕΛΟΣ».

(iv) Noktalama işaretleri

Noktalama işaretleri konusunda Yunanca ve Türkçe arasındaki en büyük fark soru işaretidir. Soru işareti olarak Yunancada “?” işareti yerine (;) kullanılır. Örneğin;

Ο Γιώργος έφυγε.	'George gitti.'
Ο Γιώργος έφυγε;	'George gitti mi?'

Türkçedeki noktalı virgölün “;” karşılığı yükseltilmiş noktadır «».

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ | KISALTMALAR LİSTESİ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ YUNANCA		ΤΟΥΡΚΙΚΑ TÜRKÇE	
ΟΡΟΣ TERİM	ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑ KISALTMA	ΟΡΟΣ TERİM	ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑ KISALTMA
ενικός	ΕΝ	tekil	T
πληθυντικός	ΠΛ	çoğul	Ç
αρσενικό	ΑΡΣ	eril	E
θηλυκό	ΘΗΛ	dişil	D
ουδέτερο	ΟΥΔ	nötr	N
επίσημο	ΕΠΙΣ	resmi	R
ανεπίσημο	ΑΝΕΠ	resmi olmayan	GR

ΘΕΜΑ 1: ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

KONU 1: KENDİNİ VE BAŞKALARINI TANITMA

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	KIBRIS RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
Γεια σου (t)	Γεια σου (t)	Merhaba/ Selam (εν)	Merhaba/ Selam (εν)
Γεια σας (ς)	Γεια σας (ς)	Merhabalar/ Selamlar (πλ)	Merhabalar/ Selamlar (πλ)
Τι κάνεις;/ Πώς είσαι; (t)	Τι κάμνεις;/ Ίνταμπου κάμνεις; (t)	Ν'αραη? (εν)	Nasılsın? (εν)
Τι κάνετε;/ Πώς είστε; (ς)	Τι κάμνετε;/ Ίνταμπου κάμνετε; (ς)	N'aparsınız? (πλ)	Nasılsınız? (πλ)
Είσαι καλά;	Είσαι καλά;	Tamamsın?	İyi misiniz?
Είμαι καλά, ευχαριστώ.	Είμαι καλά, ευχαριστώ.	Eyi/Eyidir, sağ ol.	İyiyim, teşekkür ederim.
Πώς σε λένε; (t)	Ίνταλος σε λαλούν; (t)	İsmin / adın nedir senin? (εν)	Adın ne? (εν)
Πώς σας λένε; (ς)	Ίνταλος σας λαλούν; (ς)	İsminiz/ adınız nedir sizin? (πλ)	Adınız ne? (πλ)
Με λένε Χασάν.	Λαλούν με Χασάν.	İsmim/ adım Hasan.	Benim adım Hasan.
Ποια (d) / ποιος (e) είσαι (t);	Ποια (d) / ποιος (e) είσαι (t);	Kimsin? (εν)	Kimsin? (εν)
Ποια (d) / ποιος (e) είστε (ς);	Ποια (d) / ποιος (e) είσαστε (ς);	Kimsiniz? (πλ)	Kimsiniz? (πλ)
Είμαι ο Μάριος (e).	Είμαι ο Μάριος (e).	Ben Marios.	Ben Marios.
Είμαι η Άννα (d).	Είμαι η Άννα (d).	Ben Anna.	Ben Anna.
Χάρηκα πολύ για τη γνωριμία.	Εχάρηκα πολλά που σε (t) / σας (ς) γνώρισα.	Tanıştığımıza çok memnun oldum.	Tanıştığımıza çok memnun oldum.
Από πού είσαι; (t)	Πόθθεν είσαι; (t)	Nerelisin? (εν)	Nerelisin? (εν)
Από πού είστε; (ς)	Πόθθεν είσαστε; (ς)	Nerelisiniz? (πλ)	Nerelisiniz? (πλ)
Είμαι από την Κύπρο.	Είμαι που την Κύπρον.	Kıbrıslıyım.	Kıbrıslıyım.
Γεννήθηκα στη Λευκωσία.	Εγεννήθηκα στην Λευκωσίαν.	Lefkoşa'da doğdum.	Lefkoşa'da doğdum.
Πού μένεις; (t)	Πού μεινίσκεις; (t)	Nerde kalıñ? (εν)	Nerede yaşıyorsun? (εν)
Πού μένετε; (ς)	Πού μεινίσκετε; (ς)	Nerde kalırsınız? (πλ)	Nerede yaşıyorsunuz? (πλ)
Μένω στη Λεμεσό.	Μεινίσκω στην Λεμεσό.	Limasol'da galırım.	Limasol'da yaşıyorum.
Έχεις (t) παιδιά;	Έσεις (t) παιδικιά;	Çocuğın (εν) var?	Çocuğın (εν) var mı?
Έχετε (ς) παιδιά;	Έσετε (ς) παιδικιά;	Çocuğunuz (πλ) var?	Çocuğunuz (πλ) var mı?
Έχεις αδέρφια;	Έσεις αδέρφικια;	Gardaşın var?	Kardeşin var mı?
Έχετε αδέρφια;	Έσετε αδέρφικια;	Başka gardaşın var?	Kardeşiniz var mı?
Έχω μια αδελφή και ένα αδελφό.	Έχω μιαν αρφήν τζαι έναν αρφόν.	Bir kız ve bir erkek gardaşım var.	Bir kız ve bir erkek kardeşim var.
Δουλεύεις (t);	Δουλεύεις (t);	İşlen (εν)?	Çalışıyor musun (εν)?
Δουλεύετε (ς);	Δουλεύετε (ς);	İşlersiniz (πλ)?	Çalışıyor musunuz (πλ)?
Ναι, δουλεύω.	Νναι, δουλεύκω.	Evet, işlerim.	Evet, çalışıyorum.

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΙΒΡΙΣ RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
Όχι, δε δουλεύω διότι σπουδάζω.	Όι, εν δουλεύκω γιατί σπουδάζω.	Hayır, işlemem çünkü okurum.	Hayır, çalışmıyorum çünkü okuyorum.
Τι δουλειά κάνεις (t);	Ίντα δουλειάν κάμνεις (t);	Ne iş yapan?	Ne işle meşgulsün (εν)?
Τι δουλειά κάνετε (ç);	Ίντα δουλειάν κάμνετε (ç);	Ne iş yaparsınız?	Ne işle meşgulsünüz (πλ)?
Πού δουλεύεις (t);	Πού δουλεύκεις (t);	Nerde işlen? (εν)	Nerde çalışıyorsun (εν)?
Πού δουλεύετε (ç);	Πού δουλεύκετε (ç);	Nerde işlersiniz (πλ)?	Nerde çalışıyorsunuz (πλ)?
Είμαι δάσκαλος (e) / δασκάλα (d).	Είμαι δάσκαλος (e) / δασκάλα (d).	Ben öğretmenim.	Ben öğretmenim.
Δουλεύω σε ένα σχολείο.	Δουλεύκω σε έναν σχολεϊόν.	Bir okulda işlerim.	Bir okulda çalışıyorum.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ • SÖZLÜK

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ • SELAMLAŞMALAR

Γεια σου/ σας – Merhaba(lar)

Καλημέρα – Günaydın

Καλησπέρα – İyi akşamlar

Καλή σας (ç) μέρα – (size) İyi günler

Καλό βράδυ – İyi akşamlar

Καληνύχτα – İyi geceler

Χάρηκα – Memnun oldum

Αντίο – Görüşürüz

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ – AİLE VE İŞ

Παντρεμένος (e) / Παντρεμένη (d) – Evli

Ελεύθερος (e) / Ελεύθερη (d) – Bekâr

Σύζυγος (e) / (d) - Eş

Αρραβωνιασμένος (e) / Αρραβωνιασμένη (d) – Nişanlı

Φίλος (e) / φίλη (d) / Φιλενάδα (d) – erkek arkadaş/ kız arkadaş

Παιδί (n) – Çocuk

Δουλειά (d) – İş

Δουλεύω – Çalışmak/ İşlemek

Γραφείο – Büro/Ofis

Σπουδάζω – Okumak

Σχολείο (n) – Okul

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ • MESLEKLER

Μαθητής (e) / Μαθήτρια (d) – Öğrenci

Φοιτητής (e) / Φοιτήτρια (d) – Üniversite öğrencisi

Δάσκαλος (e) / Δασκάλα (d) – Erkek Öğretmen (ΑΡΣ) / Kadın Öğretmen (ΘΗΛ)

Γιατρός (e) / (d) – Doktor

Αρχιτέκτονας (e) / (d) – Mimar

Μηχανικός (e) / (d) – Mühendis

Νοσοκόμος (e) / Νοσοκόμα (d) – Erkek Hemşire (ΑΡΣ) / Kadın Hemşire (ΘΗΛ)

Αστυνομικός (e) / (d) – Polis

Δικηγόρος (e) / (d) – Avukat

Επιχειρηματίας (e) / (d) – İş adamı (ΑΡΣ) / İş kadını (ΘΗΛ)

Ζωγράφος (e) / (d) – Ressam

Τραγουδιστής (e) / Τραγουδίστρια (d) – Şarkıcı

Μουσικός (e) / (d) – Müzisyen

Μαραγκός (e) / (d) / Πελεκάνος – Marangoz (Τουρκική) / Dülger (Κυπριακή τουρκική)

Υδραυλικός (e) / (d) – Sıhhi tesisatçı

Ηλεκτρολόγος (e) / (d) – Elektrikçi

Δημόσιος υπάλληλος (e) / Δημόσια υπάλληλος (d) – Devlet memuru

Ιδιωτικός υπάλληλος (e) / Ιδιωτική υπάλληλος (d) – Özel sektör çalışanı

Γραμματέας (e) / (d) – Sekreter

Διευθυντής (e) / Διευθύντρια (e) – Müdür (ΑΡΣ) / Müdire (ΘΗΛ)

Μεταφραστής (e) / Μεταφράστρια (d) – Çevirmen

Άνεργος (e) / Άνεργη (d) – İşsiz

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ • DİL BİLGİSİ

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ TÜRKÇE DİL BİLGİSİ

(1) Φωνηεντική Αρμονία στην Τουρκική:

Η Τουρκική γλώσσα έχει 8 φωνήεντα τα οποία διαφοροποιούνται ως πρόσθια και οπίσθια, στρογγυλά και μη στρογγυλά. Ο πιο κάτω πίνακας δείχνει τον διαχωρισμό των φωνηέντων ανά κατηγορία.

ΠΡΟΣΘΙΑ	e	i	ö	ü
ΟΠΙΣΘΙΑ	a	ı	o	u
	Μη στρογγυλά		Στρογγυλά	

Όταν το τελευταίο φωνήεν της λέξης είναι ένα από τα οπίσθια φωνήεντα, τότε η κατάληξη που προστίθεται πρέπει να περιέχει το φωνήεν –a–. Ενώ αν το τελευταίο φωνήεν είναι ένα από τα πρόσθια φωνήεντα, τότε η κατάληξη που προστίθεται πρέπει να περιέχει το φωνήεν –e–.

α. Για παράδειγμα ο πληθυντικός αριθμός σχηματίζεται με το επίθεμα : -lar (-ler/ -lar)

- Araba-lar (αυτοκίνητο/ αυτοκίνητα)
- Ev-ler (σπίτι/ σπίτια)
- Çocuk-lar (παιδί/ παιδιά)

β. Επίσης το επίθεμα –lı που σχηματίζει επίθετα θετικού βαθμού και εθνικότητες ακολουθεί τη φωνηεντική αρμονία, αλλά διαφορετικού τύπου.

Για την περίπτωση αυτή ο διαχωρισμός των φωνηέντων είναι ο πιο κάτω

- Όταν το τελευταίο φωνήεν της λέξης είναι –e ή –ı τότε το φωνήεν του επιθέματος που θα προστεθεί θα είναι το –i: π.χ. Gıme-li-yim (είμαι Κερυνιώτης)
- Όταν το τελευταίο φωνήεν της λέξης είναι –a ή –ı τότε το φωνήεν του επιθέματος που θα προστεθεί θα είναι το –ı: π.χ. Baf-lı-yım (είμαι Παφίτης)
- Όταν το τελευταίο φωνήεν της λέξης είναι –ö ή –ü τότε το φωνήεν του επιθέματος που θα προστεθεί θα είναι το –ü: π.χ. ütü-lü (σιδερωμένο)
- Όταν το τελευταίο φωνήεν της λέξης είναι –o ή –u τότε το φωνήεν του επιθέματος που θα προστεθεί θα είναι το –u: π.χ. buzlu (με πάγο)

(2) Το ρήμα «είμαι» στην Τουρκική

Ο τύπος του ρήματος είμαι είναι ο εξής

Ουσιαστικό/ αντωνυμία/ επίθετο/ επίρρημα + προσωπικές καταλήξεις ρ. είμαι

Οι προσωπικές καταλήξεις του ρήματος είμαι στην Τουρκική είναι οι ακόλουθες:

-yIm
-sIn
- (Dlr)
-yIz
-sInIz
- (Dlr) lAr

Το φωνήεν της κατάληξης καθορίζεται από την αρμονία φωνηέντων. Τα σύμφωνα *ç, k, p, t* στο τέλος των λέξεων, όταν ακολουθούνται από κατάληξη που ξεκινά από φωνήεν, τρέπονται σε *ç, g/ ğ, b, d* αντίστοιχα.

Ο αρνητικός τύπος του ρήματος «είμαι» σχηματίζεται με το αρνητικό μόριο **değil**, το οποίο δεν συγκολλάται στην προηγούμενη λέξη· αντιθέτως, οι προσωπικές καταλήξεις συγκολλούνται στο αρνητικό μόριο. Έτσι, η άρνηση του ρήματος «είμαι» σχηματίζεται ως εξής:

Ουσιαστικό/ αντωνυμία/ επίθετο/ επίρρημα **değil**+ προσωπικές καταλήξεις *ρ. είμαι*

Ο ερωτηματικός τύπος του ρήματος είμαι σχηματίζεται με το ερωτηματικό μόριο **mi** το οποίο ακολουθεί Φωνηεντική Αρμονία και δεν συγκολλάται με το ουσιαστικό.

ΚΑΤΑΦΑΣΗ	ΑΡΝΗΣΗ	ΘΕΤΙΚΗ ΕΡΩΤΗΣΗ	ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΕΡΩΤΗΣΗ
İyiyim	İyi değilim	İyi miyim?	İyi değil miyim?
İyisin	İyi değilsin	İyi misin?	İyi değil misin?
İyi(dir)	İyi değil(dir)	İyi mi?	İyi değil mi?
İyiyiz	İyi değiliz	İyi miyiz?	İyi değil miyiz?
İyisiniz	İyi değilsiniz	İyi misiniz?	İyi değil misiniz?
İyi(dir)(ler)	İyi değil(dir)(ler)	İyi mi(dir)(ler)?	İyi değil mi(dir)(ler)?

(3) Το ρήμα «έχω» στην Τουρκική

Το ρήμα έχω στην Τουρκική σχηματίζεται ως εξής.

Ουσιαστικό+κτητική κατάληξη *var (mi?) / yok (mu?)*

Κατάφαση και Άρνηση

- (benim) arabam *var/ yok*. «(Δεν) έχω αυτοκίνητο»
- (senin) araban *var/ yok*. «(Δεν) έχεις αυτοκίνητο»
- (onun) arabası *var/ yok*. «(Δεν) έχει αυτοκίνητο»
- (bizim) arabamız *var/ yok*. «(Δεν) έχουμε αυτοκίνητο»
- (sizin) arabanız *var/ yok*. «(Δεν) έχετε αυτοκίνητο»
- (onların) arabası *var/ yok*. «(Δεν) έχουν αυτοκίνητο»

Ερωτηματικός τύπος κατάφασης και άρνησης

- (benim) arabam *var mi?/ yok mu?* «(Δεν) έχω αυτοκίνητο;»
- (senin) araban *var mi?/ yok mu?* «(Δεν) έχεις αυτοκίνητο;»

- (onun) arabasi var mı?/ yok mu? «(Δεν) έχει αυτοκίνητο;»
- (bizim) arabamız var mı?/ yok mu? «(Δεν) έχουμε αυτοκίνητο;»
- (sizin) arabanız var mı?/ yok mu? «(Δεν) έχετε αυτοκίνητο;»
- (onların) arabası var mı?/ yok mu? «(Δεν) έχουν αυτοκίνητο;»

Τα σύμφωνα *ç, k, p, t* στο τέλος των λέξεων, όταν ακολουθούνται από κατάληξη που ξεκινά από φωνήεν, τρέπονται σε *c, g/ ğ, b, d* αντίστοιχα. Επίσης, δεν αλλάζουν στο *y* πληθυντικό.

Εξαιρέσεις

Εξαιρέση στα παραπάνω αποτελούν λέξεις που τελειώνουν σε **nk**, π.χ. *çelenk* (στεφάνι).

Σε αυτήν την περίπτωση το **k** αλλάζει σε **g**.

- Benim çelengim
- Senin çelengin
- Onun çelengi
- Bizim çelengimiz
- Sizin çelenginiz
- Onların çelengi

Λέξεις των οποίων το προτελευταίο γράμμα είναι φωνήεν και χάνεται, όταν στην κλίση μετά το τελευταίο σύμφωνο ακολουθεί φωνήεν.

Στην τουρκική γλώσσα υπάρχουν ορισμένες λέξεις (κυρίως δάνειες) που αποτελούν εξαιρέσεις. Όταν δηλαδή σε αυτές τις λέξεις προστίθεται επίθημα που αρχίζει με φωνήεν τότε διαγράφεται το τελευταίο φωνήεν της λέξης.

π.χ. Ağız 'στόμα'

Benim ağzım (το στόμα μου)
 Senin ağzın (το στόμα σου)
 Onun ağzı (το στόμα του/ της)
 Bizim ağzımız (το στόμα μας)
 Sizin ağzınız (το στόμα σας)
 (Onların) ağzı (το στόμα τους)

Λέξεις που δεν έχουν τουρκική προέλευση και δεν ακολουθούν τη μικρή φωνητική αρμονία.

Π.χ hayal (όνειρο)

Benim hayalim
 Senin hayalin
 Onun hayali
 Bizim hayalimiz
 Sizin hayaliniz
 Onların hayali

(4) Κλίση Ρημάτων • Fiil Çekimleri

	kalmak «μένω» (Πρότυπη Τουρκική)	kalmak «μεινίσκω» (Κυπριακή Τουρκική)	Μένω “Kalmak” (Çağdaş Yunanca)	Μεινίσκω “Galmak” (Kıbrıs Rumcası)
Ben Εγώ	kaliyorum	galırım	μένω	μεινίσκω
Sen Εσύ	kaliyorsun	galın	μένεις	μεινίσκεις
O Αυτός/ Αυτή/ Αυτό	kaliyor	galır	μένει	μεινίσκει
Biz Εμείς	kaliyoruz	galırık	μένουμε	μεινίσκουμεν
Siz Εσείς	kaliyorsunuz	galırsınız	μένετε	μεινίσκετε
Onlar Αυτοί/ Αυτές/ Αυτά	kaliyorlar	galıllar	μένουν	μεινίσκουν

*Ο Ενεστώτας Διάρκειας στην κυπριακή τουρκική χρησιμοποιείται περισσότερο στον προφορικό λόγο καθώς επίσης χρησιμοποιείται και στη θέση του απλού ενεστώτα.

	var/ yok (Πρότυπη Τουρκική)	(δεν) έχω (Çağdaş Yunanca)
Ben Εγώ	Benim... var/ yok	(δεν) έχω
Sen Εσύ	Senin... var/ yok	(δεν) έχεις
O Αυτός/ Αυτή/ Αυτό	Onun... var/ yok	(δεν) έχει
Biz Εμείς	Bizim... var/ yok	(δεν) έχουμε
Siz Εσείς	Sizin... var/ yok	(δεν) έχετε
Onlar Αυτοί/ Αυτές/ Αυτά	Onların... var/ yok	(δεν) έχουν

YUNANCA DİL BİLGİSİ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

(1) Yunanca'da Cinsler

Yunanca'da isimlerin sonu cinslere ve teklik veya çokluk durumuna göre değişir.

İsim cinsleri eril, dişil ve nötr olarak üçe ayrılır. Eril son ekleri tekilde -ης / -ος/ -ας/ çoğulda -οι, / -ες; dişil son ekleri tekilde -α/ -η, çoğulda -ες/ -εις; nötr son ekleri ise tekilde -ο/ -ι/ -μα, çoğulda -α/ -ια/ -ματα şeklindedir.

Ör.

Eril için: ο σύζυγος/ οι σύζυγοι (koca/ kocalar)
ο άντρας/ οι άντρες (adam/ adamlar)
ο βουλευτής/ οι βουλευτές (milletvekili/ milletvekilleri)
ο μανάβης/ οι μανάβηδες (manav/ manavlar)
ο καφές/ οι καφέδες (kahve/ kahveler)
ο παπάς/ οι παπάδες (baba/ babalar)

Dişil için: η τσάντα/ οι τσάντες (çanta/ çantalar)
η μηχανή/ οι μηχανές (makine/ makineler)
η αλεπού/ οι αλεπούδες (tilki/ tilkiler)

Nötr için: το μήλο/ τα μήλα (elma/ elmalar)
το κλειδί/ τα κλειδιά (anahtar/ anahtarlar)
το χρώμα/ τα χρώματα (renk/ renkler)

(2) Yunanca'da "olmak" fiili

Çağdaş Yunanca'da "olmak" ve "sahip olmak" fiilleri diğer fiillerin oluşumuna yardımcı olduğundan dolayı yardımcı fiiller olarak adlandırılmaktadır.

Yunanca'da "olmak" fiili, isimle birleştirilerek çekimlenen Türkçe'deki "olmak" fiilinin aksine isimden bağımsız olarak çekimlenir. Olumsuz hali "δεν" olumsuzluk eki kullanılarak çekimlenir. Soru hali ise ismin soru gibi vurgulanmasıyla yapılır.

ΚΑΤΑΦΑΣΗ	ΑΡΝΗΣΗ	ΘΕΤΙΚΗ ΕΡΩΤΗΣΗ	ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΕΡΩΤΗΣΗ
Είμαι καλά	Δεν είμαι καλά	Είμαι καλά;	Δεν είμαι καλά;
Είσαι καλά	Δεν είσαι καλά	Είσαι καλά;	Δεν είσαι καλά;
Είναι καλά	Δεν είναι καλά	Είναι καλά;	Δεν είναι καλά;
Είμαστε καλά	Δεν είμαστε καλά	Είμαστε καλά;	Δεν είμαστε καλά;
Είσαστε καλά	Δεν είσαστε καλά	Είσαστε καλά;	Δεν είσαστε καλά;
Είναι καλά	Δεν είναι καλά	Είναι καλά;	Δεν είναι καλά;

ΟΛΟΜΛΟ	ΟΛΟΜΣΟΖ	ΟΛΟΜΛΟ ΣΟΡΟ	ΟΛΟΜΣΟΖ ΣΟΡΟ
İyiyim	İyi değilim	İyi miyim?	İyi değil miyim?
İyisin	İyi değilsin	İyi misin?	İyi değil misin?
İyi(dir)	İyi değil(dir)	İyi mi?	İyi değil mi?
İyiyiz	İyi değiliz	İyi miyiz?	İyi değil miyiz?
İyisiniz	İyi değilsiniz	İyi misiniz?	İyi değil misiniz?
İyi(dir)(ler)	İyi değil(dir)(ler)	İyi mi(dir)(ler)?	İyi değil mi(dir)(ler)?

(3) Yunanca'da "sahip olmak" fiili

Yunanca'da "sahip olmak" fiilinin karşılığı "έχω" kelimesidir. Olumsuz hali "δεν" olumsuzluk ekiyle; soru hali ise ses yükseltilerek "έχω" fiilinin soru gibi vurgulanmasıyla yapılır.

ΟΛΟΜΛΟ ΚΑΤΑΦΑΣΗ	ΟΛΟΜΣΟΖ ΑΡΝΗΣΗ	ΟΛΟΜΛΟ ΣΟΡΟ ΘΕΤΙΚΗ ΕΡΩΤΗΣΗ	ΟΛΟΜΣΟΖ ΣΟΡΟ ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΕΡΩΤΗΣΗ
Έχω (Benim...var)	Δεν έχω (Benim... yok)	Έχω; (Benim...var mı?)	Δεν έχω; (Benim... yok mu?)
Έχεις (Senin...var)	Δεν έχεις (Senin... yok)	Έχεις; (Senin...var mı?)	Δεν έχεις; (Senin... yok mu?)
Έχει (Onun...var)	Δεν έχει (Onun... yok)	Έχει; (Onun...var mı?)	Δεν έχει; (Onun... yok mu?)
Έχουμε (Bizim...var)	Δεν έχουμε (Bizim... yok)	Έχουμε; (Bizim...var mı?)	Δεν έχουμε; (Bizim... yok mu?)
Έχετε (Sizin... var)	Δεν έχετε (Sizin... yok)	Έχετε; (Sizin... var mı?)	Δεν έχετε; (Sizin... yok mu?)
Έχουν (Onların...var)	Δεν έχουν (Onların... yok)	Έχουν; (Onların...var mı?)	Δεν έχουν; (Onların... yok mu?)

Örnekler Παραδείγματα

- Έχω/ Δεν έχω αυτοκίνητο/ (benim) arabam var/ yok
- Έχεις/ Δεν έχεις αυτοκίνητο/ (senin) araban var/ yok.
- Έχει/ Δεν έχει αυτοκίνητο/ (onun) arabası var/ yok.
- Έχουμε/ Δεν έχουμε αυτοκίνητο/ (bizim) arabamız var/ yok.
- Έχετε/ Δεν έχετε αυτοκίνητο (sizin) / arabanız var/ yok.
- Έχουν/ Δεν έχουν αυτοκίνητο/ (onların) arabası var/ yok.

Ερωτηματικός τύπος κατάφασης και άρνησης/ Olumlu ve olumsuz soru

- Έχω/ Δεν έχω αυτοκίνητο; (benim) arabam var mı?/ yok mu?
- Έχεις/ Δεν έχεις αυτοκίνητο; (senin) araban var mı?/ yok mu?
- Έχει/ Δεν έχει αυτοκίνητο; (onun) arabası var mı?/ yok mu?
- Έχουμε/ Δεν έχουμε αυτοκίνητο; (bizim) arabamız var mı?/ yok mu?
- Έχετε/ Δεν έχετε αυτοκίνητο; (sizin) arabanız var mı?/ yok mu?
- Έχουν/ Δεν έχουν αυτοκίνητο; (onların) arabası var mı?/ yok mu?

ΑΣΚΗΣΕΙΣ • ALIŞTIRMALAR

I. Aşağıdaki yanıtlara göre soru yazınız.

Γράψετε τις ερωτήσεις των πιο κάτω απαντήσεων.

1. Είμαι δικηγόρος.
2. Είμαι η Μαρία Ανδρέου.
3. Έχω δυο παιδιά.
4. Δουλεύω σε ένα σχολείο.
5. Ναι, είμαι παντρεμένος/ παντρεμένη.
6. Είμαι καλά, ευχαριστώ.
7. Μένω στη Λεμεσό.
8. Με λένε Μαρία.
9. Ναι, έχω δύο παιδιά.
10. Ναι, είμαι η Μαρία.

II. Προσθέστε τις κτητικές καταλήξεις στις πιο κάτω λέξεις.

Aşağıdaki kelimelere uygun iyelik eklerini yerleştirin.

Ör. Doktor – klinik

Doktorun kliniği

1. Ben-kardeş _____
2. Eleni ve Yorgos- çocuk _____
3. Sen-ofis _____
4. Çocuklar-öğretmen _____
5. Ben-çocuk _____
6. Kardeşler-dersler _____
7. O-eş _____
8. Sen-ad _____
9. O-hayal _____
10. Öğretmen-araba _____

ΘΕΜΑ 2: KATOIKIA

KONU 2: EVİMİZ

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	KIBRIS RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
Πού μένεις (t); Σε πολυκατοικία ή μονοκατοικία;	Πού μεινίσκεις (t); Σε πολυκατοικίαν ή μονοκατοικίαν;	Nerde galıñ (ev)/ oturun (ev)? Apartmanda yoksa müstakil evde?	Nerede oturuyorsun (ev)? Apartmanda mı, müstakil evde mi?
Πού μένετε (ç); Σε πολυκατοικία ή μονοκατοικία;	Πού μεινίσκετε (ç); Σε πολυκατοικίαν ή μονοκατοικίαν;	Nerde galırsınız (ñl)/ oturursunuz (ñl)? Apartmanda yoksa müstakil evde?	Nerede yaşıyorsunuz (ñl)/ oturuyorsunuz (ñl)? Apartmanda mı, müstakil evde mi?
Μένω σε μονοκατοικία.	Μεινίσκω σε μονοκατοικίαν.	Müstakil (bir) evde galırım.	Müstakil (bir) evde oturuyorum.
Μένω σε χωριό / στη Λευκωσία	Μεινίσκω σε χωρκόν / στην Λευκωσίαν.	Köyde/Lefkoşa'da galırım.	Köyde/Lefkoşa'da oturuyorum.
Μένω (t) σε γκαρσονιέρα ⁵ / ένα δωάρι/τριάρι.	Μεινίσκω (t) σε στούντιο/ δωάρι/τριάρι.	Tek odalı/ iki odalı/ üç odalı bir dairede galırım (ev).	Tek odalı/ iki odalı/ üç odalı bir dairede yaşıyorum (ev).
Μένουμε (ç) σε γκαρσονιέρα/ ένα δωάρι/ τριάρι	Μεινίσκουµεν (ç) σε ένα στούντιο/ δωάρι/τριάρι	Tek odalı/ iki odalı/ üç odalı bir dairede galırık (ñl).	Tek odalı/ iki odalı/ üç odalı bir dairede yaşıyoruz (ñl).
Είναι επιπλωμένο;	Εν' επιπλωμένον;	Eşyalıdır?	Mobilyalı mı?
Σε ποιο όροφο είναι;	Σε ίντα όροφον ένι;	Kaçıncı katdadır?	Kaçıncı katta?
Στο ισόγειο.	Στο ισόγειον.	Zemindedir.	Zemin katta.
Στον πρώτο/δεύτερο/ τρίτο όροφο.	Στον πρώτον/δεύτερον/ τρίτον όροφον.	Birinci/ikinci/ üçüncü gatda.	Birinci/ikinci/ üçüncü katta.
Έχει ⁶ ένα σαλόνι με τζάκι, ένα υπνοδωμάτιο (μια κρεβατοκάμαρα), μια μικρή κουζίνα, ένα μπάνιο και μια τουαλέτα ⁷ .	Έσχει έναν χολ με ντζάκιν, μιαν κρεβατοκάμαραν, μιαν μικρήν κουζίναν, έναν μπάνιον τζάι έναν αποχωρητήριον.	Bir şömine, salon, bir yatak odası, bir küçük mutfak, bir banyo ve bir tuvalet vardır.	Bir şömine, salon, bir yatak odası, bir küçük mutfak, bir banyo ve bir tuvalet var.
⁸ Δεν έχει μπαλκόνι ούτε ασανσέρ.	Εν έσχει βεράνταν ούτε ασανσέρ.	Balkon ve asansör yoktur.	Balkon ve asansör yok.

5 Γκαρσονιέρα (ένα δωμάτιο, κουζίνα και μπάνιο), δωάρι (δύο δωμάτια, κουζίνα και μπάνιο), τριάρι (τρία δωμάτια, κουζίνα και μπάνιο).

Stüdyo daire (bir oda, mutfak ve banyo), iki odalı daire (iki oda, mutfak ve banyo), üç odalı daire (üç oda, mutfak ve banyo).

6 Ρήμα έχω: έχω, έχεις, έχει, έχουμε, έχετε, έχουν
"Sahip olmak" fiilinin çekimi

7 Καταλήξεις ουσιαστικών: Αρσενικά -ος/ης/ας<ένας, Θηλυκά -α/ης<μία, Ουδέτερα -α, ο, -μα <ένα
İsimlerin son ekleri: Eril: -ος/ης/ας<ένας (bir), dişil: -α/ης<μία (bir), nötr: -α, ο, -μα <ένα (bir)

8 Άρνηση του ρήματος είμαι στην οριστική σχηματίζεται με το μόριο δε(v).
"Olmak" fiilinin bildirme kipi olumsuz hali δε(v) ekiyle yapılmaktadır.

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΙΒΡΙΣ RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
Το διαμέρισμα είναι παλιό ή καινούργιο;	Το διαμέρισμα εν παλιό ή τζαινούρκο;	Daire yenidir yoksa eski?	Daire yeni mi yoksa eski mi?
Το διαμέρισμα είναι κοντά στο κέντρο της πόλης;	Το διαμέρισμα εν κοντά στο κέντρο της πόλης;	Daire şehir merkezine yakındır?	Daire şehir merkezine yakın mı?
Τι ενοίκιο έχει;	Πόσα εν το ενοίκιο;	Kira kaç paradır?	Kira ne kadar?
Ψάχνω διαμέρισμα να ενοικιάσω.	Γυρεύκω διαμέρισμα να ενοικιάσω.	Kiralık ev ararım.	Kiralık ev arıyorum.
Συμπεριλαμβάνονται λογαριασμοί στο ενοίκιο;	Εν μέσα οι λοαρκασμοί στο ενοίκιο;	Kiraya faturalar da dahildir?	Faturalar kiraya dahil mi?
Υπάρχει στάση λεωφορείου κοντά;	Έχει στάση λεωφορείου δαμέ κοντά;	Yakında bir otobüs durağı vardır?	Yakınlarda bir otobüs durağı var mı?
Είναι το σπίτι σε κοντινή απόσταση από την πανεπιστημιούπολη;	Το σπίτι εν κοντά που την πανεπιστημιούπολη;	En kampüse yakındır?	En kampüse yakın mı?

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ • SÖZLÜK

ΚΑΤΟΙΚΙΑ – KONUT

Πολυκατοικία (d) – Apartman

Μονοκατοικία (d) – Müstakil ev

Σπίτι (n) – Ev

Σπίτι (n) με αυλή (d) – Bahçeli ev

Διαμέρισμα (n) – Daire

Γκαρσονιέρα (d)/Στούντιο (n) – Stüdyo daire

Δυάρι (n) – İki odalı daire

Τριάρι (n) – Üç odalı daire

Διώροφο (n) – İki katlı (ev)

Ισόγειο (σπίτι) (n) – Tek katlı (ev)

Δωμάτιο (n) – Oda

Σαλόνι (n) – Salon

Τηλεόραση (d) – Televizyon

Καναπές (e) – Kanepe

Τραπεζάκι (n) – Sehpa

Καρέκλα (d) – Sandalye

Κρεβάτι (n) – Yatak

Κομοδινό (n)– Komodin
Ψυγείο (n)– Buzdolabı
Φούρνος (e)– Fırın
Γκαζιέρα (d)– Gaz ocağı
Πλυντήριο ρούχων (n)– Çamaşır makinesi
Πλυντήριο πιάτων (n)– Bulaşık makinesi
Τραπέζι (n)– Masa
Γραφείο (n) – Çalışma odası
Υπολογιστής (e)– Bilgisayar
Βιβλιοθήκη (d)– Kitaplık
Πολυθρόνα (d)– Koltuk
Χαλί (n)– Halı
Μπανιέρα (d)–Küvet
Νιπτήρας (e)–Lavabo
Τουαλέτα (d)– Tuvalet
Καθρέφτης (e)–Ayna
Ισόγειο (n)– Zemin kat
Όροφος (e) – Kat
Πρώτος όροφος (e)– Birinci kat
Δεύτερος όροφος (e)– İkinci kat
Κέντρο (n) – Merkez
Πόλη (d) – Şehir
Χωριό (n)–Köy
Φάρμα – Çiftlik
Ενοίκιο (n) – Kira
Συμβόλαιο (n) – Sözleşme
Προκαταβολή (d)– Depozito
Μεταφορέας (e)– Nakliyecı
Τζάκι (n) – Şömine
Υπνοδωμάτιο (n) / Κρεβατοκάμαρα (d) – Yatak odası
Κουζίνα (d) – Mutfak
Μπάνιο (n) – Banyo
Τουαλέτα (d) – Tuvalet – Lavabo
Μπαλκόνι (n)– Balkon
Βεράντα (d) – Veranda
Ασανσέρ (n) – Asansör
Κεντρική θέρμανση(d) – Merkezi ısıtma
Κλιματισμός (e) – Klima

Πανεπιστημιούπολη – Kampüs

Δουλεύω – Çalışmak/ İşlemek

Γραφείο – Büro/Ofis

Σπουδάζω – Okumak

Σχολείο (n) – Okul

Επίθετα και επιρρήματα – Sıfatlar ve zarflar

Παλιό (n) – Eski

Καινούργιο (n) – Yeni

Κοντά – Yakın

Μακριά – Uzak

Μικρό (n) – Küçük

Μεγάλο (n) – Büyük

Επιπλωμένο (n) – Mobilyalı

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ • DİL BİLGİSİ

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ TÜRKÇE DİL BİLGİSİ

Ρήματα και πτώσεις

Τα ρήματα στην Τουρκική συνοδεύονται με την ανάλογη πτώση.

- Nerede kalıyorsun? Limasol'da/ Baf'ta
• Πού μένεις; Στη Λεμεσό/Στην Πάφο. (**Τοπική** πτώση)
- Nereye gidiyorsun? Girne'ye gidiyorum.
• Πού πας; Πάω στην Κερύνεια. (**Δοτική** πτώση)
- Nereden geliyorsun? Larnaka'dan geliyorum.
• Από πού κατάγες; Από την Λάρνακα. (**Αφαιρετική** πτώση)
- Nereyi biliyorsun? Lefkoşa'yi biliyorum.
• Ποιο μέρος γνωρίζεις; Γνωρίζω τη Λευκωσία. (**Αιτιατική** πτώση)

Σημείωση: Η Τουρκική γλώσσα ακολουθεί τους κανόνες της αρμονίας συμφώνων. Αν μια λέξη τελειώνει με άηχο σύμφωνο “f, s, t, k, ç, ş, h, p” (μνημονικός κανόνας: FİStİKÇİ ŞaHaP), τότε το πρώτο σύμφωνο του επιθήματος που θα προστεθεί θα είναι επίσης άηχο: π.χ., kat+da → kat+ta ‘στον όροφο (τοπική)’· Trosos + da → Trosos’ta ‘στο Τρόδος (τοπική)’. Όταν θέλουμε να πούμε πού βρισκόμαστε προσθέτουμε μετά την τοπική πτώση την κατάληξη του ρήματος είμαι, π.χ. Baf'ta+yım, Limasol'dayım.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ • ALIŞTIRMALAR

I. Παρακαλώ διαλέξτε τη σωστή απάντηση.

Doğru seçeneği cinsine göre ı̇şaretleyiniz.

1. Το διαμέρισμά μου είναι _____
α. μικρός β. μικρή γ. μικρό
2. Η Άννα και ο Γιώργος ζουν στην _____
α. πόλη β. χωριό γ. διαμέρισμα
3. Η Λάλε και η Μαρίνα κάθονται σε ένα σπίτι με μια _____ αυλή.
α. μεγάλος β. μεγάλη γ. μεγάλο
4. Το διαμέρισμα έχει _____ ;
α. κεντρική θέρμανση β. κεντρικό θέρμανση γ. κεντρική θέρμανσης
5. Το διαμέρισμά μου βρίσκεται στον _____ όροφο.
α. πρώτος β. πρώτη γ. πρώτο

II. Aşağıdaki kelimeleri bulunma durumu ekiyle (ismin -de haliyle) tamamlayınız.

π.χ.: merkezde, hayatta

Σχηματίστε την τοπική πτώση των παρακάτω λέξεων προσθέτοντας σωστή μορφή του επιθέματος -DA (-ta/-te/-da/-de).

1. Salon__
2. Mutfak__
3. Banyo__
4. Çiftlik__
5. Televizyon__
6. Daire__
7. Köy__
8. Şehir__
9. Kıbrıs__
10. Okul__
11. Ev__
12. Üniversite__
13. Asansör__
14. Koltuk__
15. Kampüs__

III. Αşağıdaki resimlerin yerine kelimeleri yazarak metni tamamlayınız.

Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με τις φωτογραφίες που βλέπετε.

Bizim iki katlı bir imiz var. Evimizde üç oda bir salon var.

Salonda bir , bir ,

bir , 6 adet var.

Yatak odasında bir , bir , bir

de 2 kapılı dolap var. Mutfakta bir , bir

lı ocak, bir çamaşır makinesi, bir masa ve var.

Benim çalışma odamda bir , bir

, bir , ve var.

Banyoda bir , bir , bir

ve bir var.

ΘΕΜΑ 3: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

KONU 3: GÜNLÜK AKTİVİTELER

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΙΒΡΙΣ RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
Τι κάνεις (t) κάθε μέρα;	Ίνταμπου κάμνεις (t) κάθε μέρα;	Her gün napan (εν)?	Bir gününü nasıl geçiriyorsun(εν)?
Τι κάνετε (ç) κάθε μέρα;	Ίνταμπου κάμνετε (ç) κάθε μέρα;	Her gün naparsınız (πλ)?	Bir gününüzü nasıl geçiriyorsunuz? (πλ)
Κάθε μέρα ξυπνώ στις 6:00 το πρωί.	Κάθε μέρα ξυπνώ που τες 6:00 το πρωίν.	Sabahları saat 6:00'da uyanırım.	Her sabah saat 6'da uyanıyorum.
Τρώω πρωινό και μετά πάω στη δουλειά.	Κάμνω το πρόγευμα μου τζαι μετά πάω δουλειάν.	Kahvaltı yaparım sonra da işe giderim.	Kahvaltı ettikten sonra işe gidiyorum.
Πηγαίνω στη δουλειά με το αυτοκίνητο.	Πάω δουλειάν με το αυτοκίνητον.	İşe arabaynan giderim.	İşe arabayla gidiyorum.
Πηγαίνω στη δουλειά με τα πόδια.	Πάω δουλειάν περπατητός (e)/ περπατητή (d).	İşe yayan giderim.	İşe yürüyerek gidiyorum.
Δουλεύω από τις 8:00 (οχτώ) το πρωί μέχρι τη 1:00 (μία) το μεσημέρι.	Δουλεύκω που τες 8:00 (οχτώ) το πρωίν ως τες 1:00 (μιαν) το μεσημέριν.	Sabah saat 8'den saat 1'e kadar çalışırım.	Sabah saat 8'den 1'e kadar çalışıyorum.
Γυρίζω σπίτι στις 2.00 το μεσημέρι.	Γυρίζω σπίτι στες 2.00 το μεσημέριν.	Öğleden sonra 2'de eve dönerim.	Öğleden sonra saat 2'de eve dönüyorum.
Το μεσημέρι παίρνω τα παιδιά από το σχολείο.	Το μεσημέριν πιάννω τα μωρά που το σχολείον.	Öğlen çocukları okuldan alırım.	Öğleyin çocukları okuldan alıyorum.
Μαγειρεύω.	Μαειρεύκω.	Yemek yaparım.	Yemek pişiriyorum.
Τα παιδιά ετοιμάζουν (ç) το τραπέζι.	Τα μωρά σάζουν (ç) το τραπέζιν.	Çocuklar masayı kurar.	Çocuklar sofrayı hazırlar.
Πλένω τα πιάτα.	Πλυννίσκω τα πιάτα.	Bulaşıkları yıkarım.	Bulaşıkları yıkarım.
Συμμαζεύω το σπίτι.	Συγυρίζω το σπίτι.	Evi tertiplerim.	Evi toparlarım.
Πηγαίνω βόλτα.	Πάω περπάτημα.	Yürüyüş yaparım.	Yürüyüşe çıkarım.
Συναντιέμαι με φίλους.	Βρέθουμαι με φίλους.	Arkadaşlarnan buluşurum.	Arkadaşlarla buluşurum.
Ο μπαμπάς μου παρακολουθεί (t) τις ειδήσεις στην τηλεόραση.	Ο παπάς μου θωρεί (t) τα νέα στην τηλεόρασην.	Babam televizyonda haberleri seyeder.	Babam televizyonda haberleri izler.
Τα παιδιά κάνουν (ç) τα μαθήματά τους.	Τα μωρά κάμνουν (ç) τα μαθήματα τους.	Çocuklar ders çalışır.	Çocuklar ders çalışır.
Όλοι πάνε (ç) για ύπνο στις 10:00 το βράδυ.	Ούλλοι ππέφτουν να τζοιμηθούν η ώρα 10:00 την νύχταν.	Herkes saat 10'da yatar.	Herkes saat 10'da yatar.
Πάω πάντα αργά για ύπνο και ξυπνώ αργά.	Ππέφτω πάντα αργά την νύχταν τζαι ξυπνώ αργά.	Hep geç yatırım ve geç galkarım.	Her zaman geç yatıp, geç kalkarım.

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΙΒΡΙΣ RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ	ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ	BANKADA	BANKADA
Η κυρία Μαρία πηγαίνει (t) στην τράπεζα.	Η κυρία Μαρία πηγαίνει (t) στην τράπεζαν.	Maria Hanım bankaya gider.	Maria Hanım bankaya gidiyor.
Τι ώρα ανοίγουν/κλείνουν (ç) οι τράπεζες;	Ίντα ώραν ανοίγουν/κλείνουν (ç) οι τράπεζες;	Bankalar kaçta açar/kapar?	Bankalar saat kaçta açılıyor/ kapanıyor?
Θα ήθελα να εξαργυρώσω αυτή την επιταγή.	Θέλω να αλλάξω τούτον το τσέκκιν.	Bu çeki bozdurmak isterim.	Bu çeki bozdurmak istiyorum.
Ποια είναι η τιμή συναλλάγματος σήμερα;	Ποια εν η τιμή συναλλάγματος σήμερα;	Bugünkü kur nedir?	Bugünkü kur nedir?
Θέλω να αλλάξω 20 ευρώ σε τουρκικές λίρες./Θέλω να αλλάξω 100 τουρκικές λίρες σε ευρώ.	Θέλω να αλλάξω 20 ευρώ σε τουρκικές λίρες./ Θέλω να αλλάξω 100 τουρκικές λίρες σε ευρώ.	20 euroluk Türk lirası / 100 Türk liralık Euro almak isterim.	20 Euro karşılığı Türk Lirası /100 Türk Lirası karşılığı Euro almak istiyorum.
Μου δίνετε την ταυτότητά σας/το διαβατήριό σας (ç), παρακαλώ;	Διάτε μου την ταυτότηταν σας/το διαβατήριον σας (ç), παρακαλώ;	Kimliğinizi/ pasportunuzu alabilirim(πλ)?	Kimliğinizi/ pasaportunuzu alabilir miyim (πλ)?
Μου δίνεις την ταυτότητά σου/το διαβατήριό σου (t), παρακαλώ;	Διάς μου την ταυτότηταν σου/το διαβατήριον σου (t), παρακαλώ;	Kimliğini/ pasportunu alabilirim(εν)?	Kimliğini/ pasaportunu alabilir miyim(εν)?
Ορίστε (η ταυτότητά μου/το διαβατήριό μου).	Ορίστε (η ταυτότητα μου/το διαβατήριον μου).	Buyrun(kimliğim/ pasportum).	Kimliğim /pasaportum burda.
Ευχαριστώ πολύ.	Ευχαριστώ πολύ.	Mersi çok.	Çok teşekkür ederim.
Υπογράψτε (ç) εδώ, παρακαλώ.	Υπογράψετε (ç) δαμαί, παρακαλώ.	Burayı imzalayın (πλ) lütfen.	Burayı imzalayın (πλ) lütfen.
Υπόγραψε (t) εδώ, παρακαλώ.	Υπόγραψε (t) δαμαί, παρακαλώ.	Burayı imzala (εν) lütfen.	Burayı imzala (εν) lütfen.
Θέλω να ανοίξω λογαριασμό.	Θέλω να ανοίξω λογαριασμόν.	İsterim banka hesabı açtırayım.	Banka hesabı açtırmak istiyorum.
Θα ήθελα να κάνω μια ανάληψη από τον λογαριασμό μου.	Θέλω να τραβήσω λεφτά που τον λογαριασμό μου.	İsterim hesabımdan para çekeyim.	Hesabımdan para çekmek istiyorum.
Θα ήθελα να κάνω μια κατάθεση στον λογαριασμό μου.	Θέλω να βάλω λεφτά στον λογαριασμό μου.	İsterim hesabıma para yatırayım.	Hesabıma para yatırmak istiyorum.

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	KIBRIS RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
ΣΤΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ	ΣΤΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ	POSTANEDE	POSTAHANEDE
Θέλω να στείλω αυτό το γράμμα στην Ελλάδα.	Θέλω να στείλω τούτον το γράμμα στην Ελλάδα.	İsterim bu mektubu Yunanistan'a göndereyim.	Bu mektubu Yunanistan'a göndermek istiyorum.
Πώς θέλεις να το στείλεις (t); Αεροπορικώς, εξπρές ή συστημένο;	Ίνταλος θέλεις να το στείλεις (t); Αεροπορικώς, εξπρές ή συστημένο;	Nasıl yollamak isten (εν), uçağnan, APS, yoksa taahhütlü?	Nasıl göndermek istiyorsun (εν), uçakla mı, APS ile mi veya taahhütlü mü?
Πώς θέλετε να το στείλετε (ç); Αεροπορικώς, εξπρές ή συστημένο;	Ίνταλος θέλετε να το στείλετε (ç); Αεροπορικώς, εξπρές ή συστημένο;	Nasıl yollamak istersiniz (πλ), uçağnan, APS yoksa taahhütlü?	Nasıl göndermek istiyorsunuz (πλ), uçakla mı, APS ile mi veya taahhütlü mü?
Πόσο κοστίζει το συστημένο;	Πόσα ένι να πάει συστημένο;	Taahhütlü mektup kaç para?	Taahhütlü mektup ücreti ne kadar?
Μπορείς να μου δώσεις (t) ένα (μικρό/μεγάλο) φάκελο;	Διάς (t) μου έναν (μικρόν/μεγάλον) φάκελλον;	(Küçük/ büyük) bir zarf alabilirim (εν) lütfen?	(Küçük/ büyük) bir zarf alabilir miyim, (εν) lütfen?
Μπορείτε να μου δώσετε (ç) ένα (μικρό/μεγάλο) φάκελο;	Διάτε (ç) μου έναν (μικρόν/μεγάλον) φάκελλον;	Bana (küçük/ büyük) bir zarf verirsiniz (πλ) lütfen?	Bana (küçük/ büyük) bir zarf verir misiniz (πλ)?

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ • SÖZLÜK

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ – İSİMLER

Παιδιά (n,ç) – Çocuklar

Μητέρα (d) – Anne

Πατέρας (e) – Baba

Συγκάτοικος(e/d) - En arkadaş

Σχολείο (n) – Okul

Οικογένεια (d) – Aile

Δουλειά (d) – İş

Κουζίνα (d) – Mutfak

Ψώνια(n,ç)- Alışveriş

Τραπέζι (n) – Masa

Πιάτα (n) – Tabaklar

Άπλυτα (πιάτα)- Bulaşıklar

Άπλυτα (ρούχα)- Çamaşırlar

Ειδήσεις (d,ç) – Haberler

Τηλεόραση (d) – Televizyon

Μαθήματα (n,ç) – Dersler

Τράπεζα (d) – Banka

Επιταγή (d) – Çek

Τιμή (d) συναλλάγματος – Kur (Döviz)

Ταυτότητα (d) – Kimlik

Διαβατήριο (n) – Pasaport

Λογαριασμός (e) – Hesap

Ανάληψη (d) – Para çekmek

Κατάθεση (d) – Para yatırmak

Λογαριασμός (e) – Hesap

Γράμμα (n) – Mektup

Φάκελος (e) – Zarf

ΡΗΜΑΤΑ – FİİLLER

Μαγειρεύω – Pişirmek

Ετοιμάζω – Hazırlamak

Κάνω γυμναστική – Egzersiz yapmak

Φροντίζω τα παιδιά – Çocuklara bakmak

Παραγγέλνω φαγητό – Yemek çağırmak

Ψώνια στο σουπερμάρκετ – Market alışverişi

Πάω σινεμά – Sinemaya gitmek

Συναντάω – Buluşmak

Συγυρίζω (το σπίτι) – [eni] Toparlamak/[evi] Tertiplemek

Παρακολουθώ – İzlemek/seymretmek

Διαβάζω – Okumak

Βλέπω – Görmek

Πλένω – Yıkamak

Πάω – Gitmek

Ξυπνώ – Uyanmak

Κοιμάμαι – Uyumak

Γυρίζω σπίτι – Eve dönmek

Παίρνω – Almak

Πάω για ύπνο – Uyumaya gitmek

Ανοίγω – Açmak

Κλείνω – Kapa (t)mak

Θέλω – İstemek

Εξαργυρώνω – Bozdurmak

Υπογράφω – İmzalamak

Σήμερα – Bugün

Δίνω – Vermek

Στέλνω – Göndermek

ΕΠΙΘΕΤΑ, ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ – SIFATLAR, ZAMİRLER VE ZARFLAR

Όλοι (e,ç) – Herkes

Κανείς (e) – Hiç kimse

Όλοι μαζί – Hep birlikte

Μόνος (e) μου / Μόνη(d)μου – Tek başıma

Μόνος (e) μου / Μόνη(d)μου – Yalnız

Αργά – Geç

Νωρίς – Erken

Πριν – Önce

Μετά – Sonra

Κάθε μέρα (καθημερινά) – Her gün

Πρωί (n) – Sabah

Βράδυ (n) – Akşam

Νύχτα (n) – Gece

Πρόγευμα (n) – Kahvaltı

Μεσημέρι (n) – Öğlen

Αεροπορικώς – Uçakla

Εξπρές – APS

Συστημένο – Taahhütlü

ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ – ULAŞIM ARAÇLARI

Αυτοκίνητο (n)/Αμάξι (n) - Araba

Λεωφορείο (n) - Otobüs

Ποδήλατο (n) - Bisiklet

Πλοίο (n) - Gemi

Ταξί (n) - Taksi

Μετρό (n) - Metro

Φορτηγό (n) - Kamyon

Αεροπλάνο (n) - Uçak

Τρένο (n) - Tren

Ελικόπτερο (n) - Helikopter

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ • DİL BİLGİSİ

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
TÜRKÇE DİL BİLGİSİ

1. Επιρρήματα Συχνότητας

Sıklık Zarfları

Hep / Her zaman	Πάντα	Her zaman kitap okurum. 'Πάντα διαβάζω βιβλία.'
Genellikle	Συνήθως	(0) Genellikle evde yemek pişirir. 'Συνήθως (αυτός/αυτή) μαγειρεύει στο σπίτι.'
Haftada bir	Μια φορά την εβδομάδα	(0) Haftada bir yüzmeye gider. 'Μια φοράτην εβδομάδα (αυτός/αυτός) παίζει για κολύμπι.'
Bazen	Κάποτε/Μερικές φορές	Bazen sinemaya gideriz. 'Κάποτε πάμε στο σινεμά.'
Sık sık	Συχνά	Sık sık yurt dışına seyahat eder. 'Συχνά ταξιδεύει εξωτερικό.'
Seyrek/Nadiren	Σπάνια	Dışarıdan nadiren yemek çağırırız. 'Σπάνια παραγγέλλουμε φαγητό από έξω.'
Hiçbir zaman	Ποτέ	Hiçbir zaman sigara içmem. 'Ποτέ δεν καπνίζω.'

2. Οι πτώσεις στην Τουρκική γλώσσα

Ad Durum Ekleri

- α) **Ονομαστική πτώση (Yalın durum)** δηλώνει το υποκείμενο της πρότασης και σχηματίζεται με το θέμα της λέξης χωρίς κατάληξη: araba-το αυτοκίνητο
- β) **Γενική (-in hali)** εκφράζει την κτήση και σχηματίζεται με μια από τις καταλήξεις -in/-ın/-ün/-un, ανάλογα με τον κανόνα της φωνηεντικής αρμονίας. Όταν η λέξη τελειώνει σε φωνήεν προστίθεται το γράμμα (n): Araba-nın-του αυτοκινήτου
- γ) **Αιτιατική (-i hali)** εκφράζει το αντικείμενο και σχηματίζεται με μια από τις καταλήξεις -i/-ı/-ü/-u, ανάλογα με τον κανόνα της φωνηεντικής αρμονίας. Όταν η λέξη τελειώνει σε φωνήεν προστίθεται το γράμμα (y): arabayı –το αυτοκίνητο
- δ) **Δοτική (-e hali)** εκφράζει την κίνηση προς τόπο και σχηματίζεται με μια από τις καταλήξεις -e/-a, ανάλογα με τον κανόνα της φωνηεντικής αρμονίας. Όταν η λέξη τελειώνει σε φωνήεν προστίθεται το γράμμα (y). Όταν οι λέξεις τελειώνουν σε p, ç, t, k τότε αυτά τα σύμφωνα αλλάζουν με την προσθήκη της κατάληξης και γίνονται b, c, d, g/ğ. Προσοχή οι δάνειες, τα κύρια ονόματα και οι μονοσύλλαβες λέξεις δεν ακολουθούν αυτό τον κανόνα και διατηρούν τα σκληρά τους σύμφωνα ως έχουν: arabaya- προς το αυτοκίνητο, eve –προς το σπίτι, okula- προς το σχολείο, mutfığa- προς την κουζίνα, markete- προς την υπεραγορά, Ahmet'e –προς τον Αχμέτ
- ε) **Τοπική (-de hali)** εκφράζει την στάση σε τόπο και σχηματίζεται με μια από τις καταλήξεις -de/-da/-te/-ta, ανάλογα πάντα με τον κανόνα της αρμονίας των φωνηέντων και το αν το τελευταίο σύμφωνο της λέξης είναι «σκληρό»: arabada- στο αυτοκίνητο, sinifta – στην τάξη.
- στ) **Αφαιρετική (-den hali)** εκφράζει την κίνηση από τόπο και σχηματίζεται με μια από τις καταλήξεις -den/-dan/-ten/-tan, ανάλογα πάντα με τον κανόνα της φωνηεντικής αρμονίας και το αν το τελευταίο σύμφωνο της λέξης είναι «σκληρό»: arabadan – από το αυτοκίνητο, siniften – από την τάξη

YUNANCA DİL BİLGİSİ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

1) Edatlar

Προθέσεις

Edatlar; genellikle kısa olup çekimlenmezler. Yer, zaman, yöntem, neden, amaç ve kullandığımız edatla ilgili durum bildiren isim, sıfat, zarf, ortaça veya zamirlerin önüne gelen kelimelerdir. Yunanca'da başlıca edatlar şunlardır:

- tek heceliler: με, σε, για, ως, πριν, προς, σαν
- iki heceliler: αντί, από, δίχως, έως, κατά, μετά, μέχρι, παρά, χωρίς
- üç heceliler: εναντίον, εξαιτίας, ίσαμε, μεταξύ

NOT • ΣΗΜΕΙΩΣΗ

* İsmın bulunma durumu eki (–de hali) ve yönelme durumu eki (–e hali) Yunancada aynı olup “σε” edatına belirleyici artikel eklenerek yapılır.

τον = στον

την = στην

σε + το = στο

τους = στους

τις = στις

τα = στα

Örnekler • Παραδείγματα

Έλα σπίτι για φαγητό. / Yemek için eve gel!

Έφυγε από το σπίτι χωρίς να πει ένα γεια. / Bir hoşçakal bile demeden evden ayrıldı!

Πού πας; - Στη Μαρία, θες να έρθεις; / Nereye gidiyorsun? – Maria'ya, gelmek ister misin?

Θα έχω τελειώσει το καθάρισμα πριν από το μεσημέρι. / Öğleden önce temizliği bitirmiş olacağım.

Πηγαίνω προς το πάρκο. / Parka (doğru) gidiyorum.

Κατάγομαι από την Κύπρο. / Kıbrıslıyım.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ • ΑΛΙΣΤΙΡΜΑΛΑΡ

I. Αşağıdaki sözcüklerin zıt anlamlılarını yazınız.

Παρακαλώ γράψτε τα αντίθετα των πιο κάτω λέξεων.

1. πριν ≠ _____
2. μεγάλος ≠ _____
3. πρωί ≠ _____
4. μεγάλος ≠ _____
5. κατάθεση ≠ _____
6. κλείνω ≠ _____
7. δίνω ≠ _____
8. ξυπνώ ≠ _____
9. νωρίς ≠ _____
10. όλοι ≠ _____

II. Αşağıdaki cümlelerdeki hataları bulunuz ve düzeltiniz.

Βρείτε τα λάθη και γράψτε τις πιο κάτω προτάσεις σωστά.

1. Μπορείτε να μου δώσεις ένα φάκελο;

2. Μου δίνεις η ταυτότητα/διαβατήριο σας παρακαλώ;

3. Το πατέρας βλέπει την ειδήσεις στην τηλεόραση.

4. Τα παιδιά διαβάζει τα μαθήματά τους.

5. Κάθε μέρα ξυπνώ 6:00 πρωί.

III. Αşağıdaki kelimelere belirtilen hal ekini ekleyiniz.*Συμπληρώστε τις λέξεις με την πτώση που σας δίνεται.*

1. Bu mektup _____ göndermek istiyorum. (αιτιατική)
2. Mutfak _____ yemek pişiriyorum. (τοπική)
3. Tabak _____ yemek koyuyorum. (δοτική)
4. Masa _____ vazoyu kaldırıyorum. (αφαιρετική)
5. Ders _____ çıkıyorum. (αφαιρετική)
6. Annem _____ seviyorum. (αιτιατική)
7. Çocuklar _____ parka götürüyorum. (αιτιατική)
8. Şu çocuk _____ bak! (δοτική)
9. Şimdi televizyon _ _ _ _ _ güzel bir film var. (τοπική)
10. Bulaşıklar _____ yıkıyorum. (αιτιατική)

III. Αşağıdaki kelimelere belirtilen hal ekini ekleyin.*Συμπληρώστε τις λέξεις με την πτώση που σας δίνεται.*

1. Kardeşim her sabah saat altı _____ kalkıyor.
2. Anna ailesi ile bir daire _____ oturuyor.
3. Misafirler yarın öğlen Lefkoşa' _____ dönüyor .
4. Bu gece arkadaşlarla bar _____ gidiyoruz.
5. Ahmet şimdi market _____ geliyor.
6. Kimi arıyorsun? Babam _____ .

III. Αşağıdaki kelimelere belirtilen hal ekini ekleyin.*Συμπληρώστε τις λέξεις με την πτώση που σας δίνεται.*

(από, χωρίς, για, με, εκτός)

1. Εγώ _____ το Γιώργο φοιτούμε στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.
2. Θα βγω _____ το μάθημα στις έξι και μισή.
3. _____ να το θέλω σε πλήγωσα, συγγνώμη..
4. Θα σε περιμένω _____ ένα λεπτό.
5. Θα πάει κάποιος άλλος σινεμά _____ από εμένα και την Μαρία;

ΘΕΜΑ 4: ΦΑΓΗΤΑ ΚΑΙ ΠΟΤΑ

KONU 4: YİYECEK VE İÇECEK

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	KIBRIS RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
ΣΤΗΝ ΚΑΦΕΤΕΡΙΑ	ΣΤΗΝ ΚΑΦΕΤΕΡΙΑ	KAFEDE	KAFEDE
Γεια σας (Ç), έναν καφέ σκέτο/ με λίγη ζάχαρη/ μέτριο/ γλυκό παρακαλώ.	Γεια σας (Ç), έναν καφέ σκέττον/ με ολίγη/ μέτριο/ γλυκύν παρακαλώ;	Merhaba, sade/ az şekerli/ orta/ şekerli bir gave alabilirim lütfen?	Merhaba, sade/ az şekerli/ orta/ şekerli bir kahve alabilir miyim lütfen?
Ένα τσάι παρακαλώ.	Έναν τσάιν παρακαλώ.	Bir çay lütfen.	Bir çay alabilir miyim lütfen?
Ένα μπουκάλι νερό παρακαλώ.	Έναν μπουκάλιν νερόν παρακαλώ;	Bir şişe su lütfen.	Bir şişe su lütfen.
Ένα ποτήρι λευκό/κόκκινο κρασί παρακαλώ.	Έναν ποτήριν λευκόν/ κόκκινον κρασίν παρακαλώ;	Bir kadeh beyaz/kırmızı şarap lütfen.	Bir kadeh beyaz/kırmızı şarap alabilir miyim, lütfen?
Μπορώ να έχω το μενού παρακαλώ;	Μπορώ να έχω το μενού παρακαλώ;	Menü lütfen.	Menüyü alabilir miyim lütfen?
Μπορώ να παραγγείλω;	Μπορώ να παραγγείλω;	Sipariş verebilirim?	İsmlayabilir miyim lütfen?
Τον λογαριασμό παρακαλώ.	Να μας φέρετε τον λογαριασμόν;	Hesap lütfen.	Hesabı alabilir miyim lütfen?
Είναι για εδώ ή πακέτο;	Εν' για δαμαί ή για το σπίνιν;	Burda mı yiyeceksiniz, yoksa paket mi olsun?	Siparişinizi burada mı alırsınız, paket mi olsun?
ΣΤΟ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ	ΣΤΟ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ	RESTORANDA	LOKANTADA
Μπορώ να έχω λίγο ψωμί;	Να μας φέρετε (Ç) λίον ψωμίν;	Ekmek alabilirim lütfen?	Bir ekmek alabilir miyim lütfen?
Έχετε τραπέζια ελεύθερα;	Έχετε (Ç) κανέναν τραπέζιν ελεύθερον;	Boş masanız vardır?	Boş masanız var mı?
Θα ήθελα να κάνω κράτηση για τρεις, παρακαλώ.	Έναν τραπέζιν για τρεις;	Üç kişilik yer ayırtmak isterim.	Üç kişilik rezervasyon yaptırmak istiyorum.
Τι θα προτείνατε;	Τι έχετε (Ç) να μας προτείνετε;	Tavsiyeniz nedir? (Πλ)	Ne önerirsiniz? (Πλ)
Θα πάρω αυτό.	Εννά το πιάσω τούτον.	Bunu alayım.	Şunu alayım.
Έχετε βετζετέριαν επιλογές;	Ίνταμπου έχετε (Ç) για τους βετζεττάριαν;	Vejeteryan yemeklerniz vardır? (Πλ)	Vejeteryan yemek seçenekleriniz neler? (Πλ)
Έχετε βίγκαν επιλογές;	Τι έχετε (Ç) για τους βέκαν;	Vegan yemeklerniz vardır? (Πλ)	Ne gibi vegan yemek seçenekleriniz var? (Πλ)
ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ	ΣΤΟ ΣΠΙΤΙΝ	EVDE	EVDE
Τι να σε (Τ) κεράσω;	Τι να σε (Τ) τζεράσω;	Sana ne ikram edeyim? (Εν)	Size ne ikram edebilirim? (Εν)
Τι θα πεις (Τ);	Τι εννά πεις (Τ);	Ne içen? (Εν)	Ne içersin/alırsın? (Εν)
Τι θα πιείτε (Ç);	Τι εννά πιείτε (Ç);	Ne içersiniz? (Πλ)	Ne içersiniz/alırsınız? (Πλ)
Ας παραγγείλουμε κάτι.	Να παραγγείλουμεν κάτι;	Yemek söyleylim?	Yemek ısmarlayalım mı?

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΙΒΡΙΣ RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
ΣΤΟ ΜΠΑΡ	ΣΤΟ ΜΠΑΡ	BARDA	BARDA
Ένα κοκτέιλ παρακαλώ.	Έναν κκόκτέιλ παρακαλώ.	Bir kokteyl lütfen.	Bir kokteyl alabilir miyim, lütfen?
Μπορώ να έχω μια βότκα πορτοκάλι;	Μιαν βότκαν πορτοκάλιν;	Bir votka-portakal alabilirim lütfen?	Bir votka-portakal suyu alabilir miyim?
Μια σόδα παρακαλώ.	Μιαν σόδαν ππλις.	Bir soda lütfen.	Bir soda alayım, lütfen.
Ένα ούισκι με πάγο παρακαλώ.	Έναν ούισκιν με πάγον ππλις.	Buzlu bir viski lütfen.	Buzlu bir viski alabilir miyim, lütfen?
Ένα ούισκι χωρίς πάγο παρακαλώ.	Έναν ούισκιν χωρίς πάγον ππλις.	Buzsuz bir viski lütfen.	Buzsuz bir viski alabilir miyim, lütfen?
Μια μπίρα παρακαλώ.	Μιαν μπίραν ππλις.	Bir bira lütfen.	Bir bira rica etsem, lütfen.
Μια ντραφτ μπίρα παρακαλώ.	Μιαν ντραφτ μπίραν ππλις.	Bir fıçı bira lütfen.	Bir fıçı bira alayım, lütfen.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ • SÖZLÜK

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΤΑ – İSİMLER VE SIFATLAR

Σκέτος καφές (e) – Sade kahve

Καφές με ολίγη – Az şekerli kahve

Μέτριος καφές – Orta kahve

Γλυκός καφές – Şekerli kahve

Τσάι (n) – Çay

Λεμονάδα (d) – Limonata

Κόκα-κόλα (d) – Kola

Αϊράνι (n) – Ayran

Μπουκάλι (n) – Şişe

Ποτήρι (n) – Bardak/Kadeh

Λευκό (n) – Beyaz

Κόκκινο (n) – Kırmızı

Κρασί (n) – Şarap

Κοκτέιλ (n) – Kokteyl

Βότκα (d) – Votka

Σόδα (d) – Soda

Ούισκι (n) – Viski

Μπύρα (d) – Bira

Βαρελίσια μπίρα (d) – Fıçı bira

Τζιν (n) – Cin

Ούζο (n) – Uzo

Ρακή (d) – Rakı

Με παγάκια – Buzlu

Χωρίς παγάκια – Buzsuz

Μενού (n) – Menü

Βετζετέριαν/χορτοφάγος (e/d) – Vejeteryan

Βίγκαν (e/d) – Vegan

Λογαριασμός (e) – Hesap

Ψωμί (n) – Ekmek

Τραπέζι (n) – Masa

Ελεύθερο (n) – Boş

Κλέφτικο(n) – Hırsız/fırın kebabı

Σουβλάκι(n) – Şiş kebab

Σιεφταλιές(d) – Şeftali kebabı

Κούπες (d, ç) – Bulgur köftesi

Παξιμάδι (n) – Peksemet (Cypriot Turkish)/Peksimet (St. Turkish)

Εκμέκ κατσίφι (n) – Ekmek gadayıfı

Κατιμέρι (n) – Katmer/Gatmer

Μπακλαβάς (e) – Baklava

Γλυκό του κουταλιού (n) – Macun

Φραπές (e) – Frape

Λάττε (e) – Latte

Αμερικάνο (e) – Amerikano

Γάλα (n) σόγιας – Soya sütü

Γάλα (n) χωρίς λακτόζη – Laktozsuz süt

Αποβουτυρωμένο γάλα (n) – Yağsız süt

ΡΗΜΑΤΑ – FİİLLER

Παραγγέλλω – Sipariş vermek

Παίρνω – Almak

Προτείνω – Tavsiye etmek

ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ – DEYİMLER

Πεινώ σαν λύκος – Kurt gibi açım.

Είμαι χορτάτος / χορτάτη – Tokum.

Είμαι φύσκα – Tika basa doydum, patlıyorum.

Το κισμέτι σου – Senin kısmetin.

Το τράβηξε η όρεξή μου – Canım çekti.

Γεια στα χέρια σας – Ellerinize sağlık.

Καλή όρεξη – Afiyet olsun.

Κράτα τα ρέστα – Üstü kalsın.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ • DİL BİLGİSİ

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
TÜRKÇE DİL BİLGİSİ

(1) Έγκλιση δυνατότητας

Yeterlik Fiili

Η έγκλιση δυνατότητας έχει τη σημασία της ικανότητας, της παράκλησης, της άδειας και της πιθανότητας. Σχηματίζεται με την προσθήκη του επιθήματος –abil, –ebil. Ο αρνητικός τύπος σχηματίζεται με το αρνητικό μόριο –mAz. Στο α' πρόσωπο ενικού και πληθυντικού σχηματίζεται με το αρνητικό μόριο –mA+προσωπικές καταλήξεις.

Θετικός τύπος της έγκλισης δυνατότητας

Yeterlik Fiili Olumlu

Sizinle ben de gelebilirim. *Μπορώ να έρθω κι εγώ μαζί σας.*

Bugün hava çok soğuk. Kar yağabilir. *Σήμερα κάνει κρύο. Μπορεί να χιονίσει.*

Αρνητικός τύπος της έγκλισης δυνατότητας

Yeterlik Fiili Olumsuz

O bu sınavı kesinlikle kazanamaz. *Σίγουρα δεν μπορεί να περάσει αυτές τις εξετάσεις.*

Hiç kimse dışarı çıkamaz. *Κανείς δεν μπορεί να βγει έξω.*

Bu akşam futbol oynamak için ailesinden izin alamaz. *Απόψε δεν μπορεί να πάρει άδεια από τους γονείς του για να παίξει ποδόσφαιρο.*

Ερωτηματικός τύπος της έγκλισης δυνατότητας

Yeterlik Fiili Soru

Bana izin verebilir misiniz? *Μπορώ να έχω την άδειά σας;*

Rica etsem bana yardım edebilir misiniz? *Σας παρακαλώ μπορείτε να με βοηθήσετε;*

Sen şu kutuyu kaldırabilir misin? *Μπορείς να σηκώσεις αυτό το κουτί;*

Ερωτηματικός τύπος της έγκλισης της δυνατότητας

Yeterlik Fiili Soru

Bu akşamki partiye gelemiyor musun? *Δεν θα μπορέσεις να έρθεις απόψε στο πάρτι;*

Olumlu biçimi	Olumsuz biçimi	Olumlu soru biçimi	Olumsuz soru biçimi
gelebilirim	gelemem	gelebilir miyim	gelemez miyim
gelebilsin	gelemezsin	gelebilir misin	gelemez misin
gelebilir	gelemez	gelebilir mi	gelemez mi
gelebiliriz	gelemeyiz	gelebilir miyiz	gelemez miyiz
gelebilsiniz	gelemezsiniz	gelebilir misiniz	gelemez misiniz
gelebirlirler	gelemezler	gelebirlirler mi	gelemezler mi

(2) Υποτακτική έγκλιση

İstek Kipi

Χρησιμοποιείται σε προτάσεις και δηλώνει επιθυμία, προτροπή ή αποτροπή καθώς και απορία (απορηματική υποτακτική). Στα ελληνικά αποδίδεται με το μόριο «να» (ας)

Σχηματίζεται με τη χρονική κατάληξη «-a, -e» μαζί με τις προσωπικές καταλήξεις.

Στην ερώτηση, το ερωτηματικό μόριο μπαίνει στο τέλος, μετά τις προσωπικές καταλήξεις: Geleyim mi?

Η άρνηση σχηματίζεται με την κατάληξη «-ma, -me» > gelmeyeyim.

Στη σύγχρονη Τουρκική γλώσσα το δεύτερο και τρίτο πρόσωπο ενικού και πληθυντικού πολλές φορές αναπληρώνεται με την προστακτική.

Το δεύτερο πρόσωπο ενικού και πληθυντικού δεν έχει ερωτηματικό τύπο αφού δηλώνει προτροπή ή αποτροπή.

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	geleyim	gelmeyeyim	geleyim mi?	gelmeyeyim mi?
Sen	gelesin	gelmeysin	-	-
O	-	-	-	-
Biz	gelelim	gelmeyelim	gelelim mi?	gelmeyelim mi?
Siz	gelesiniz	gelmeysiniz	-	-
Onlar	-	-	-	-

Παραδείγματα • Örnekler

Bu akşam konsere gidelim mi?/ Να πάμε συναυλία απόψε;

Biraz daha çalışayım./ Ας δουλέψω ακόμη λίγο.

Yarın erken kalkalım./ Αύριο ας σηκωθούμε νωρίς.

Haydi acele et! Geç kalmayalım./ Άντε κάνε γρήγορα. Ας μην καθυστερήσουμε.

Anne, bu akşam dışarı çıkayım mı?/ Μητέρα, απόψε (μπορώ) να βγω έξω;

(3) Προστακτική στην Τουρκική

Emir kipi

Η προστακτική σχηματίζεται αφαιρώντας από το απαρέμφατο την κατάληξή του (-mAk). (π.χ. yarınak → yar) Το δεύτερο πρόσωπο δεν παίρνει κάποια επιπλέον κατάληξη, ενώ τα υπόλοιπα πρόσωπα παίρνουν τις εξής καταλήξεις:

Πρόσωπο	Καταφατικός τύπος	Αρνητικός τύπος
2ο ενικό (sen)	-	-mA
3ο ενικό (o)	-sIn	-mAşIn

2ο πληθυντικό (siz)	-(y)In/-(y)Inlz	-mAyIn/-mAyInlz
3ο πληθυντικό (onlar)	-sIn(lAr)	-mAsIn(lAr)

Στο δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο συνυπάρχουν δύο τύποι. Ο τύπος -(y)Inlz είναι πιο επίσημος, ενώ ο τύπος -(y)In είναι πιο συνηθής στην καθημερινότητα. π.χ.:

- Yemeğinizi yiysin, çocuklar! (Παιδιά, φάτε το φαγητό σας!)
- İtiniz (Ωθήσατε - επιγραφή σε πόρτα)

π.χ. içmek (πίνω)

Ben	-	-
Sen	iç	içme
O	içsin	içmesin
Biz	-	-
Siz	için(iz)	içmeyin(iz)
Onlar	içsinler	içmesinler

Παραδείγματα • Örnekler

Lütfen hastanede sessiz olun. *Παρακαλώ μην κάνετε φασαρία στο νοσοκομείο.*

Ona asla inanma. *Μην τυχόν και τον πιστέψεις.*

Toplantıya Fatma da gelsin mi? *Να έρθει και η Φατμά στη συνεδρίαση;*

Buraya park etmeyin. *Μην παρκάρετε εδώ.*

Kolay gelsin. *Εύχομαι ό,τι καλύτερο (Κάθε ευκολία)*

YUNANCA DİL BİLGİSİ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

(1) Çağdaş Yunanca'da "yeterlik" fiili

Το ρήμα μπορώ στα Νέα Ελληνικά

Çağdaş Yunanca'da yeterlik fiili «μπορώ» diğer fiiller gibi çekimlenir. Türkçe'deki yeterlik fiilinin aksine diğer fiilden ayrı yazılır. Ancak bu fiille birlikte «μπορώ» fiilinden hemen sonra «va» ekini de kullanırız.

Μπορώ	
Μπορείς	
Μπορεί	
Μπορούμε	+ va + ... (fiil)
Μπορείτε	
Μπορούν	

Örnekler • Παραδείγματα

Μπορώ να έχω το μενού παρακαλώ; Menüyü alabilir miyim lütfen?

Μαμά, μπορώ να πάω να παίξω; Anne, oynamaya gidebilir miyim?

(2) İstek Kipi

Υποτακτική έγκλιση

Çağdaş Yunanca'da istek kipi; fiilin bildirme kipi ve sonrasında «να» veya «ας» veya «αν, εάν, σαν, πριν, πριν να, μόλις, προτού, άμα, για να, μήπως, μην' (μήπως (acaba) anlamında kullanıldığı durumda) bağlaçlarıyla yapılır. Bildirme kipindeki fiillerde olumsuzluk eki olarak δε(v) kullanılırken istek kipinde μη(v) eki kullanılır.

Örnekler • Παραδείγματα

Θέλω να διαβάσω. *Okumak istiyorum.*

Ας τραγουδήσουμε. *Şarkı söyleyelim.*

Μπορώ να έχω ένα ποτήρι νερό σας παρακαλώ; *Bir bardak su alabilir miyim?*

Δεν θέλω να φάω. *Yemek istemiyorum.*

Να μην κάνεις αταξίες εκεί που θα πας εντάξει; *Gideceğin yerde yaramazlık yapma! (yapmanı istemiyorum)*

(3) Yunanca'da Emir Kipi

Emir, rica veya istek belirten fiiller emir kipinde çekimlenir.

Yunanca'da emir kipi şimdiki zaman ve geniş zamanda kullanılır. Emir kipi, sadece ikinci tekil ve çoğul ve üçüncü tekil ve çoğul şahıslar için uygulanır.

- Ξάπλωσε! (**προσταγή**) *Uzan! (emir)*
- Πάρτε μια βαθιά αναπνοή, σας παρακαλώ. (**παρακλήση**) *Derin bir nefes alın lütfen. (rica)*
- Περαστικά. *Geçmiş olsun! (istek)*

Fiiller <i>Ρήματα</i>	Şahıs <i>Πρόσωπο</i>	Geniş Zamanda Emir Kipi <i>Προστακτική ενεστώτα (συνεχούς)</i>	Şimdiki Zamanda Emir Kipi <i>Προστακτική ενεστώτα (στιγμιαίου)</i>
Πίνω'ίχmek'	β' εν./2. tekil: β' πλ.2. çoğul:	πίνε πίνετε	πιες πιείτε
Σκουπίζω'silmek/süpürmek'	β' εν.2. tekil: β' πλ.2. çoğul:	σκουπίζε σκουπίζετε	σκουπίσε σκουπίστε
Ξαπλώνω 'uzanmak'	β' εν.2. tekil: β' πλ.2. çoğul:	ξάπλωνε ξαπλώνετε	ξάπλωσε ξαπλώστε

ΑΣΚΗΣΕΙΣ • ΑΛΙΣΤΙΡΜΑΛΑΡ

I. Συμπληρώστε τις προτάσεις με υποτακτική ή προστακτική.

Aşağıdaki cümleleri emir veya istek kipiyle tamamlayınız.

1. Kahve içmeye git ? (Biz)
2. Baba, bu akşam bize kebab yap !
3. Sana dondurma al ?
4. Fakir insanlarla yemeğimizi paylaş
5. Her gün iki litre su iç ! (Siz)
6. Bu akşam dışarıda yemek ye, evde yemeğimiz var! (Sen)
7. Ondan hoşlanmıyorum, onu yemeğe çağır ! (Siz)
8. Bu yaz İstanbul'da midye ye (Biz)
9. Hafta sonu beraber bir şeyler yemeye git ? (Biz)
10. Haydi bu akşam pizza çağır (Biz)

II. Παρακαλώ διαλέξτε τη σωστή απάντηση.

Doğru cevabı işaretleyiniz.

1. το παράθυρο, σας παρακαλώ.
α) ανοίγω β) ανοίξτε γ) ανοίγεις
2. έχω ένα ποτήρι νερό;
α) μπορώ β) μπορώ να γ) μπορείς να
3. Θέλω το λογαριασμό;
α) να πλήρωνε β) πληρώσω γ) να πληρώσω
4. Μου αρέσει κάθε σαββατοκύριακο;
α) να βγες β) να βγάλω γ) να βγαίνω
5. Μην τόσο πολύ, θα παχύνεις.
α) τρώε β) τρως γ) να τρως

III. Αşağıdaki resimlerdeki yemeklerin ve içeceklerin Yunanca ve Türkçe adını yazınız.

Γράψτε τα ονόματα των φαγητών και των ποτών στα ελληνικά και στα τουρκικά στις πιο κάτω εικόνες.

1

2

3

4

5

6

ΘΕΜΑ 5: ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΧΟΜΠΙ

ΚΟΝU 5: İLGİ ALANLARI VE HOBİLER

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	KIBRIS RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
Τι κάνεις (t) στον ελεύθερό σου χρόνο;	Ίνταμπου κάμνεις (t) στον ελεύθερον σου χρόνον;	Boş zamanlarında napan (ev)?	Boş zamanlarında ne yapıyorsun (ev)?
Τι κάνετε (ç) στον ελεύθερό σας χρόνο;	Ίνταμπου κάμνετε (ç) στον ελεύθερον σας χρόνον;	Boş zamanlarınızda naparsınız (pl)?	Boş zamanlarınızda ne yapıyorsunuz (pl)?
Δεν μου αρέσει να μένω σπίτι.	Εν μου αρέσκει να μείνίσκω σπίτι.	Evde kalmayı sevmem.	Eve oturmayı sevmiyorum.
Πηγαίνω στο σινεμά/θέατρο.	Πηαίννω σινεμά/θέατρον.	Sinemaya/tiyatroya giderim.	Genelde sinemaya/tiyatroya giderim.
Μου αρέσει το τένις/μπάσκετ/βόλεϊ/ποδόσφαιρο.	Αρέσκει μου το ττένις/μπάσκετ/βόλεϊ/ποδόσφαιρον.	Tenisi/basketbolu/voleybolu/futbolu severim.	Tenisi/basketbolu/voleybolu/futbolu seviyorum.
Μου αρέσει να κολυμπάω.	Αρέσκει μου το κολύμπιν.	Yüzmeyi severim.	Yüzmeyi seviyorum.
Μου αρέσει η γιόγκα.	Αρέσκει μου η γιόγκα.	Yoga yapmayı severim.	Yoga yapmayı seviyorum.
Πηγαίνω στο γυμναστήριο 3 (τρεις) φορές την εβδομάδα.	Πηαίννω στο γυμναστήριον 3 (τρεις) φορές την εφτομάν.	Haftada 3 (üç) kez spor salonuna giderim.	Haftada 3 (üç) kez spor salonuna gidiyorum.
Μου αρέσει να διαβάζω βιβλία.	Αρέσκει μου να θκιεβάζω βιβλία.	Kitap okumayı severim.	Kitap okumayı seviyorum.
Μου αρέσει να παίζω σκάκι/τάβλι.	Αρέσκει μου να παίζω σκάκιν/ττάβλιν.	Satranç/tavla oynamayı severim.	Satranç/tavla oynamayı seviyorum.
Μου αρέσει το περπάτημα.	Αρέσκει μου το περπάτημαν.	Yürüyüş yapmayı severim.	Yürüyüş yapmayı seviyorum.
Μου αρέσει η ποδηλασία.	Αρέσκει μου η ποδηλασία.	Bisiklet sürmeyi severim.	Bisiklet sürmeyi seviyorum.
Μου αρέσει να σερφάρω στο ίντερνετ.	Αρέσκει μου να σερφάρω στο ίνττερνετ.	İnternete girmeyi severim.	İnternette gezinmekten hoşlanıyorum.
Μου αρέσει να είμαι σπίτι.	Αρέσκει μου να είμαι έσσω.	Evde kalmayı severim.	Evde olmayı seviyorum.
Δεν κάνω και τίποτα το ιδιαίτερο.	Έν κάμνω τζαι τίποτε το ιδιαίτερο.	Çok bişey yapmam.	Pek birşey yapmam.
Μαθαίνω χορό.	Μαθαίννω χορόν.	Dans dersi alırım.	Dans dersi alıyorum.
Μαθαίνω κιθάρα/πιάνο.	Μαθαίννω κιθάραν/πιάνον.	Gitar/piyano dersi alırım.	Gitar/piyano dersi alıyorum.
Πάω για ψώνια.	Πηαίννω για ψούμνισμαν.	Alışverişe giderim.	Ara sıra alışverişe gidiyorum.
Τι κάνεις το Σαββατοκύριακο;	Τι κάμνεις το Σαββατοκυρίακον;	Hafta sonları neler yapan?	Hafta sonları neler yapıyorsun?
Σου μένει χρόνος να πας στην παραλία τις καθημερινές;	Μεινίσκει σου χρόνος να πάεις θάλασσαν τες καθημερινές;	Hafta arası denize gitmek için zamanın galır?	Hafta içi denize gitmek için zamanın kalıyor mu?
Βλέπεις σειρές;	Θωρείς σειρές;	Dizi seyreden?	Dizi izliyor musun?
Ποια είναι η αγαπημένη σου σειρά;	Ποια εν' η αγαπημένη σου σειρά;	En çok hangi diziyi seven?	En sevdiğin dizi hangisi?

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΙΒΡΙΣ RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
Έχεις κάνει ποτέ κατάδυση;	Έκαμες ποττέ κατάδυσην;	Hiç dalış yaptın?	Hiç dalış yaptın mı?
Έχεις κάνει ποτέ αναρρίχηση;	Έκαμες ποττέ αναρρίχησην;	Hiç dağa tırmandın?	Hiç dağa tırmandın mı?
Τα Σαββατοκύριακα πηγαίνω στο χωριό μου, την Κακοπετριά. Εκεί κάνω περίπατο στη φύση.	Τα Σαββατοκυρίακα πάω στο χωρκόν μου, την Κακοπετριά. Τζαμαί κάμνω περίπατον στην φύσην.	Hafta sonları köyüm Kakopetria'ya giderim. Orda doğa yürüyüşü yaparım.	Hafta sonları köyüm Kakopetria'ya gidiyorum. Orada doğa yürüyüşü yapıyorum.
Τι κάνεις το Πάσχα/ τα Χριστούγεννα/ το Ραμαζάνι/ το Κουρμπάνι (τη Γιορτή των Θυσιών);	Τι κάμνεις το Πάσχαν / τα Χριστούγεννα / το Ραμαζάνιν / το Κουρμπάνιν;	Paskalya'da/ Noel'de/ Ramazan Bayramı'nda/ Kurban Bayramı'nda napan?	Paskalya'da/ Noel'de/ Ramazan Bayramı'nda/ Kurban Bayramı'nda neler yapıyorsun?
Έχετε πανηγύρι στο χωριό σας; Πότε;	Έδετε παναῦριν στο χωρκόν σας; Πότε;	Köyünüzde panayır/festival olur? Ne zaman?	Köyünüzde panayır/festival yapılır mı? Ne zaman?
Το περασμένο Σάββατο επισκέφτηκα το Κάστρο της Κερύνειας.	Το περασμένον Σάββατον επισκέφτηκα το Κάστρον της Τζερύνειας.	Geçen hafta sonu Girne Kalesi'ne gittim.	Geçen hafta sonu Girne Kalesi'ni ziyaret ettim.
Πηγαίνω στο καζίνο τρεις φορές το χρόνο.	Πηγαίνω στο καζίνον τρεις φορές τον χρόνον.	Senede 3 defa kumarhaneye giderim.	Yılda 3 kez gazinoya gidiyorum.
Όταν ευκαιρούμε, η αδερφή μου κι εγώ πηγαίνουμε σε μουσεία.	Άμαν βρίσκουμεν ώραν, η αδερφή μου τζ' εγώ πάμεν σε μουσεία.	Fırsat bulduğumuzda ben ve kardeşim müzeye giderik.	Fırsat buldukça ben ve kardeşim müzeye gidiyoruz.
Το καλοκαίρι πάω διακοπές στο Λίβανο.	Το καλοτζαίριν πάω διακοπές στον Λίβανον.	Yazda Lübnan'a tatile giderim.	Yazları Lübnan'a tatile giderim.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ • SÖZLÜK

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ – İSİMLER

Ελεύθερος χρόνος (e) – Boş zaman

Σινεμά (n) – Sinema

Θέατρο (n) – Tiyatro

Τένις (n) – Tenis

Μπάσκετ (n) – Basketbol

Βόλεϊ (n) – Voleybol

Ποδόσφαιρο (n) – Futbol

Γιόγκα (d) – Yoga

Γυμναστήριο (n) – Spor salonu

Φορά (d) – Kez

Εβδομάδα (d) – Hafta

Βιβλίο (n) – Kitap

Σκάκι (n) – Satranç

Τάβλι (n) – Tavla

Περπάτημα (n) – Yürüyüş

Ίντερνετ (n) – İnternet

Χορός (e) – Dans

Κιθάρα (d) – Gitar

Πιάνο (n) – Piyano

Ψώνια (ς,n) – Alışveriş

Πάρκο(n) – Park

ΡΗΜΑΤΑ – FİİLLER

Μου αρέσει – Hoşlanmak (με αφαιρετική πτώση)

Αγαπώ/Μου αρέσει – Sevmek (με αιτιατική πτώση)

Μισώ – Nefret etmek (με αφαιρετική πτώση)

Πηγαίνω/Πάω – Gitmek (με δοτική πτώση)

Κολυμπάω – Yüzmek

Παίζω – Oynamak / Çalmak⁹

Διαβάζω – Okumak

Μαθαίνω – Öğrenmek

Σερφάρω – Sörf yapmak

Ποδηλατώ – Bisiklet sürmek

9. Στα Τουρκικά το ρήμα «παίζω» διαφοροποιείται: για αθλητικά παιχνίδια χρησιμοποιείται το ρήμα «oynamak» ενώ για τα μουσικά όργανα το ρήμα «çalmak». Π.χ. Voleybol oynamak, piyano çalmak. Türkçe'de spor oyunları için "oynamak" fiili kullanılırken müzik aletleri için "çalmak" fiili kullanılır. Ör.: Voleybol oynamak, piyano çalmak.

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ TÜRKÇE DİL BİLGİSİ

1) Απαρέμφατα στην τουρκική

Οι καταλήξεις του απαρεμφάτου στην τουρκική είναι –mek ή– mak ανάλογα με το τελευταίο φωνήεν του θέματος (φωνηεντική αρμονία)

a, ı, o, u : mak

e, i, ö, ü : mek

π.χ. Bisiklet sürmek (το να οδηγώ ποδήλατο)

Balık tutmak (το να ψαρεύω)

Το απαρέμφατο λαμβάνει καταλήξεις πτώσεων όταν το απαιτεί το ρήμα που ακολουθεί:

Π.χ.

- Bisiklet sürmek = κάνω ποδηλασία
- Bisiklet sürmeyi seviyorum (το “sevmek” απαιτεί αιτιατική πτώση) = Μου αρέσει να κάνω ποδηλασία.
- Bisiklet sürmekten hoşlanıyorum/nefret ediyorum (τα “hoşlanmak”, και “nefret etmek” απαιτούν αφαιρετική).
Απολαμβάνω/Μισώ να κάνω ποδηλασία.
- Ben bisiklet sürmeyi çocukken öğrendim (το “öğrenmek” απαιτεί αιτιατική πτώση)/ Έμαθα να κάνω ποδήλατο από παιδί.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ • ΑΛΙΣΤΙΡΜΑΛΑΡ

I. Αşağıdaki cümleleri cümle içindeki diğer file göre çekimleyiniz.*Συμπληρώστε με τη σωστή πτώση του απαρεμφάτου.*

1. Bisiklet sür _____ istiyorum. Beraber sürelim mi?
2. Dans et _____ çok seviyorum ama bu akşam dans etmek istemiyorum.
3. Ben salıncağa binemem. Düş _____ korkuyorum.
4. Basketbol oyna _____ çok güzel ama voleybol oyna _____ daha çok seviyorum.
5. Kardeşim evde kal _____ nefret ediyor, sürekli dışarıya çıkmak istiyor.
6. Çocuklar her sabah yataklarını topl _____ nefret ediyorlar.
7. Erkek arkadaşımın adı Ahmet. Onunla gez _____ çok hoşlanıyorum.
8. Annem belgesel izle _____ çok seviyor ama diziler _____ nefret ediyor.
9. Kız arkadaşım piyanist, piyano çal _____ çok seviyor.
10. Çocuklar genellikle denize git _____ ve yüz _____ hoşlanıyorlar.

II. Παρακαλώ διαλέξτε τη σωστή απάντηση.*Doğru cevabı işaretleyiniz.*

1. Τι κάνεις στον _____ σου χρόνο;
α) ελεύθερο β) ελεύθερη γ) ελεύθερος
2. Μου αρέσει _____ ποδόσφαιρο.
α) τον β) το γ) ο
3. Έχετε _____ στο χωριό σας;
α) περπάτημα β) κιθάρα γ) πανηγύρι
4. Έχεις κάνει ποτέ _____ ;
α) πιάνο β) κατάδυση γ) μουσείο
5. Μου αρέσει να _____ σκάκι.
α) παίζω β) σερφάρω γ) διαβάζω

ΘΕΜΑ 6: ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗ

KONU 6: YOLCULUK VE KONAKLAMA

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΙΒΡΙΣ RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
Ένα εισιτήριο για Λάρνακα, παρακαλώ.	Έναν εισιτήριον για Λάρνακαν παρακαλώ;	Larnaka'ya bir bilet lütfen.	Larnaka'ya bir bilet alabilir miyim lütfen?
Πόσο κάνει το εισιτήριο για Κερύνεια;	Πόσα έنى το εισιτήριον για Τζερύνειαν;	Girne'ye bilet ne kadar?	Girne'ye bilet ücreti ne kadar?
Πόσο απέχει η Λευκωσία από τη Λεμεσό;	Πόση εν' η απόσταση που την Λευκωσίαν ως την Λεμεσόν;	Lefkoşa Limasol arası mesafe nedir?	Lefkoşa Limasol'dan ne kadar uzaktır?
Τι ώρα φεύγει το λεωφορείο;	Τι ώραν φεύκει το λεωφορείον;	Otobüs kaçta kalkar?	Otobüs kaçta kalkıyor?
Πώς πάω στη Λεμεσό;	Ίνταλος πάω στην Λεμεσόν;	Limasol'a nasıl gidebilirim?	Limasol'a nasıl gidilir?
Πού είναι η κοντινότερη τράπεζα;	Πού είναι η κοντινότερη τράπεζα;	En yakın banka nerede?	En yakın banka nerede?
Πού είναι το κοντινότερο φαρμακείο/ περίπτερο/ νοσοκομείο/ ανταλλακτήριο συναλλάγματος;	Πού εν' το πιο κοντινόν φαρμακείον/ περίπτερον/ νοσοκομείον/ ανταλλακτήριον συναλλάγματος;	En yakın eczane/ büfe/ hastane/ döviz bürosu nerede?	En yakın eczane/ büfe/ hastahane/ döviz bürosu nerede?
Πού βρίσκεται η πιο κοντινή στάση ταξί;	Πού εν' η πιο κοντινή στάση ταξί;	En yakın taksi durağı nerede?	En yakın taksi durağı nerede?
Για να πάω στη Λάρνακα, πόσα κάνει το εισιτήριο;	Για να πάω στην Λάρνακαν πόσα έنى;	Larnaka'ya ne gadara gidebilirim?	Larnaka'ya gitmek için ücret ne kadar acaba?
Πάμε στην Πάφο παρακαλώ.	Πάμεν στην Πάφον παρακαλώ.	Baf'a gidelim, lütfen.	Beni Baf'a götürür müsünüz lütfen?
Δεν μιλάω τουρκικά/ ελληνικά/ αγγλικά πολύ καλά.	Εν μιλω τουρκικά/ ελληνικά/ αγγλικά πολλά καλά.	Türkçeyi/Yunancayı/ İngilizceyi çok iyi konuşmam.	Türkçeyi/Yunancayı / İngilizceyi çok iyi konuşmuyorum.
Πού είναι η τουαλέτα;	Πού εν' η τουαλέττα;	Lavabo nerede?	Lavabo nerede?
Έχετε διαθέσιμα δωμάτια;	Έσχετε διαθέσιμα δωμάτια;	Müsait odanız var?	Müsait odanız var mı?
Πόσο κάνει το μονόκλινο/ δίκλινο;	Πόσα εν' το μονόκλινον/ δίκλινον;	Tek kişilik/ iki kişilik oda fiyatınız ne kadar?	Tek kişilik/ iki kişilik oda fiyatınız nedir?
Τι ώρα είναι το πρωινό;	Ίντα ώραν εν' το πρωινόν;	Kahvaltı ne saat?	Kahvaltı saat kaçta?
Θέλω να κάνω κράτηση.	Θέλω να κάμω κράτησιν.	Rezervasyon yaptırmak isterdim.	Rezervasyon yaptırmak istiyorum.
Δέχστε πιστωτική κάρτα/ επιταγή;	Πιάνετε πιστωτικήν κάρταν/ επιταγήν;	Kredi kartı/çek kabul ediyor musunuz?	Kredi kartı / çek geçer mi?
Πότε είναι το επόμενο / τελευταίο λεωφορείο για Λεμεσό;	Πότε εν' το επόμενον / τελευταίον λεωφορείον για Λεμεσόν;	Limasol'a bir sonraki otobüs ne zaman?	Limasol'a bir sonraki otobüs saat kaçta?

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΙΒΡΙΣ RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
Διαμένω στην οδό Καλλιπόλεως.	Μεινίσκω στην οδόν Καλλιπόλεως.	Kallipoleos sokağında galırım.	Kallipoleos sokağında yaşıyorum.
Θα είμαι εδώ για τέσσερις (4) μέρες.	Εννά είμαι δαμαί για τέσσερις (4) μέρες.	Dört (4) gün boyunca burda olacayım.	Dört (4) gün boyunca burada olacağım.
Έχετε χάρτη;	Έσετε χάρτη;	Haritan var?	Haritanız var mı?
Ποιος είναι ο κωδικός πρόσβασης για το wifi;	Ποιος εν' ο κωδικός πρόσβασης για το wifi;	Wi-fi şifresi nedir?	İnternet şifresi ne?
Βοήθεια!	Βοήθεια!	Yardım edin!	Yardım edin!
Μπορώ να πιω από τη βρύση;	Μπορώ να πιω που την βρύσην;	Çeşmeden içebilirim?	Musluktan su içebilir miyim?
Έχασα το διαβατήριο / πορτοφόλι μου.	Έχασα το διαβατήριον / πορτοφόλιν μου.	Pasaportumu / cüzdanımı gaybetdim.	Pasaportumu / cüzdanımı kaybettim.
Πού πάει αυτό το λεωφορείο;	Πού πάει τούντο λεωφορείον;	Bu otobüs nere gider?	Bu otobüs nereye gidiyor?
Για να πάτε στο νοσοκομείο πρέπει να πάρετε το λεωφορείο.	Για να πάτε στο νοσοκομείον πρέπει να πιάσετε το λεωφορείον.	Hastaneye gitmek için minibüs alman lazım.	Hastahaneye gitmek için dolmuşa binmeniz gerek.
Αυτό το λεωφορείο σταματάει στο άγαλμα της ελευθερίας.	Τούντο λεωφορείον σταματά στο άγαλμαν της ελευθερίας.	Bu otobüs Özgürlük Heykeli'nde durur.	Bu otobüs Özgürlük Heykeli'nde duruyor.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ • SÖZLÜK

ΛΕΞΕΙΣ/ΦΡΑΣΕΙΣ – SÖZCÜKLER/CÜMLELER

Εισιτήριο (n) – Bilet

Πόσο κάνει; – Ne kadar yapar ?

Είναι μακριά; – Uzak mı?

Τι ώρα – Kaçta

Λεωφορείο (n) – Otobüs

Πώς – Nasıl

Πού – Nerede / Nereye

Ο κοντινότερος (e) – En yakın

Η κοντινότερη (d) – En yakın

Το κοντινότερο (n) – En yakın

Τράπεζα (d) – Banka

Φαρμακείο (n) – Eczane

Περίπτερο (n) – Büfe

Νοσοκομείο (n) – Hastane

Ανταλλακτήριο (n) συναλλάγματος – Döviz bürosu

Τουρκικά – Türkçe

Ελληνικά – Yunanca

Αγγλικά – İngilizce

Τουαλέτα (d) – Tuvalet

Διαθέσιμος (e) / διαθέσιμη (d)/ διαθέσιμο (n) – Müsait

Δωμάτιο (n) – Oda

Μονόκλινο (n) – Tek kişilik

Δίκλινο (n) – Çift kişilik/iki kişilik

Πιστωτική κάρτα (d) – Kredi kartı

Επιταγή (d) – Çek

Πρωινό (n) – Kahvaltı

ΡΗΜΑΤΑ – FİİLLER

Μπορώ – Yapabilmek

Πάω – Gitmek

Βρίσκεται – Bulunmakta

Στοιχίζω – Mal olmak

Ξέρω – Bilmek

Έχω – Sahip olmak

Κάνω κράτηση – Rezervasyon yaptırmak

Αποδέχομαι – Kabul etmek

Φεύγω – Gitmek/Kaçmak

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ • ΔİL BİLGİSİ

YUNANCA DİL BİLGİSİ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Yunanca'da saatler

Η ώρα στα Ελληνικά

‘Τι ώρα είναι;’/‘Saat kaç?’

(Η ώρα) είναι = Saat

Saati soran kişiye «Η ώρα. . . .» diye cevap vermek gerekmez; sadece «Είναι. . . » şeklinde saati söylemek yeterlidir.

Ancak, saat sorulmadan söylenmesi durumunda «Η ώρα είναι . . . » veya «Είναι . . . Η ώρα» şeklinde kullanılır.

NOT 1: Saati söylerken kullanılan rakamlar dişildir çünkü Yunanca'da saat anlamına gelen «ώρα» kelimesi dişil bir kelimedir!

1:00	Η ώρα είναι μία (d)	Saat bir
2:00	Η ώρα είναι δύο	Saat iki
3:00	Η ώρα είναι τρεις (d)	Saat üç
4:00	Η ώρα είναι τέσσερις (d)	Saat dört
5:00	Η ώρα είναι πέντε	Saat beş
6:00	Η ώρα είναι έξι	Saat altı
7:00	Η ώρα είναι εφτά	Saat yedi
8:00	Η ώρα είναι οχτώ	Saat sekiz
9:00	Η ώρα είναι εννιά	Saat dokuz
10:00	Η ώρα είναι δέκα	Saat on
11:00	Η ώρα είναι ένδεκα	Saat on bir
12:00	Η ώρα είναι δώδεκα	Saat on iki

Yukarıdaki tabloda verilen tam saatlere ek olarak dakikaları da kullanmak istersek aşağıdaki şekilde ifadeler kullanırız.

Örneğin; 6:05 şöyle ifade edilir. «(Η ώρα) Είναι έξι **και πέντε**».

:00	. . . ακριβώς	Tam (kullanımı zorunlu değildir)
:05	. . . και πέντε	5 geçiyor. . .
:10	. . . και δέκα	10 geçiyor. . .
:15	. . . και τέταρτο	çeyrek geçiyor. . .
:20	. . . και είκοσι	20 geçiyor. . .
:25	. . . και είκοσι πέντε	25 geçiyor. . .
:30	. . . και μισή (d)	buçuk. . .
:35	...παρά είκοσι πέντε	25 var. . .
:40	...παρά είκοσι	20 var. . .
:45	...παρά τέταρτο	çeyrek var. . .
:50	...παρά δέκα	10 var. . .
:55	...παρά πέντε	5 var. . .

NOT 2: Saati söyledikten sonra aşağıdaki ifadeleri de kullanabilirsiniz:

...το πρωί Sabah

...το μεσημέρι Öğle(n)

...τα μεσάνυχτα Gece yarısı

...το απόγευμα Akşam üzeri

...το βράδυ Akşam

...τη νύχτα Gece

...τα χαράματα Sabaha karşı

Öğlen tam 12:00 için «Είναι μεσημέρι» “öğlen” ifadesi ve gece saat 12:00 için de «Είναι μεσάνυχτα» yani “gece yarısı” ifadesi kullanılabilir.

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ TÜRKÇE DİL BİLGİSİ

Η ώρα στα τουρκικά
Türkçede saatler

Saat kaç? ‘Τι ώρα είναι;’

Tam saatler- Ακριβής ώρα

07.00: Saat yedi. ‘Η ώρα είναι εφτά’

11.00: Saat on bir. ‘Η ώρα είναι δέκα’

21.00: Saat dokuz. ‘Η ώρα είναι εννέα’

Büyük ‘Μισή’

06.30: Saat altı büyük. ‘Η ώρα είναι έξι και μισή.’

12.30: Saat on iki büyük. ‘Η ώρα είναι δώδεκα και μισή.’

19.30: Saat yedi büyük. ‘Η ώρα είναι εφτά και μισή’

Saat + (y)a/(y)e dakika var

09.45: Ona çeyrek var. ‘Δέκα παρά τέταρτο.’

15.35: Dörde yirmi beş var. ‘Τέσσερις παρά είκοσι πέντε.’

02.40: Üç yirmi var. ‘Τρεις παρά είκοσι.’

06.55: Yediye beş var. ‘Εφτά παρά πέντε.’

Saat + (y)i/(y)ı dakika geçiyor.

10.15: Onu çeyrek geçiyor. 'Δέκα και τέταρτο.'

16.05: Dördü beş geçiyor. 'Τέσσερις και πέντε.'

03.20: Üçü yirmi geçiyor. 'Τρεις και είκοσι.'

07.10: Yediyi on geçiyor. 'Εφτά και δέκα.'

Saat kaçta? 'Τι ώρα?'

Tam saatler 'Ακριβείς ώρες'

Ayşe saat sekizde uyanıyor. 'Η Αισέ ξυπνά στις οκτώ.'

Saat dokuzda işe başlıyorum. 'Πηγαίνω στο νοσοκομείο στις εννιά.'

Biz akşam saat beşte işten çıkıyoruz. 'Εμείςφεύγουμε από τη δουλειά στις πέντε το απόγευμα.'

Buçuk 'Μισή'

Ben her gün altı buçukta kalkıyorum. 'Κάθε πρωί σηκώνομαι στις έξι και μισή.'

Bizim dersimiz bir buçukta bitiyor. 'Το μάθημά μας τελειώνει στις μία και μισή.'

Sizin işiniz beş buçukta mı bitiyor? 'Η δουλειά σας τελειώνει στις πέντε και μισή.'

Saat + (y)A/(y)E dakika kala

07.45: Sekize çeyrek kala kahvaltı yapıyorum. 'Προγευματίζω στις επτά και σαράντα πέντε/οκτώ παρά τέταρτο.'

15.50: Dörde on kala buluşuyoruz. 'Θα συναντηθούμε στις τέσσερις παρά δέκα.'

14.40: Üçe yirmi kala program başlıyor. 'Το πρόγραμμα αρχίζει στις τρεις παρά είκοσι.'

06.55: Yediye beş kala uçuşumuz var. 'Η πτήση μας είναι στις επτά παρά πέντε.'

Saat + (y)i/(y)ı dakika geçiyor

10.05: Onu beş geçe evden çıkıyorum. 'Φεύγω από το σπίτι στις δέκα και πέντε.'

16.15: Hasan dördü çeyrek geçe geliyor. 'Ο Χασάν έρχεται στις τέσσερις και τέταρτο.'

15.20: Ders üçü yirmi geçe bitiyor. 'Το μάθημα τελειώνει στις τρεις και είκοσι.'

07.10: Yediyi on geçe kalkıyorum. 'Σηκώνομαι στις εφτά και τέταρτο.'

ΑΣΚΗΣΕΙΣ • ΑΛΙΣΤΙΡΜΑΛΑΡ

I. Αşağıda verilen kelimeleri kullanarak saatleri yazınız.

Γράψτε την ώρα χρησιμοποιώντας τις πιο κάτω εκφράσεις.

Και, παρά, πρωί, μεσημέρι, απόγευμα, βράδυ, μεσάνυχτα.

Örnek (π.χ.): 9.10 π.μ.: Είναι εννέα και δέκα το πρωί.

1. 05.45 μ.μ. Είναι _____
2. 08.55 μ.μ. Είναι _____
3. 02.15 μ.μ. Είναι _____
4. 07.50 π.μ. Είναι _____
5. 02.30 μ.μ. Είναι _____

II. Τι ώρα είναι;

Saat kaç?

1. 12.00: _____
2. 14.15: _____
3. 18.30: _____
4. 23.20: _____
5. 21.50: _____
6. 17.35: _____

III. Συμπληρώστε τα κενά.

Aşağıdaki boşlukları doldurunuz.

Saat kaçta?

1. Televizyonda haberler _____ (20.00) başlıyor.
2. Saat _____ (09.20) otobüse biniyorum.
3. Toplantı _____ (13.30) bitiyor.

4. Seni (10.40) okulda bekliyorlar.

5. Hastanede (12.15) randevum var.

IV. Παρακαλώ απαντήστε τις ερωτήσεις

Lütfen aşağıdaki soruları cevaplayın.

1. Genellikle saat kaçta yatarsınız? (23.30)

.....

2. Genellikle saat kaçta uyanıyorsunuz? (8.00)

.....

3. Kahvaltınızı bugün saat kaçta yaptınız ? (8.15)

.....

4. Dün saat kaçta eve döndünüz? (19.50)

.....

5. Dünkü maç saat kaçta başladı? (18.00)

.....

6. Her gün saat kaça kadar üniversitedesin? (19.30)

.....

7. Türkçe dersi saat kaçtan kaç a kadar sürüyor? (13.30-15.00)

.....

8. Öğle ve akşam yemeğini saat kaçta yiyorsunuz? (13.20/20.30)

.....

9. Yarınki doktor randevunuz saat kaçta? (15.35)

.....

10. Türkçe sınavınız ne zaman ve saat kaçta başlıyor? Kaç saat sürüyor? (19Mart/13.30/ 75 dk)

.....

ΘΕΜΑ 7:

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΤΟΜΩΝ:

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ

KONU 7:

İNSANLARI TARİF

ETMEK: FİZİKSEL

VE KARAKTER

ÖZELLİKLERİ

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΙΒΡΙΣ RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
Ποια είναι τα μέλη της οικογένειάς σου (t);	Ποια εν'τα μέλη της οικογένειάς σου (t);	Kimlerdensin (εν)?	(Senin) ailende (εν) kimler var?
Ποια είναι τα μέλη της οικογένειάς σας (ς);	Ποια εν'τα μέλη της οικογένειάς σας (ς);	Kim(ler) var ailenizde (πλ)?	(Sizin) ailenizde (πλ) kimler var?
Ποιος είναι ο καλύτερός σου (t) φίλος (e);	Ποιος εν'ο καλλύττερος σου (t) φίλος (e);	En iyi arkadaşın kimdir(εν)?	En iyi arkadaşın (εν) kim?
Ποια είναι η καλύτερή σου (t) φίλη (d);	Ποια εν'η καλλύττερη σου (t) φίλη (d);		
Ο καλύτερός μου φίλος (e) είναι ο Μάριος.	Ο καλλύττερος μου φίλος (e) εν'ο Μάριος.	En iyi arkadaşım Marios'tur / Hatice'dir.	En iyi arkadaşım Marios / Hatice.
Η καλύτερή μου φίλη (d) είναι η Χατιτζέ.	Η καλλύττερη μου φίλη (d) εν'η Χατιτζέ.		
Η Χατιτζέ, η καλύτερή σου φίλη, είναι ζηλιάρα;	Η Χατιτζέ, η καλλύττερη σου φίλη, εν'ζηλιάρα;	En yakın arkadaşın Hatice kıskanç biridir?	En yakın arkadaşın Hatice kıskanç biri mi?
Είμαι ψηλός και λεπτός (e). Είμαι ψηλή και λεπτή (d).	Είμαι ψηλός τζαι λεπτός (e). Είμαι ψηλή τζαι λεπτή (d).	Uzun boylu ve zayıfım.	Uzun boylu ve zayıfım.
Πόσο ύψος έχεις (t);	Πόσον εν'το ύψος σου (t);	Boyun (εν) kaçdır?	Boyun (εν) kaç?
Πόσο ύψος έχετε (ς);	Πόσον εν'το ύψος σας (t);	Boyunuz (πλ) kaçdır?	Boyunuz (πλ) kaç?
Είμαι ένα εξήντα (1.60).	Είμαι έναν εξήντα (1.60).	Bir altmış (1.60).	Bir altmış (1.60).
		Boyum bir altmışdır (1.60).	Boyum bir altmış (1.60).
Ποιο είναι το βάρος σου (t); /Πόσα κιλά είσαι (t);	Ποιον εν'το βάρος σου (t); Πόσα κιλά είσαι (t);	Kaç kilosun (εν)?	Kilon (εν) kaç?
Ποιο είναι το βάρος σας (ς); /Πόσα κιλά είστε (ς);	Ποιον εν'το βάρος σας (ς);	Kaç kilosunuz (πλ)?	Kilonuz (πλ) kaç?
	Πόσα κιλά είσαστεν (ς);		Kaç kilosunuz (πλ)?
Είμαι εξήντα (60) κιλά.	Είμαι (εξήντα) 60 κιλά.	Altmış kiloyum (60).	Kilom altmış (60).
Η Ντιλέκ είναι πιο ψηλή από τη Φρόσω.	Η Ντιλέκ εν'πιο ψηλή που την Φρόσω;	Dilek, Froso'dan daha uzun boyludur.	Dilek, Froso'dan daha uzun boylu.
Τι χρώμα είναι τα μάτια και τα μαλλιά του (t);	Τι χρώμα εν'τα μμάθκια τζαι τα μαλλιά του (t);	Gözleri (εν) ve saçları (εν) ne renktir (εν)?	Gözlerinin (εν) ve saçlarının (εν) rengi ne?
Τι χρώμα είναι τα μάτια και τα μαλλιά τους (ς);	Τι χρώμα εν'τα μμάθκια τζαι τα μαλλιά τους (ς);	Gözleri (πλ) ve saçları ne renktir (πλ)?	Gözlerinin (πλ) ve saçlarının (πλ) rengi ne?
Τα μάτια του είναι καστανά και τα μαλλιά του ξανθά.	Τα μμάθκια του εν'καστανά τζαι τα μαλλιά του ξανθά.	Gözleri eladır ve sarışındır. Ela gözleri ve sarı saçları var.	Ela gözlü ve sarışın. Ela gözleri ve sarı saçları var.

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΙΒΡΙΣ RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
Τι χαρακτήρα έχει ο Μουσταφά/η Άντρια;	Ίντα χαρακτήραν έσει ο Μουσταφά/η Άντρια;	Mustafa/Andria karakter olarak nasıldır?	Mustafa'nın/Andria'nın karakteri nasıl?
			Mustafa / Andria nasıl biridir?
Δεν είναι εγωιστής (Ε) / εγωίστρια (D).	Εν εν'εγωιστής (Ε) / εγωίστρια (D).	Bencil değildir.	Bencil değil.
Είναι ζηλιάρης (Ε) / ζηλιάρα; (D).	Εν' ζηλιάρης (Ε) / ζηλιάρα; (D).	Kıskançdır?	Kıskanç mı?
Είσαι φιλόδοξος (Ε) / φιλόδοξη; (D).	Είσαι φιλόδοξος (Ε) / φιλόδοξη; (D).	Hırslıdır?	Hırslı mı?
Είναι ομιλητικός/ ομιλητική, ήρεμος/ ήρεμη, ευγενικός/ ευγενική, σοβαρός/ σοβαρή, αστείος/ αστεί.	Εν' ομιλητικός/ ομιλητική, ήρεμος/ ήρεμη, ευγενικός/ ευγενική, σοβαρός/ σοβαρή, αστείος/ αστεί.	Konuşkan/ sakin/ kibar/ ciddi/ komik biridir.	Konuşkan/ sakin/ kibar/ ciddi/ komik biri.
Είμαι πολύ ευαίσθητος (Ε) / ευαίσθητη (D).	Είμαι πολλά ευαίσθητος (Ε) / ευαίσθητη (D).	Aşırı duygusalım.	Aşırı duygusal biriyim.
Θέλω να έχω ενσυναίσθηση.	Θέλω να έχω ενσυναίσθηση.	Anlayışlı olmak isterim.	Anlayışlı olmak istiyorum.
Θέλω να ελαττώσω το στρες μου.	Θέλω να ελαττώσω το στρες μου.	Stresimi azaltmak isterim.	Stresimi azaltmak istiyorum.
Δεν θέλω να γίνομαι έξω φρενών.	Εν θέλω να γίνομαι έξω φρενών.	Öfkeli biri olmak istemem.	Öfkeli biri olmak istemiyorum.
Είμαι ενάντια στη βία.	Είμαι ενάντια στη βίαν.	Şiddete karşıyım.	Şiddete karşıyım.
Τι περιμένεις από την οικογένειά σου και τους φίλους σου;	Τι περιμένεις που την οικογένειαν σου τζαι τους φίλους σου;	Aile ve arkadaşlarından ne beklen?	Aile ve arkadaşlarınızdan ne beklersiniz?
Είναι σημαντικό να ακούς και να καταλαβαίνεις τους άλλους.	Εν' σημαντικόν να ακούεις τζαι να καταλαβαίνεις τους άλλους.	Karşımızdakini dinlemek ve anlamak çok önemlidir.	Karşımızdakini dinlemek ve anlamak çok önemli.
Πρέπει να χαμογελάς.	Πρέπει να χαμογελάς.	Gülümsemek gerekir.	Gülümsemek gerek.
Δεν πρέπει να φωνάζουμε.	Εν πρέπει να φωνάζουμεν.	Bağırılmamalıyız.	Bağırılmamalıyız.
Ο θαυμασμός και ο έπαινος είναι σημαντικά.	Ο θαυμασμός τζαι ο έπαινος εν' σημαντικά.	Övmek ve takdir etmek önemlidir.	Övgü ve takdir etmek önemlidir.
Σου αρέσει να βοηθάς τους άλλους;(Τ)	Αρέσκει σου να βοηθάς τους άλλους;(Τ)	Yardımseversin? (Ev)	Yardımsever misin? (Ev)
Σας αρέσει να βοηθάτε τους άλλους;(Ç)	Αρέσκει σας να βοηθάτε τους άλλους;(Ç)	Yardımseversiniz? (ΠΛ)	Yardımsever birimsiniz? (ΠΛ)
Μου αρέσει να μοιράζομαι και να συνεργάζομαι.	Αρέσκει μου να μοιράζομαι τζαι να συνεργάζομαι.	Paylaşmayı ve işbirliğini severim.	Paylaşmayı ve işbirliğini seviyorum.

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΙΒΡΙΣ RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
Είναι κατσούφης (Ε) / κατσούφα (D).	Εν' μουτρωμένος (Ε) / μουτρωμένη (D).	Somurtkandır.	Somurtkan biridir.
Είναι χαμογελαστός (Ε) / χαμογελαστή (D).	Εν' χαμογελαστός (Ε) / χαμογελαστή (D).	Gülyüzlüdür.	Gülyüzlü biridir.
Είσαι αισιόδοξος (Ε) / αισιόδοξη; (D).	Είσαι αισιόδοξος (Ε) / αισιόδοξη; (D).	İyimsersin?	İyimser birimisin?
Είσαι απαισιόδοξος (Ε) / απαισιόδοξη; (D).	Είσαι απαισιόδοξος (Ε) / απαισιόδοξη; (D).	Karamsarsın?	Karamsar birimisin?
Ναι/Όχι.	Νναι/Όι.	Evet/Hayır.	Evet/Hayır.
Ποιο είναι το πιο συναισθηματικό μέλος της οικογένειάς σου;	Ποιον εν' το πιο συναισθηματικών μέλος της οικογένειας σου;	Ailenizde en duygusal kişi kimdir?	Aienizdeki en duygusal kişi kimdir?
Η μητέρα μου / ο πατέρας μου.	Η μάνα μου / ο παπάς μου.	Annemdir/babamdır.	Annem/babam.
Έχεις ντροπαλούς φίλους;	Έσεις ντροπαλούς φίλους;	Çekingen arkadaşlarınız var?	Çekingen arkadaşlarınız var mı?
Η Αϊλιά / Ο Κώστας.	Η Αϊλιά / Ο Κώστας.	Ayla/Kostas	Ayla/Kostas
Ποιο γεγονός σε κάνει να θυμώνεις πιο πολύ;	Ποιον γεγονός σε κάμνει να θυμώνεις πιο πολλά;	En kızdığınız şey nedir?	En kızdığınız olay nedir?
Δεν μου αρέσουν οι ψεύτες.	Εν μου αρέσκουν οι ψεύτες.	Yalan söylenmesine çok gızarım.	Yalan söylenmesine çok kızarım.
Τι σε κάνει χαρούμενο (Ε) / χαρούμενη; (D).	Τι σε κάμνει χαρούμενον(Ε) / χαρούμενην; (D).	Seni en mutlu eden şey nedir?	Seni en mutlu eden şey nedir?
Αυτό που με κάνει ευτυχισμένο(Ε) / ευτυχισμένη (D) είναι να είμαι ειλικρινής και έμπιστος(Ε) / έμπιστος (D).	Τζέινον που με κάμνει ευτυχισμένον(Ε)/ ευτυχισμένην(D) ένι να είμαι ειλικρινής τζζαι έμπιστος (Ε) / έμπιστος (D).	Dürüst ve güvenilir olmak beni mutlu eder.	Dürüst ve güvenilir olmak beni mutlu eder.
Το πρόσωπό του (ε) τι σχήμα έχει;	Το πρόσωπον του (ε) ίντα σχήμα έδει;	Nasıl bir yüzü (ev) var?	Yüzünün (ev) şekli nasıl?
Το πρόσωπό της (d) τι σχήμα έχει;	Το πρόσωπον της (d) ίντα σχήμα έδει;		
Το πρόσωπό μου είναι στρογγυλό.	Το πρόσωπον μου εν' στρογγυλόν.	Yüzüm yuvarlakdır.	Yüzüm yuvarlak.
Πώς σου (t) αρέσει να ντύνεσαι;	Ίνταλος σου (t) αρέσκει να ντύννεσαι;	Nasıl giyinmeyi seven (ev)?	Nasıl giyinmeyi seviyorsun (ev)?
Πώς σας (ç) αρέσει να ντύνεστε;	Ίνταλος σας (ç) αρέσκει να ντύννεστε;	Nasıl giyinmeyi seversiniz (πλ)?	Nasıl giyinmeyi seviyorsunuz (πλ)?
Μου αρέσει να ντύνομαι μοντέρνα.	Αρέσκει μου να ντύννουμε μοντέρνα.	Modaya uygun giyinmeyi severim.	Modaya uygun giyinmeyi severim.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ • SÖZLÜK

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΕΜΦΑΝΙΣΗ – DIŞ GÖRÜNÜŞÜ

ΑΝΑΣΤΗΜΑ/ΥΨΟΣ – BOY

Κοντός – Kısa

Μέτριου αναστήματος – Orta

Κανονικός – Normal

Ψηλός – Uzun

ΒΑΡΟΣ – AĞIRLIK

Λεπτός – İnce

Κανονικός – Normal

Παχύς / Παχουλός / Χοντρός – Şişman

ΜΑΛΛΙΑ – SAÇLAR

Κοντά – Kısa

Μακριά – Uzun

Ίσια – Düz

Σγουρά – Kırıkcık

Κυματιστά – Dalgalı

Μαύρα – Siyah

Καστανά – Kahverengi

Ξανθά – Sarışın

Κόκκινα – Kızıl

Γκρίζα – Gri

MATIA – GÖZLER

Μαύρα – siyah

Καστανά – bal rengi (ela)

Γαλάζια – açık mavi

Πράσινα – yeşil

ΣΧΗΜΑ – YÜZ ŞEKLİ

Κανονικά – normal

Στρογγυλό – yuvarlak

Τετράγωνο – kare

Μακρουλό – oval

ΝΤΥΣΙΜΟ – GİYİM

Κλασικό – Klasik

Μοντέρνο – Modern

Πρόχειρο – Gündelik giysi

Σπορ – Spor

Ακριβό – Pahalı

Φτηνό – Ucuz

ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ – KARAKTER

καλός (Ε) / καλή (D) / καλό (N) – iyi

κακός/ή/ό – kötü

ευγενικός (Ε) / ευγενική (D) / ευγενικό (N) – kibar

χαρούμενος (Ε) / χαρούμενη (D) / χαρούμενο (N) – neşeli

υπομονετικός (Ε) / υπομονετική (D) / υπομονετικό (N) – sabırlı

γελαστός (Ε) / γελαστή (D) / γελαστό (N) – güler yüzlü

αστείος (Ε) / αστεία (D) / αστείο (N) – komik

ήρεμος (Ε) / ήρεμη (D) / ήρεμο (N) – sakin

φιλικός (Ε) / φιλική (D) / φιλικό (N) – cana yakın

κοινωνικός (Ε) / κοινωνική (D) / κοινωνικό (N) – sosyal

δραστήριος (Ε) / δραστήρια (D) / δραστήριο (N) – aktif

μοντέρνος (Ε) / μοντέρνα (D) / μοντέρνο (N) – modern

λυπημένος (Ε) / λυπημένη (D) / λυπημένο (N) – üzgün

ζηλιάρης (Ε) / ζηλιάρα (D) / ζηλιάρικο (N) – kıskanç

τεμπέλης (Ε) / τεμπέλα (D) / τεμπέλικό (N) – tembel

ψυχρός (E) / ψυχρή (D) / ψυχρό (N) – soğuk

εγωιστής (E) / εγωίστρια(D) – bencil

ΑΛΛΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ – ΔİĞER KARAKTER ÖZELLİKLERİ

απλός (E) / απλή (D) / απλό (N) – sade

σοβαρός (E) /σοβαρή (D)/σοβαρό (N) – ciddi

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ • DİL BİLGİSİ

YUNANCA DİL BİLGİSİ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

(1) İsimler (durumlar/artikeller (tanımlıklar)/son ekler)

(a) Yunanca'da isimler; cinslere (eril, dişil, nötr), sayılara (tekil, çoğul) ve ismin hallerine ayrılır (yalın, -in hali, -i hali, seslenme hali).

(b) İsimlerle ilgili artikeller (tanımlıklar)

İsimler, bilinen şeyleri ifade etmek için kullanıldığında, kesinlik anlamı veren artikeller (tanımlıklar) kullanılır; tıpkı İngilizcedeki “the” ve Fransızcadaki “le/la” gibi. Örneğin, «Ψάχνω το κόκκινο καπέλο» “I am looking for **the** red hat” (konuşan belirli ya da bilinen bir şapkadan söz etmektedir; bu şapka kırmızıdır ve bu şapkanın hangisi olduğunu dinleyici bilmektedir).

	Tekil			Çoğul		
	Yalın hal	-in hali	-i hali	Yalın hal	-in hali	-i hali
Erkek	ο	του	τον	οι	των	τους
Kadın	η	της	τη(ν)	οι	των	τις
Nötr	το	του	το	τα	των	τα

Dinleyici (hatta konuşan kişi) tarafından bilinmeyen bir isim kullanıldığında kesinlik anlamı vermeyen artikeller (tanımlıklar) kullanılır; tıpkı İngilizcedeki “a” ve Fransızcadaki “un/une” gibi. Örneğin, «Ψάχνω ένα κόκκινο καπέλο» “I am looking for **a** red hat” (konuşan kişi herhangi bir kırmızı şapkadan söz etmektedir; bu şapkanın hangisi olduğunu dinleyici bilmemektedir).

	Tekil		
	Yalın hal	-in hali	-i hali
Erkek	ένας	ενός	έναν
Kadın	μια	μιας	μια
Nötr	ένα	ενός	ένα

Not: Kesinlik ifade etmeyen artikeller (tanımlıklar) yalnızca tekil halde bulunmaktadır.

(c) İsim sonekleri (Yalın ve Tekil Hal)

Erkek	Kadın	Nötr
-ος	-ος	-ο
-ός	-ός	-ό
-ης	-η	-ι
-ής	-ή	-ί
-ας	-ής	-μα
-άς	-α	-ιμο
-ους	-ά	-ος
-έας	-ού	-ώς
	-έας	-ας
	-ω	-εν

(d) Yunancada sıfatlar (ve artikeller), birlikte kullanıldıkları isimlerle aynı dilbilgisel cins, sayı ve durumda olurlar.

Örnek:

	artikel	sıfat	isim
	ο	ψηλός	άντρας
Tekil	η	ψηλή	κοπέλα
	το	ψηλό	παιδί
	οι	ψηλοί	άντρες
Çoğul	οι	ψηλές	κοπέλες
	τα	ψηλά	παιδιά

(2) Sıfatlarda derecelendirme

- Olumlu derecelendirme, sıfatın kendisidir; herhangi bir karşılaştırma yapılmamaktadır.

ψηλός, ψηλή, ψηλό (uzun)

κοντός, κοντή, κοντό (kısa)

- Karşılaştırmalarda derecelendirme iki şekilde yapılmaktadır:

1. Sıfatlardan önce "πιο" dolaylı olarak zarfını kullanarak

ψηλός - πιο ψηλός (uzun – daha uzun)

κοντός - πιο κοντός (kısa – daha kısa)

ψηλή - πιο ψηλή

κοντή - πιο κοντή

ψηλό - πιο ψηλό

κοντό - πιο κοντό

2. Tek sözcükle, (ό/ώ/ύ)τερος, -(ό/ώ/ύ)τερη, -(ό/ώ/ύ)τερο eklerini sıfatlara ekleyerek, (ancak bu kural tüm sıfatlar için geçerli değildir, örneğin -ης, -α, -ικο ile biten sıfatlar için olduğu gibi).

ψηλός - ψηλότερος (uzun-daha uzun)

κοντός - κοντύτερος (kısa-daha kısa)

ψηλή - ψηλότερη

κοντή - κοντύτερη

ψηλό - ψηλότερο

κοντό - κοντύτερο

- “-den”, Yunancada “από”dır.
Η Ελένη είναι ψηλότερη από τη Μαρία. Helen, Maria’dan daha uzun.
- Üstünlük derecesi, kesinlik anlamı içeren artikellerin (o, η, το) karşılaştırma ifadelerinden önce kullanılmasıyla sağlanır.
ο πιο ψηλός ορ ο ψηλότερος (en uzun) ο πιο κοντός ορ ο κοντότερος (en kısa)
η πιο ψηλή ορ η ψηλότερη η πιο κοντή ορ η κοντότερη
το πιο ψηλό ορ το ψηλότερο το πιο κοντό ορ το κοντότερο
- Üstünlük derecesinde kesinlik sağlanması, -ότατος, -ότατη, -ότατο eklerinin sıfatlara eklenmesiyle veya “(πάρα) πολύ ” zarfının sıfatlardan önce kullanılmasıyla gerçekleştirilir:
ψηλότατος ορ (πάρα) πολύ ψηλός (çok uzun) κοντότατος ορ (πάρα) πολύ κοντός (çok kısa)
ψηλότατη ορ (πάρα) πολύ ψηλή κοντότατη ορ (πάρα) πολύ κοντή
ψηλότατο ορ (πάρα) πολύ ψηλό κοντότατο ορ (πάρα) πολύ κοντό

Κural dışı karşılaştırma sözcükleri

Olumlu şekilde kullanılan sıfatlar	Karşılaştırma dereceleri	Üstünlük dereceleri
απλός, -ή, -ό (basit)	απλούστερος, -η, -ο	απλούστατος, -η, -ο
κακός -ή -ό (kötü)	χειρότερος -η -ο	χειρίστος, -η, -ο / κάκιστος, -η, -ο
καλός -ή -ό (iyi)	καλύτερος -η -ο	άριστος -η -ο / κάλλιστος, -η, -ο
λίγος -η -ο (az)	λιγότερος -η -ο	ελάχιστος -η -ο
μεγάλος -η -ο (büyük, iri, çok)	μεγαλύτερος -η -ο	μέγιστος -η -ο
μικρός -η -ο (küçük, az)	μικρότερος -η -ο	ελάχιστος -η -ο
πολύς, πολλή, πολύ (fazla, çok)	περισσότερος -η -ο	πλείστος, -η, -ο

Not: Yapım eki veya zaman, köken ve yaşam durumunu belirtmek için kullanılan sıfatlar, karşılaştırma ve üstünlük derecesi içermezler.

Örnek. yapım eki: ξύλινος (tahta, tahtadan yapılan), γυάλινος (camdan yapılan)

zaman: χθεςινός (dün, dünün), αυριανός (yarın, yarının)

yer: θαλασσινός (deniz), βουνίσιος (dağ, dağın)

köken: κρητικός (Giritli)

yaşam durumu: θνητός (ölümlü), νεκρός (ölü)

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ TÜRKÇE DİL BİLGİSİ

(1) Ο συγκριτικός βαθμός στην Τουρκική

Π.χ.

(2) Ο συγκριτικός βαθμός σχηματίζεται με την απλή προσθήκη της λέξης 'daha' πριν το επίθετο. Π.χ.:

- Benim babam daha kıbar. (Ο δικός μου πατέρας είναι πιο ευγενικός.)
- Senin annen daha güzel. (Η δική σου μητέρα είναι πιο όμορφη.)

Π.χ.

(3) Ο όρος σύγκρισης εκφέρεται με αφαιρετική πτώση (-dan). Π.χ.:

- Ayşe Derya'dan daha çalışkan. (Η Αϊσέ είναι πιο εργατική από την Ντέρια.)
- Babam annemden daha büyük. (Ο πατέρας μου είναι πιο μεγάλος σε ηλικία από τη μητέρα μου.)
- Kardeşim Nikolas senden daha tembel. (Ο μικρός μου αδερφός, ο Νικόλας, είναι πιο τεμπέλης από σένα.)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ • ALIŞTIRMALAR

Ι. Αşağıdaki kelimelerle düzgün cümleler kurunuz.

Σχηματίστε ολοκληρωμένες προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις

1.
2.
3.
4.
5.

II. Aşağıdaki eşyalar kime aittir? Arkadaşlarınıza soru sorun.

Σε ποιον ανήκουν τα παρακάτω αντικείμενα (/άτομα/ζώα); Φτιάξτε προτάσεις όπως στο παράδειγμα.

Ör. /π.χ. Kitap-sen: Bu senin kitabın mı?

(+) Evet, benim kitabım.

(-) Hayır, benim kitabım değil.

1. Araba-o: _____

(+) _____

(-) _____

2. Kedi-onlar: _____

(+) _____

(-) _____

3. Öğretmen-biz: _____

(+) _____

(-) _____

4. Harita- sen: _____

(+) _____

(-) _____

5. Kalem- siz: _____

(+) _____

(-) _____

III. Γράψτε τις προτάσεις στον πληθυντικό αριθμό.

Aşağıdaki cümleleri çoğul yapınız.

Π.χ. / Ör. Το τυρί είναι γαλλικό.

Τα τυριά είναι γαλλικά.

1. Η μπλούζα είναι κόκκινη. _____

2. Το παντελόνι είναι στενό. _____

3. Ο φίλος μου είναι έξυπνος. _____

4. Το ψωμί είναι φτηνό. _____

5. Η κοπέλα είναι όμορφη. _____

IV. Συμπληρώστε τα κενά με τον σωστό βαθμό των επιθέτων που είναι σε παρένθεση.
Aşağıdaki boşlukları parantez içindeki sıfatları kullanarak uygun bir karşılaştırma yapısı kullanarak tamamlayınız.

Π.χ. / Ör. Το ρολόι μου είναι ... πιο ακριβό ... από το δικό σου (ακριβός).

1. Η Ελένη είναι _____ από την Άννα (όμορφος).
2. Ο Μιχάλης είναι _____ από τον Ανδρέα (ψηλός).
3. Η χτεσινή μέρα ήταν _____ από τη σημερινή (κρύος).
4. Δεν έχω ξαναδιαβάσει _____ βιβλίο από αυτό (ωραίος).
5. Το επάγγελμα του γιατρού είναι _____ (δύσκολος).
6. Αυτή η δουλειά είναι _____ από την προηγούμενη (εύκολος).
7. Το σπίτι της Μαρίας είναι _____ από το σπίτι του Χρίστου (μικρός).
8. Ο μουσακάς είναι _____ από τη φασολάδα (νόστιμος).
9. Ο Αχμέτ και η Εύη είναι _____ από μένα (νέος).
10. Το σαλόνι είναι _____ από την κουζίνα (μεγάλος).

ΘΕΜΑ 8: ΥΓΕΙΑ

KONU 8: SAĞLIK

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	KIBRIS RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
Τι έχεις (t);	Ίνταμπου έδεις (t);	Neyin (ev) var?	Neyin (ev) var?
Τι έχετε (ç);	Ίνταμπου έδετε (ç);	Neyiniz var?	Neyiniz (nıl) var?
Πού είναι το νοσοκομείο στην Λευκωσία/ Κερύνεια/ Λεμεσό/ Καρπασία; Υπάρχει κανένα ιδιωτικό νοσοκομείο;	Πού εν' το νοσοκομείον στην Λευκωσίαν/ Τζερύνεια/ν/ Λεμεσό/ν/ Καρπασίαν; Έδει κανέναν ιδιωτικών νοσοκομείον;	Lefkoşa'da/ Girne'de/ Limasol'da/ Karpaz'da hastane nerededir? Özel hastane var?	Lefkoşa'da/ Girne'de/ Limasol'da/ Karpaz'da hastane nerede? Özel hastane var mı?
Ξέρετε κανένα καλό γιατρό;	Ξέρετε κανέναν καλόν γιατρόν;	Tanıdık iyi bir doktor var?	Bildiğiniz iyi bir doktor var mı?
Ψάχνω παθολόγο, γυναικολόγο, παιδίατρο, ορθοπαιδικό, ψυχίατρο.	Ψάχνω παθολόγον, γυναικολόγον, παιδίατρον, ορθοπαιδικόν, ψυχίατρον.	Dahiliye uzmanı, kadın doğum uzmanı, çocuk doktoru, ortopedist psikiyatr ararım.	Dahiliye uzmanı, kadın doğum uzmanı, çocuk doktoru, ortopedist, psikiyatr arıyorum.
Σου (t) πέρασε;	Έγιανεç;(t)	İyileşdin? (ev)	İyileştin mi? (ev)
Σας (ç) πέρασε;	Εγιάντεç;(ç)	İyileşdiniz? (nıl)	İyileştiniz mi? (nıl)
Είσαι (t) καλύτερα;	Είσαι (t) καλλύττερα;	Şimdi daha iyisin? (ev)	Şimdi daha mı iyisin? (ev)
Είστε (ç) καλύτερα;	Είσαστεν (ç) καλλύττερα;	Şimdi daha iyisiniz? (nıl)	Şimdi daha mı iyisiniz? (nıl)
Είμαι άρρωστος (e). Είμαι άρρωστη (d)	Είμαι άρρωστος (e). Είμαι άρρωστη (d).	Hastayım.	Kendimi iyi hissetmiyorum.
Με πονάει ... το κεφάλι μου ο λαιμός μου η κοιλιά μου το πόδι μου	Πονώ ... την κκελλέν μου τον λαιμόν μου την τζοιλιάν μου το πόδιν μου	Başım Boğazım Karnım Ayağım ... ağrır.	Başım Boğazım Karnım Ayağım ... ağrıyor.
Δεν αισθάνομαι καλά.	Εν ι-νιώθω καλά.	Gendimi iyi hissetmem.	Kendimi iyi hissetmiyorum.
Έκανα εμετό	Έκαμα εμετόν.	Gay ettim.	Kustum.
Έχω συνάχι και βήχα.	Έχω κρουλόγημαν τζαι βήχχαν.	Nezleyim ve öksürürüm.	Nezle oldum ve öksürüyorum.
Είμαι κρυωμένος (e). Είμαι κρυωμένη (d).	Εκρουλόγησα.	Üşütdüm.	Üşüttüm.
Άνοιξε το στόμα σου (t), παρακαλώ.	Άνοιξε το στόμαν σου (t), παρακαλώ.	Lütfen ağzını aç (ev).	Lütfen ağzını aç (ev).
Άνοιξτε το στόμα σας (ç), παρακαλώ.	Ανοιξέτε το στόμαν σας (ç), παρακαλώ.	Lütfen ağzınızı açın (nıl).	Lütfen ağzınızı açın (nıl).
Ξάπλωσε (t), παρακαλώ.	Ξάπλωσε (t), παρακαλώ.	Lütfen uzan (ev).	Lütfen uzan (ev).
Ξαπλώστε (ç), παρακαλώ.	Ξαπλώστε (ç), παρακαλώ.	Lütfen uzanın (nıl).	Lütfen uzanın (nıl).
Από πότε αισθάνεσαι (t) έτσι;	Που πότε νιώθεις (t) έτσι;	Ne zamandan beri gendini böyle hissedin (ev)?	Ne zamandan beri kendini böyle hissediyorsun (ev)?

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	KIBRIS RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
Από πότε αισθάνεστε (ς) έτσι;	Που πότε νιώθετε (ς) έτσι;	Ne zamandan beri gendinizi böyle hissedersiniz (πλ)?	Ne zamandan beri kendinizi böyle hissediyorsunuz (πλ)?
Από χθες το βράδυ.	Που (τα) εχτές το βράδυ.	Dün akşamdan beri.	Dün akşamdan beri.
Βήχεις (t);	Βήχχεις (t);	Öksürümün (εν)?	Öksürüyor musun (εν)?
Βήξε (t)!	Βήξε (t)!	Öksür (εν)!	Öksür (εν)!
Βήχετε (ς);	Βήχχετε (ς);	Öksürürsünüz? (πλ)	Öksürüyor musunuz (πλ)?
Βήξτε (ς)!	Βήξτε (ς)!	Öksürün (πλ)!	Öksürün lütfen (πλ)!
Έχεις (t) υψηλό πυρετό.	Εν' ψηλός ο πυρετός σου (t).	Ateşin (εν) yüksektir.	Ateşin (εν) yüksek.
Έχετε (ς) υψηλό πυρετό.	Εν' ψηλός ο πυρετός σας.(ς)	Ateşiniz (πλ) yüksektir.	Ateşiniz (πλ) yüksek.
Πρέπει να μείνεις (t) μερικές μέρες στο κρεβάτι.	Πρέπει να μείνεις (t) λίγες μέρες στο κρεβάτι.	Birkaç gün yatakta gal(εν).	Birkaç gün yatakta kalmalısın (εν).
Πρέπει να μείνετε (ς) μερικές μέρες στο κρεβάτι.	Πρέπει να μείνετε (ς) λίγες μέρες στο κρεβάτι.	Birkaç gün yatakta galın. (πλ).	Birkaç gün yatakta kalmalısınız (πλ).
Πρέπει να ξεκουραστείς. (t)	Πρέπει να ξεκουραστείς. (t)	Dinlenmen gerek.(εν)	Dinlenmelisin. (εν)
Πρέπει να ξεκουραστείτε. (ς)	Πρέπει να ξεκουραστείτε. (ς)	Dinlenmeniz gerek. (πλ)	Dinlenmelisiniz. (πλ)
Να παίρνεις (t) ένα χάπι κάθε έξι (6) ώρες.	Να πίννεις (t) έναν χάπιν κάθε έξι (6) ώρες.	Her altı (6) saatte bir hap alacan (εν).	Her altı (6) saatte bir hap al. (εν).
Να παίρνετε (ς) ένα χάπι κάθε έξι (6) ώρες.	Να πίνντε (ς) έναν χάπιν κάθε έξι (6) ώρες.	Her altı (6)saatte bir hap alacaksınız (πλ).	Her altı (6) saatte bir hap alın (πλ).
Έχω πονόδοντο.	Πονώ το δόντιν μου.	Dişim ağrır.	Dişim ağrıyor.
Ποιο δόντι σε (t) πονάει;	Ποιο εν' το δόντιν που πονεί;(t)	Hangi dişin (εν) ağrır?	Hangi dişin (εν) ağrıyor?
Ποιο δόντι σας (ς) πονάει;	Ποιο εν' το δόντιν που πονείτε;(ς)	Hangi dişiniz (πλ) ağrır?	Hangi dişiniz (πλ) ağrıyor?
Σε (t) πονάει εδώ;	Εν' δαμαί που σε (t) πονεί;	Burası ağrır?	Burası ağrıyor mu?
Σας (ς) πονάει εδώ;	Εν' δαμαί που σας (ς) πονεί;	Burası ağrır?	Burası ağrıyor mu?
Έφυγε το σφράγισμα	Έφυεν το σφράγισμαν.	Dolgu düştü.	Dolgum düştü.
Αυτό το δόντι πρέπει να σφραγιστεί/βγει	Τούντο δόντιν πρέπει να σφραγιστεί/φκει	Lazım bu dişi doldurayım / çekeyim.	Bu dişi doldurmak/çekmek gerekıyor.
Θα σου (t) κάνω μια αναισθητική ένεση.	Θα σου (t) κάμω μιαν αναισθητικήν ένεση.	Dişini uyuşturmak için sana (εν) bir iğne yapacağım.	Sana (εν) bir anestezi iğnesi yapacağım.
Θα σας (ς) κάνω μια αναισθητική ένεση.	Θα σας (ς) κάμω μιαν αναισθητικήν ένεση.	Dişinizi uyuşturmak için size (πλ) bir iğne yapacağım.	Size (πλ) bir anestezi iğnesi yapacağım.
Ξέπλυνε το στόμα σου (t), παρακαλώ.	Ξέπλυννε το στόμαν σου (t), παρακαλώ.	Ağzını çalkala (εν).	Ağzını çalkala (εν), lütfen.
Ξεπλύνετε το στόμα σας (ς), παρακαλώ.	Ξεπλύνντε το στόμαν σας (ς), παρακαλώ.	Ağzınızı çalkalayın (πλ).	Ağzınızı çalkalayın (πλ), lütfen.

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	KIBRIS RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
Πού είναι το πιο κοντινό φαρμακείο;	Πού εν' το πιο κοντινόν φαρμακείον;	En yakın eczane nerededir?	En yakın eczane nerede acaba?
Μπορείς σε παρακαλώ να μου δώσεις τα φάρμακα που γράφει αυτή η συνταγή;(τ)	Διάς μου σε παρακαλώ τούτα τα φάρμακα που γράφει τούτη η συνταγή;(τ)	Bu ilaçları bana verebilirin?	Lütfen bu reçetedeki ilaçları verir misin (εν)?
Μπορείτε σας παρακαλώ να μου δώσετε τα φάρμακα που γράφει αυτή η συνταγή;(ς)	Διάτε μου σας παρακαλώ τούτα τα φάρμακα που γράφει τούτη η συνταγή; (ς)	Bu ilaçları bana verebilirsiniz lütfen?	Lütfen bu reçetedeki ilaçları verir misiniz (πλ)?
Κάθε πότε να τα παίρνω;	Κάθε πότε να τα παίρνω;	Onları (ilaçları) ne saat içecem?	Onları (ilaçları) ne zaman almalıyım?
Ένα κουτάλι κάθε οχτώ (8) ώρες.	Έναν κουτάλιν της σούπας κάθε οχτώ (8) ώρες.	Her sekiz (8) saatte bir bir kaşık.	Her sekiz (8) saatte bir bir kaşık.
Πριν/μετά τα γεύματα	Πριν/μετά που κάθε γεύμα.	Yemekten önce/ sonra.	Yemekten önce/ sonra bir kaşık.
Πρόσεχε την υγεία σου. Κάνε διατροφή, να αθλείσαι, μην τρως πολλά γλυκά, να τρως λαχανικά και φρούτα, πίνε νερό. (τ)	Πρόσεχε την υγείαν σου. Κάμνε διατροφή, να αθλείσαι, μεν τρώεις πολλά γλυκά, να τρώεις λαχανικά τζαι φρούτα, πίννε νερόν. (τ)	Sağlığına dikkat et. Dengeli beslen, spor yap, şekerli yiyeceklerden uzak dur, sebze-meyve tüket, bol su iç...	Sağlığına dikkat et. Dengeli beslen, spor yap, şekerli yiyeceklerden uzak dur, sebze-meyve tüket, bol su iç...
Προσέχετε την υγεία σας. Κάνετε διατροφή, να αθλείστε, μην τρώτε πολλά γλυκά, να τρώτε λαχανικά και φρούτα, πίνετε νερό. (τ)	Προσέχετε την υγείαν σας. Κάμνετε διατροφή, να αθλείστε, μεν τρώτε πολλά γλυκά, να τρώτε λαχανικά τζαι φρούτα, πίννετε νερόν. (τ)	Sağlığınıza dikkat etmelisiniz. Dengeli beslenmelisiniz, spor yapmalısınız, şekerli yiyeceklerden uzak durmalısınız, sebze-meyve tüketmelisiniz, bol su içmelisiniz.	Sağlığınıza dikkat etmelisiniz. Dengeli beslenmelisiniz, spor yapmalısınız, şekerli yiyeceklerden uzak durmalısınız, sebze-meyve tüketmelisiniz, bol su içmelisiniz.
Γείτσες	Γείτσες	Çok yaşa!	Çok yaşa!
Ευχαριστώ	Ευχαριστώ.	Sen da gör. (Bir kişiye cevaben) Hep beraber. (Birden fazla kişiye cevaben) Siz da görün. (Birden fazla kişiye cevaben) Sağol(un)	Sen de gör. (Bir kişiye cevaben) Hep beraber. (Birden fazla kişiye cevaben) Siz de görün. (Birden fazla kişiye cevaben)

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ • SÖZLÜK

ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ (D)/ΑΡΡΩΣΤΙΕΣ (D) – HASTALIKLAR

Γρίπη (d) – Grip
Διάρροια (d) – İshal
Δυσκοιλιότητα (d) – Kabızlık
Διαβήτης (e) – Diyabet/şeker hastalığı
Διαβητικός (e)/διαβητική (d) – Şeker hastası
Βρογχίτιδα (e) – Bronşit
Άσθμα (n) – Astım
Ημικρανία (d) – Migren
Ανεμοβλογιά (d) – Su çiçeği
Ίκτερος (e) – Sarılık
Ιλαρά (d) – Kızamık
Κρυολόγημα (n) – Soğuk algınlığı
Μόλυνση (d) – Bulaşıcı hastalık
Ηλίαση (d) – Güneş çarpması
Αλλεργία (d) – Alerji
Μυωπία (d) – Miyopluk
Ναυτία (d) – Deniz tutması
Παράλυση (d) – Felç
Παράλυτος (e)/παράλυτη (d) – Felçli
Πνευμονία (d) – Zatürre

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ – HASTALIK BELİRTİLERİ

Πονοκέφαλος (e) – Baş ağrısı
Πυρετός (e) – Ateş
Αναγούλα (d) – Bulantı
Εμετός (e) – Kusma
Ζάλη (d)/ζαλάδα (d) – Baş dönmesi
Βήχας (e) – Öksürük
Αρτηριοσκλήρωση (d) – Damar sertliği
Πρήξιμο (n) – Ödem
Αιμορραγία (d) – Kanama
Αδιαθεσία (d) – Keyifsizlik/halsizlik
Υψηλή/χαμηλή πίεση (d) – Yüksek /düşük tansiyon

ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ – VÜCUDUN BÖLÜMLERİ

Κεφάλι (n) – Baş
Λαιμός (e) – Boğaz
Κοιλιά (d) – Karın
Μάτι (n) – Göz
Μάτια (n) – Gözler
Μύτη (d) – Burun
Στόμα (n) – Ağız
Χείλος (n) – Dudak
Χείλη (n) – Dudaklar
Αυτί (n) – Kulak
Αυτιά (n) – Kulaklar
Πλάτη (d) – Sırt
Μέση(d) – Bel
Πόδι (n) – Ayak
Πόδια (n) – Ayaklar
Δόντι (n) – Diş
Δόντια (n) – Dişler
Στήθος (n) – Göğüs
Χέρι (n) – El
Μάγουλο (n) – Yanak
Φρύδι (n) – Kaş
Γλώσσα (d) – Dil
Πηγούνι (n) – çene
Μέτωπο (n) – Alın

ΓΙΑΤΡΟΙ – DOKTORLAR

Παθολόγος (e/d) – Patolog
Ορθοπαιδικός (e/d) – Ortopedist
Παιδίατρος (e/d) – Çocuk doktoru
Οφθαλμίατρος (e/d) – Göz doktoru
Ωτορινολαρυγγολόγος (ΩΡΛ) (e/d) – Kulak Burun Boğaz doktoru (KBB)
Ακτινολόγος (e/d) – Radyolog
Γυναικολόγος (e/d) – Jinekolog
Καρδιολόγος (e/d) – Kardiyolog / kalp doktoru
Χειρουργός (e/d) – Operatör doktor

ΔΟΝΤΙΑ – DİŞ

Γέφυρα (d) – Köprü

Οδοντόκρεμα (d) – Diş macunu

Οδοντόβουρτσα (d) – Diş fırçası

Ούλο (n) – Dişeti

Πονόδοντος (e) – Diş ağrısı

Σφράγισμα (n) – Dolgu

Τραπεζίτης (e) – Ağız dişi

Τρύπα (d) – Delik

Φρονιμίτης (e) – Yirmilik dişi

Βουρτσίζω – Fırçalamak

**ΑΛΛΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ –
SAĞLIKLA İLGİLİ DİĞER SÖZCÜKLER**

Ασθενής (e/d) – Hasta

Νοσηλεία (d) – Hastaneye yatma/ yatırma

Ιατρική θεραπεία (d) – Tedavi

Εμβολιασμός (e) – Aşı yapma

Ανάλυση (d) ούρων – İdrar tahlili

Έκτρωση (d) – Kürtaj

Φαρμακείο (n) – Eczane

Φαρμακοποιός (e/d) – Eczacı

Φάρμακο (n) – İlaç

Συνταγή (d) – Reçete

Αλοιφή (d) – Merhem

Βαμβάκι (n) – Pamuk

Γάζα (d) – Gazlıbez

Παυσίπονο (n) – Ağrı kesici

Περαστικά – Geçmiş olsun

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ • ΔİL BİLGİSİ

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ TÜRKÇE DİL BİLGİSİ

Ι. Η έγκλιση του πρέποντος (-mAll)

Αυτή η έγκλιση δηλώνει αναγκαιότητα (πρέπει). Το επίθημα παίρνει τη μορφή -meli ή -malı σύμφωνα με τους κανόνες φωνηεντικής αρμονίας. Οι προσωπικές καταλήξεις είναι οι ακόλουθες:

-yIm, -sIn-, (dIr), -yız, -sınız, -lar

π.χ.: Günde sekiz bardak su içmeliyiz. (Πρέπει να πίνουμε 8 ποτήρια νερό την ημέρα.)

YUNANCA DİL BİLGİSİ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Gereklilik ve zorunluluk fiili ‘-meli’

Yunancada gereklilik ve zorunluluk kipi olan «πρέπει» yan tümce «να» ve dilek kipi ile birlikte kullanılarak zorunluluğu ifade etmektedir. Yunancada dilek kipleri tamlama belirten ve bitmemiş bir eylemi gösteren olmak üzere ikiye ayrılmaktadır.

Bitmemiş bir eylemi gösteren gereklilik-zorunluluk fiili, bir eylemin tekrarlanması ya da sürekli olarak yapılması gerektiğine işaret etmektedir. Bu yapı, geniş zaman fiilinden önce basitçe «πρέπεινα» eklenerek oluşturulur. Örneğin,

(εγώ) πρέπει να αγοράζω	(Ben) satın almalıyım/ Satın alıyor olmalıyım.
(εσύ) πρέπει να αγοράζεις	(Sen) satın almalısın/ Satın alıyor olmalısın.
(αυτός/αυτή/αυτό) πρέπει να αγοράζει	(Ο) satın almalı/ satın alıyor olmalı.
(εμείς) πρέπει να αγοράζουμε	(Biz) satın almalıyız/ satın alıyor olmalıyız.
(εσείς) πρέπει να αγοράζετε	(Siz) satın almalısınız/ satın alıyor olmalısınız.
(αυτοί/αυτές/αυτά) πρέπει να αγοράζουν	(Ονlar) satın almalılar/ satın alıyor olmalılar.

Bir eylemin bir kez yapılması gerektiğine işaret etmek için ‘tamamlanma’ belirten «πρέπεινα» yapısı kullanılır ve bu genelde fiillerin geçmiş zaman şekline benzemesine rağmen baştaki ε- eki olmadan fillerin geniş zaman ekleriyle yapılır. Örneğin; ‘Ben yazarım’ cümlesindeki fiili alırsak (γράφ-ω, γράφ-εις, γράφ-ειςetc), geçmiş zaman şekli έ-γραφ-α, έ-γραφ-ες, έ-γραφ-ε; böylece tamamlanma belirten şekli γραψ-ω, γράψ-εις, γράψ-ει dir.

Αynı kural αγοράζ-ω (satın alırım) fiili için de geçerlidir: εğer fiil geçmiş zaman ise αγοράσ-α (satın aldım) olur, bu durumda tamamlanma belirten şekli de αγοράσ-ω dir.

(εγώ) πρέπει να αγοράσω	Almalıyım (bir kez).
(εσύ) πρέπει να αγοράσεις	Almalısın (bir kez).
(αυτός/αυτή/αυτό) πρέπει να αγοράσει	Almalı (bir kez).
(εμείς) πρέπει να αγοράσουμε	Almalıyız (bir kez).
(εσείς) πρέπει να αγοράσετε	Almalısınız (bir kez).
(αυτοί/αυτές/αυτά) πρέπει να αγοράσουν	Almalılar (bir kez).

ΑΣΚΗΣΕΙΣ • ΑΛΙΣΤΙΡΜΑΛΑΡ

I. Αşağıdaki birinci kutudaki diyalogta cümleler karışık halde verilmiştir. Cümleleri sıralayıp diyalogun son şeklini aşağıda verilen boşluğa yazınız.

Βάλτε τις παρακάτω προτάσεις στην σωστή σειρά και γράψτε τον διάλογο

Doktor: Size bir reçete yazacağım. İlaçlarınızı alın ve düzenli kullanın. Evde kalıp dinlenin. Kısa zamanda iyileşeceksiniz.

Doktor: Ne zamandan beri böyle hissediyorsunuz?

Hasta: Kendimi iyi hissetmiyorum. Midem ağrıyor. Birkaç kez kustum.

Doktor: Neyiniz var?

Hasta: Hoşbulduk.

Hasta: Ne yapmamı tavsiye edersiniz?

Doktor: Lütfen uzanın. Sizi muayene edeceğim. Ağzınızı açın.

Hasta: Dün akşamdan beri.

Doktor: Merhaba, hoşgeldiniz.

Hasta: Teşekkürler.

Doktor: Merhaba, hoşgeldiniz.

Hasta: _____

Doktor: _____

Hasta: _____

Doktor: _____

Hasta: _____

Doktor: _____

Hasta: _____

Doktor: _____

Hasta: _____

II. Βάλτε τις παρακάτω προτάσεις στην σωστή σειρά και γράψτε τον διάλογο.

Aşağıda verilen cümleleri karşılıklı bir diyalog oluşturmak için sıralayınız.

Γιατρός: Θα σας γράψω μια συνταγή. Πάρτε τα φάρμακά σας και ξεκουραστείτε.

Γιατρός: Από πότε δεν νιώθετε καλά;

Ασθενής: Τι συμβουλευέστε; Τι πρέπει να κάνω;

Ασθενής: Δεν νιώθω καλά. Πονάει το στομάχι μου και έκανα εμετό.

Ασθενής: Από χθες βράδυ.

Γιατρός: Τι πρόβλημα έχετε;

Ασθενής: Ευχαριστώ.

Γιατρός: Ξαπλώστε παρακαλώ. Θα σας εξετάσω. Ανοίξτε το στόμα σας.

Ασθενής: Καλώς σας βρήκα.

Γιατρός: Γεια σας, καλωσορίσατε.

Γιατρός: Γεια σας, καλωσορίσατε.

Ασθενής:

Γιατρός:

Ασθενής:

Γιατρός:

Ασθενής:

Γιατρός:

Ασθενής:

Γιατρός:

Ασθενής:

III. Συμπληρώστε τα κενά χρησιμοποιώντας τις λέξεις που σας δίνονται στο πιο κάτω πλαίσιο:

Aşağıdaki tabloda verilen kelimeleri kullanarak boşlukları doldurunuz.

	yemek	almak	fırçalamak
Bir kez	να φάω	να πάρετε	να βουρτσίσεις
Sürekli	να τρώνε, να τρώω	να παίρνεις	να βουρτσίζουμε

1. Ο γιατρός μου είπε ότι πρέπει λαχανικά συχνά.
2. Κυρία Γεωργίου, πρέπει τα φάρμακά σας απόψε.
3. Τα παιδιά πρέπει φρούτα κάθε μέρα.
4. Κώστα, πρέπει τα χάπια σου κάθε βράδυ.
5. Σήμερα πρέπει τα δόντια σου πριν πας στον γιατρό.
6. Σήμερα θα πάω οδοντίατρο. Δεν πρέπει κρεμμύδι!
7. Πρέπει τα δόντια μας τρεις φορές την ημέρα!

ΘΕΜΑ 9: ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

KONU 9: EĞİTİM

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	KIBRIS RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
Τι σπουδάξεις (t);	Ίνταμπου σπουδάξεις (t);	Ne okun (εν)?	Ne okuyorsun (εν)?
Τι σπουδάζετε (ç);	Ίνταμπου σπουδάζετε (ç);	Ne okursunuz (πλ)?	Ne okuyorsunuz (πλ)?
Τι σπούδασες (t);	Ίνταμπου εσπούδασες (t);	Ne okudun (εν)?	Ne okudun (εν)?
Τι σπουδάσατε (ç);	Ίνταμπου εσπουδάσατε (ç);	Ne okudunuz (πλ)?	Ne okudunuz (πλ)?
Σπουδάζω μαθηματικός.	Σπουδάζω μαθηματικός.	Matematik okurum.	Matematik okuyorum.
Πού σπουδάξεις (t);	Πού σπουδάξεις (t);	Nerde okun (εν)?	Nerede okuyorsun (εν)?
Πού σπουδάζετε (ç);	Πού σπουδάζετε (ç);	Nerde okursunuz (πλ)?	Nerede okuyorsunuz (πλ)?
Πού σπούδασες (t);	Πού εσπούδασες (t);	Nerde okudun (εν)?	Nerede okudun (εν)?
Πού σπουδάσατε (ç);	Πού εσπουδάσατε (ç);	Nerde okudunuz (πλ)?	Nerede okudunuz (πλ)?
Σπουδάζω στο Πανεπιστήμιο.	Σπουδάζω στο Πανεπιστήμιο.	Üniversitede okurum.	Üniversitede okuyorum.
Σπούδασα στο Πανεπιστήμιο.	Εσπούδασα στο Πανεπιστήμιο.	Üniversitede okudum.	Üniversitede okudum.
Πάω δημοτικό/ γυμνάσιο/ λύκειο.	Πάω δημοτικών/ γυμνάσιον/ λύκειον.	İlkokulda/ortaokulda/lisede okurum.	İlkokulda/ortaokulda/lisede okuyorum.
Είσαι μαθητής; (E) / Είσαι μαθήτρια; (D)	Είσαι μαθητής; (E) / Είσαι μαθήτρια; (D)	Öğrencimin?	Öğrenci misin?
Είμαι μελετηρός μαθητής (E) / μελετηρή μαθήτρια (D).	Είμαι μελετηρός μαθητής (E) / μελετηρή μαθήτρια (D).	Çalışkan bir öğrenciyim.	Çalışkan bir öğrenciyim.
Ποιος/ποια είναι ο δάσκαλος/δασκάλα/ καθηγητής/καθηγήτρια	Ποιος/ποια εν' ο δάσκαλος/ δασκάλα/καθηγητής/ καθηγήτρια	Öğretmeniniz (hocanız) kimdir?	Öğretmen (hoca) kim?
Σε ποιο έτος είσαι (t); Σε ποιο έτος είστε (ç);	Ίντα έτος είσαι (t); Ίντα έτος είσαστεν (ç);	Kaçıncı sınıfsın (εν)? Kaçıncı sınıfsınız (πλ)?	Kaçıncı sınıftasın (εν)? Kaçıncı sınıftasınız (πλ)?
Είμαι στο τέταρτο (4ο)έτος.	Είμαι στο τέταρτον (4ο) έτος.	4. (dördüncü) sınıfım.	4. (dördüncü) sınıftayım.
Πότε αποφοιτάς (t);	Πότε αποφοιτάς (t);	Ne zaman mezun olacan (εν)?	Ne zaman mezun olacaksın (εν)?
Πότε αποφοιτάτε (ç);	Πότε αποφοιτάτε (ç);	Ne zaman mezun olursunuz (πλ)?	Ne zaman mezun olacaksınız (πλ)?
Αυτό το καλοκαίρι.	Τούντο καλοτζαίριν.	Bu yaz.	Gelecek yaz.
Αποφοίτησα το προηγούμενο καλοκαίρι.	Αποφοίτησα πέρσι το καλοτζαίριν.	Geçen yaz mezun oldum.	Geçen yaz mezun oldum.
Πόσες γλώσσες μιλάς/ξέρεις (t);	Πόσες γλώσσες μιλάς/ξέρεις (t);	Kaç dil konuşun/ bilin (εν)?	Kaç dil konuşuyorsun/ biliyorsun (εν)?
Πόσες γλώσσες μιλάτε/ ξέρετε (ç);	Πόσες εν οι γλώσσες που μιλάτε/ξέρετε (ç);	Kaç dil konuşursunuz/ bilirsiniz (πλ)?	Kaç dil konuşuyorsunuz/ biliyorsunuz (πλ)?

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΙΒΡΙΣ RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
Μιλώ 3 γλώσσες.	Μιλώ 3 γλώσσες.	3 (üç) dil konuşurum/ bilirim.	3 (üç) dil konuşuyorum/ biliyorum.
Ποιες γλώσσες μιλάς/ξέρεις (t);	Ποιες γλώσσες μιλάς/ξέρεις (t);	Hangi dilleri konuşun/ bilin (ev)?	Hangi dilleri konuşuyorsun/ biliyorsun (ev)?
Ποιες γλώσσες μιλάτε/ ξέρετε (ç);	Ποιες γλώσσες μιλάτε/ ξέρετε (ç);	Hangi dilleri konuşursunuz/ bilirsiniz?	Hangi dilleri konuşuyorsunuz/ biliyorsunuz (πλ)?
Μιλώ ελληνικά, αγγλικά και τουρκικά.	Μιλώ ελληνικά, αγγλικά τζαι τούρτζικα.	Yunanca, İngilizce ve Türkçe konuşurum.	Yunanca, İngilizce ve Türkçe konuşuyorum.
Πού έμαθες (t) τουρκικά/ ελληνικά;	Πόθεν έμαθες (t) τούρτζικα/ελληνικά;	Türkçeyi /Yunancayı nerede okudun/ öğrendin (ev)?	Türkçeyi/Yunancayı nerede okudun/ öğrendin (ev)?
Πού μάθατε (ç) τουρκικά/ ελληνικά;	Πόθεν εμάθετε (ç) τούρτζικα/ελληνικά;	Türkçeyi/Yunancayı nerede okudunuz/öğrendiniz (πλ)?	Türkçeyi/Yunancayı nerede okudunuz/öğrendiniz (πλ)?
Από τον παππού μου/από τους γονείς μου/έκανα ιδιαίτερα μαθήματα/στο φροντιστήριο.	Από τον παππού μου/από τους γονείς μου/έκανα ιδιαίτερα μαθήματα/στο φροντιστήριο.	Dedemden /ailemden öğrendim.	Dedemden /ailemden öğrendim.
Σου (t) αρέσουν οι ξένες γλώσσες;	Αρέσκουν σου (t) οι ξένες γλώσσες;	Yabancı dilleri seven (ev)?	Yabancı dil öğrenmeyi seviyor musun? (ev)
Σας (ç) αρέσουν οι ξένες γλώσσες;	Αρέσκουν σας (ç) οι ξένες γλώσσες;	Yabancı dil öğrenmeyi seversiniz (πλ)?	Yabancı dil öğrenmeyi seviyor musunuz (πλ)?
Ναι, μου άρεσουν οι ξένες γλώσσες.	Αρέσκουν μου οι ξένες γλώσσες.	Yabancı dilleri severim.	Yabancı dilleri seviyorum.
Διαβάζεις (t) βιβλία;	Θκιαβάζεις (t) βιβλία;	Kitap okun (ev)?	Kitap okuyor musun (ev)?
Διαβάζετε (ç) βιβλία;	Θκιαβάζετε (ç) βιβλία;	Kitap okursunuz (πλ)?	Kitap okuyor musunuz (πλ)?
Ναι, διαβάζω.	Ναι, θκιαβάζω.	Evet, okurum.	Evet, okuyorum.
Ποιο είναι το αγαπημένο σου (t) βιβλίο/	Ποιο εν'το αγαπημένον σου (t) βιβλίον;/	En sevdiğin (ev) kitap hangisidir?	En sevdiğin (ev) kitap hangisi?
Ποιος είναι ο αγαπημένος σου (t) συγγραφέας;	Ποιος εν'ο αγαπημένος σου (t) συγγραφέας;	En sevdiğin (ev) yazar kimdir?	En sevdiğin (ev) yazar kim?
Ποιο είναι το αγαπημένο σας (ç) βιβλίο/	Ποιον εν'το αγαπημένον σας (ç) βιβλίον;/	En sevdiğiniz (πλ) kitap hangisidir?	En sevdiğiniz (πλ) kitap hangisi?
Ποιος είναι ο αγαπημένος σας (ç) συγγραφέας;	Ποιος εν'ο αγαπημένος σας (ç) συγγραφέας;	En sevdiğiniz (πλ) yazar kimdir?	En sevdiğiniz (πλ) yazar kim?

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΙΒΡΙΣ RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
Το αγαπημένο μου βιβλίο είναι το Harry Potter. Ο αγαπημένος μου συγγραφέας είναι ο Orhan Pamuk. Ο αγαπημένος μου ποιητής είναι ο Καβάφης.	Το αγαπημένον μου βιβλίων εν' το Harry Potter. Ο αγαπημένος μου συγγραφέας εν' ο Orhan Pamuk. Ο αγαπημένος μου ποιητής εν' ο Καβάφης.	En sevdiğim kitap Harry Potter'dir. En sevdiğim yazar Orhan Pamuk'tur. En sevdiğim şair Kavafis'tir.	En sevdiğim kitap Harry Potter. En sevdiğim yazar Orhan Pamuk. En sevdiğim şair Kavafis.
Ποιο μάθημα σου (t) αρέσει περισσότερο	Ποιο μάθημα αρέσκει σου (t) παραπάνω;/	En çok hangi dersi (en) seven?	En sevdiğin (en) ders hangisi?
Ποιο είναι το αγαπημένο σου (t) μάθημα;	Ποιο εν το αγαπημένο σου (t) μάθημα	En sevdiğiniz (nıl) kitap hangisidir?	En sevdiğiniz (nıl) kitap hangisi?
Ποιο μάθημα σας (ç) αρέσει περισσότερο	Ποιο μάθημα αρέσκει σας (ç) παραπάνω;/	En çok hangi dersi (nıl) seversiniz?	En sevdiğiniz (nıl) ders hangisi?
Ποιο είναι το αγαπημένο σας (ç) μάθημα;	Ποιο εν το αγαπημένο σας (ç) μάθημα;		
Μου αρέσει η χημεία. Το αγαπημένο μου μάθημα είναι η χημεία.	Αρέσκει μου η χημεία./ Το αγαπημένο μου μάθημα εν η χημεία.	En sevdiğim ders kimyadır.	En sevdiğim ders kimya.
Πότε έχεις (t) διαγώνισμα; / Πότε είναι η εξέταση;	Πότε έσχεις (t) εξέταση;/ Πότε εν η εξέταση;	Sınav ne zamandır?	Sınav ne zaman?
Πότε έχετε (ç) διαγώνισμα; / Πότε είναι η εξέταση;	Πότε έσχετε (ç) εξέταση;/ Πότε εν' η εξέταση;	Sınav ne zamandır?	Sınav ne zaman?
Πού διαβάζεις/μελετάς;(t)	Πού θκιαβάζεις; (t)	Nerde ders çalışın?	Nerede ders çalışıyorsunuz?
Πού διαβάζετε;(ç)	Πού θκιαβάζετε;(ç)	Nerde çalışırsınız?	Nerede ders çalışıyorsunuz?
Στη βιβλιοθήκη/ στην εστία/ στο σπίτι/ στο σχολείο/ στο δωμάτιό μου.	Στην βιβλιοθήκη/ στην εστία/ στο σπίτι/ στο σχολείο/ στο δωμάτιον μου.	Kütüphanede/ yurtta/ evde/ okulda/ odamda.	Kütüphanede/ yurtta/ evde/ okulda/ odamda.
Αύριο/ σε μια εβδομάδα/σε ένα μήνα	Αύριον/ σε μιαν εβδομάδ/ σε έναν μήναν.	Yarın / Bir hafta /bir ay sonra.	Yarın / Bir hafta /bir ay sonra.
Κάνω μεταπτυχιακό/ διδασκαλικό.	Κάμνω μάστερ/ διδασκαλικόν.	Yüksek Lisans/ doktora yaparım.	Yüksek lisans/ doktora yapıyorum.
Τελειώνω το μάστερ/ διδασκαλικό μου	Τελειώννω το μάστερ/ διδασκαλικόν μου	Yüksek lisansı/ doktora bitiriyorum.	Yüksek lisansı/ doktora tamamlamak üzereyim.
Σπουδάζω με υποτροφία.	Σπουδάζω με υποτροφίαν.	Burslu okurum.	Burslu okuyorum.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ • SÖZLÜK

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ – MESLEKLER

Μαθηματικός (e/d) – Matematikçi

Φυσικός (e/d) – Fizikçi

Δασκάλα (d)/δάσκαλος (e) – Öğretmen

Μηχανικός (e/d) – Mühendis

Χημικός (e/d) – Kimyacı

ΓΛΩΣΣΕΣ – DİLLER

Γλώσσα (d) – Dil

Γλώσσες (d,ç) – Diller

Ελληνικά (n,ç) – Yunanca

Αγγλικά (n,ç) – İngilizce

Γερμανικά (n,ç) – Almanca

Ιταλικά (n,ç) – İtalyanca

Τουρκικά (n,ç) – Türkçe

Ισπανικά (n,ç) – İspanyolca

Κινέζικα (n,ç) – Çince

Αραβικά (n,ç) – Arapça

Περσικά (n,ç) – Farsça

Ρωσικά (n,ç) – Rusça

Αρμενικά (n,ç) – Ermenice

Χίντι (n,ç) – Hintçe

Τσέχικα (n,ç) – Çekçe

Σερβικά (n,ç) – Sırpça

Πορτογαλικά (n,ç) – Portekizce

Ρουμάνικα (n,ç) – Romence

Ολλανδικά (n,ç) – Hollandaca/Felemenkçe

Ουγγρικά (n,ç) – Macarca

Ιαπωνικά (n,ç) – Japonca

Εβραϊκά (n,ç) – İbranice

Γαλλικά (n,ç) – Fransızca

Βουλγάρικα (n,ç) – Bulgarca

Αλβανικά (n,ç) – Arnavutça

ΧΩΡΕΣ – ÜLKELER

Αγγλία (d) – İngiltere
Γερμανία (d) – Almanya
Κίνα (d) – Çin
Γαλλία (d) – Fransa
Ιαπωνία (d) – Japonya
Ισπανία (d) – İspanya
Τουρκία (d) – Türkiye
Ελλάδα (d) – Yunanistan
Βουλγαρία (d) – Bulgaristan
Ιταλία (d) – İtalya
Κύπρος (d) – Kıbrıs
Σαουδική Αραβία (d) – Suudi Arabistan
Ρωσία (d) – Rusya
Πορτογαλία (d) – Portekiz
Ολλανδία (d) – Hollanda
Βέλγιο (n) – Belçika
Ελβετία (d) – İsviçre
Νορβηγία (d) – Norveç
Σουηδία (d) – İsveç
Δανία (d) – Danimarka
Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής (ΗΠΑ) (d,ç) – Amerika Birleşik Devletleri (ABD)

ΣΧΟΛΕΙΑ – EĞİTİMLE İLGİLİ KELİMELEER

Σχολείο (n) – Okul
Νηπιαγωγείο (n) – Kreş
Προδημοτική (d) – Anaokulu
Δημοτικό (n) – İlkokul
Γυμνάσιο (n) – Ortaokul
Λύκειο (n) – Lise
Πανεπιστήμιο (n) – Üniversite
Μεταπτυχιακό (n) – Master/Yüksek lisans
Διδακτορικό (n) – Doktora
Φροντιστήριο (n) – Dershane
Εξάμηνο (n) – Sömestr/Dönem
Χειμερινό εξάμηνο (n) – Güz dönemi
Εαρινό εξάμηνο (n) – Bahar dönemi
Έτος (n) – Sene /sınıf
Σπουδές (d,ç) – Eğitim

Απόφοιτος (e/d) – Mezun

Αποφοίτηση (d) – Mezuniyet

Μαθητής (e)/μαθήτρια (d) – Öğrenci

Φοιτητής (e)/φοιτήτρια (d) – Üniversite öğrencisi

Μελετηρός (e)/μελετηρή (d) – Çalışkan

Ανταγωνιστικός (e)/ ανταγωνιστική (d) – Hırslı

Άνετος (e)/ άνετη (d) – Rahat

Επιτυχής (e/d) – Başarılı

Τεμπέλης (e)/ τεμπέλα (d) – Tembel

Αδιάφορος (e)/ αδιάφορη (d) – İlgisiz

Καλή επιτυχία (d) – Başarılar

Δύσκολος (e)/δύσκολη (d)/δύσκολο (n) – Zor

Εύκολος (e)/εύκολη (d)/εύκολο (n) – Kolay

Εξετάσεις (d,ς) – Sınav

Βαθμός (e)/βαθμολογία (d) – Puan/Not

Δίδακτρα (n,ς) – Okul harcı

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ • DİL BİLGİSİ

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ TÜRKÇE DİL BİLGİSİ

(1) –Η κατάληξη **–CA** της τουρκικής προστίθεται στο εθνικό επίθετο ώστε να δημιουργηθεί το ουσιαστικό για τη γλώσσα. Ακολουθεί τη φωνηεντική αρμονία. Το **c** τρέπεται σε **ç** όταν η λέξη στην οποία επικολλάται λήγει σε ένα από τα σύμφωνα της φράσης “Efe paşa çok hasta” (f, p, ş, ç, k, h, s, t).

-ca/-ce	-ça/-çe
İngiliz-ce (αγγλικά)	Türk-çe (τουρκικά)
İtalyan-ca (ιταλικά)	Arap-ça (αραβικά)
İspanyol-ca (ισπανικά)	Rus-ça (ρωσικά)
Yunan-ca (ελληνικά)	Arnavut-ça (αλβανικά)
Japon-ca (ιαπωνικά)	Hint-çe (ινδικά)
Çin-ce (κινεζικά)	Çek-çe (τσεχικά)
Alman-ca (γερμανικά)	Sırp-ça (σερβικά)
Fransız-ca (γαλλικά)	Norveç-çe (νορβηγικά)
Rumen-ce (ρουμανικά)	
Macar-ca (ουγγρικά)	
İbrani-ce (εβραϊκά)	
Bulgar-ca (βουλγαρικά)	

(2) Τα τακτικά αριθμητικά στα τουρκικά

Τα τακτικά αριθμητικά στα τουρκικά δημιουργούνται με την προσθήκη μίας κατάληξης στο απόλυτο αριθμητικό. Η κατάληξη αυτή είναι το –İnci το οποίο αλλάζει σύμφωνα με τη φωνηεντική αρμονία:

1ος	πρώτος	bir-inci / ilk
2ος	δεύτερος	iki-nci
3ος	τρίτος	üç-üncü
4ος	τέταρτος	dörd-üncü
5ος	πέμπτος	beş-inci
6ος	έκτος	altı-nci
7ος	έβδομος	yedi-nci
8ος	όγδοος	sekiz-inci
9ος	ένατος	dokuz-uncu
10ος	δέκατος	on-uncu
100ος	εκατοστός	yüz-üncü
1000ος	χιλιοστός	bin-inci

YUNANCA DİL BİLGİSİ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
(1) Yunancada sıra sayı sıfatları

Yunancada sıra numarası belirten sözcükler her zaman sıfat halindedir. Sıra sayı sıfatları cinsiyet, durum ve sayı içermektedir.

0.	sıfırıncı	μηδενικός, μηδενική, μηδενικό	...	...	...
1.	birinci	πρώτος, πρώτη, πρώτο	30.	otuzuncu	τριακοστός, τριακοστή, τριακοστό
2.	ikinci	δεύτερος, δεύτερη, δεύτερο	40.	kırkıncı	τεσσαρακοστός, τεσσαρακοστή, τεσσαρακοστό
3.	üçüncü	τρίτος, τρίτη, τρίτο	50.	ellinci	πεντηκοστός, πεντηκοστή, πεντηκοστό
4.	dördüncü	τέταρτος, τέταρτη, τέταρτο	60.	altmışıncı	εξηκοστός, εξηκοστή, εξηκοστό
5.	beşinci	πέμπτος, πέμπτη, πέμπτο	70.	yetmişinci	εβδομηκοστός, εβδομηκοστή, εβδομηκοστό
6.	altıncı	έκτος, έκτη, έκτο	80.	sekseninci	ογδοηκοστός, ογδοηκοστή, ογδοηκοστό
7.	yedinci	έβδομος, έβδομη, έβδομο	90.	doksanıncı	εννενηκοστός, εννενηκοστή, εννενηκοστό
8.	sekizinci	όγδοος, όγδοη, όγδοο	100.	yüzüncü	εκατοστός, εκατοστή, εκατοστό
9.	dokuzuncu	ένατος, ένατη, ένατο	101.	yüz birinci	εκατοστός πρώτος, εκατοστή πρώτη, εκατοστό πρώτο
10.	onuncu	δέκατος, δέκατη, δέκατο		...	
11.	on birinci	ενδέκατος, ενδέκατη, ενδέκατο	200.	iki yüzüncü	διακοσιοστός, διακοσιοστή, διακοσιοστό
12.	on ikinci	δωδέκατος, δωδέκατη, δωδέκατο	1000.	bininci	χιλιοστός, χιλιοστή, χιλιοστό
13.	on üçüncü	δέκατος τρίτος, δέκατη τρίτη, δέκατο τρίτο			
14.	on dördüncü	δέκατος τέταρτος, δέκατη τέταρτη, δέκατο τέταρτο			
...	...	...			
20.	yirminci	εικοστός, εικοστή, εικοστό			
21.	yirmi birinci	εικοστός πρώτος, εικοστή πρώτη, εικοστό πρώτο			

ΑΣΚΗΣΕΙΣ • ALIŞTIRMALAR

I. Συμπληρώστε τα πιο κάτω κενά.

Aşağıdaki boşlukları doldurunuz.

1. Είναι από την Γαλλία. Μιλάει _____
2. Είναι από την _____ Μιλάει Γερμανικά.
3. Είμαστε από την Κύπρο. Μιλάμε _____ και _____
4. Είσατε από την _____ Μιλάμε Κινέζικα.
5. Είναι από την Αίγυπτο. Μιλά _____
6. Είμαι από την _____ Μιλάω Ισπανικά.
7. Είσατε από την Αγγλία. Μιλάτε _____
8. Είσαι από την _____ Μιλάς Ιταλικά.
9. Είμαστε από την Ισραήλ. Μιλάμε _____
10. Είσατε από την Ιαπωνία. Μιλάτε _____

II. Επιλέξτε τις σωστές απαντήσεις.

Doğru kelimeyi seçiniz.

1. Ανοίξτε την _____ (18) σελίδα.
α) δέκατη όγδοο β) ογδοηκοστή γ) δέκατη όγδοη
2. Ο αδελφός μου ήρθε _____ (1) στον αγώνα.
α) πρώτο β) πρώτος γ) πέμπτος
3. Μένω στον _____ (4) όροφο.
α) τέταρτο β) τέταρτος γ) τέσσερα
4. Πήρα το _____ (3) βραβείο στο διαγωνισμό τέχνης.
α) τρίτος β) τρίτη γ) τρίτο
5. Είναι η _____ (2) φορά που συμμετέχω σε αυτό το διαγωνισμό.
α) δυο β) δευτέρα γ) δεύτερη

III. Boşlukları doldurunuz.

Συμπληρώστε τα κενά.

1. Sınıfım, okulun _____ (δεύτερος) katındadır.
2. Pazartesi günü _____ (τέταρτος) dersimiz, matematiktir.
3. Ocak ayının _____ (τρίτος) pazartesi, okulumuz tatildir.
4. Öğrendiğim _____ (πέμπτος) dil, İtalyancadır.
5. Liseyi bitirince _____ (πρώτος) tercihim, öğretmen olmaktır.

IV. Aşağıdaki tabloyu inceleyiniz. Cem'in öğrencilik hayatı ve okul yılları tabloda verilmiştir. Doğru olan cümleler için (D), yanlış cümleler için (Y) yazınız.

Διαβάστε τον πιο κάτω πίνακα, ο οποίος παρουσιάζει τα μαθητικά και φοιτητικά χρόνια του Τζεμ. Για τις δηλώσεις που ακολουθούν, σημειώστε «D» (δηλαδή *doğru* = σωστό) αν είναι σωστές και «Y» (δηλαδή *λάθος*) αν είναι λανθασμένες.

Yaş	Okul	Okulun yeri
5	Anaokul	Kıbrıs-Lefkoşa
6-11	İlkokul	Kıbrıs-Lefkoşa
12-14	Ortaokul	Kıbrıs-Lefkoşa
15-17	Lise	Kıbrıs-Lefkoşa
18-22	Üniversite	İngiltere-Londra
23-25	Yüksek lisans	İngiltere-Londra
26-30	Doktora	İspanya-Madrid

D/Y

1. Cem, anaokuluna gitmedi.
2. Cem, anaokuldan liseye kadar Kıbrıs'ta okudu.
3. Cem, üniversiteyi 21 yaşında bitirdi.
4. Cem, okul hayatı boyunca 3 farklı ülkede eğitim gördü.
5. Cem'in en uzun süren okul yılları, doktora döneminde oldu.

ΘΕΜΑ 10: ΨΩΝΙΑ

KONU 10: ALİŞVERİŞ

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	KIBRIS RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
Τι ώρα κλείνετε (ς) σήμερα;	Τι ώραν κλείετε (ς) σήμερα;	Bugün kaçda kapadırsınız (πλ)?	Bugün saat kaçta kapatıyorsunuz (πλ)?
Κλείνουμε στις εννιά.	Κλείουμεν στες εννιά.	Dokuzda kapadınk.	Saat dokuzda kapatıyoruz.
Είστε (ς) ανοιχτά τα Σαββατοκύριακα;	Είσαστεν (ς) ανοιχτοί τα Σαββατοκυρίακα;	Hafta sonları açıksınız (πλ)?	Hafta sonları açık mısınız (πλ)?
Είμαστε ανοιχτά από τις εννιά το πρωί μέχρι τις έξι το απόγευμα.	Είμαστεν ανοιχτοί που τες εννιά το πρωίν ως τες έξι το απόγευμαν.	Sabah 9'dan akşam 6'ya kadar açıgık.	Sabah 9'dan akşam 6'ya kadar açıgız.
Μπορώ να σας (ς) βοηθήσω;	Μπορώ να σας (ς) βοηθήσω;	Yardımcı olabilirim?	Yardımcı olabilir miyim?
Ψάχνω τζιν.	Ψάχνω παντελόνια ντζιν.	Kot pantolon bakarım.	Kot pantolon bakıyorum.
Τι μέγεθος θα θέλατε (ς);	Τι σάιζ θα θέλατε (ς);	Hangi beden istersiniz (πλ)?	Kaç beden bakmıştınız (πλ)?
Μίντιουμ.	Μίτιουμ.	Orta beden.	Orta beden.
Πόσα κάνει;	Πόσα ένι;	Kaç para?	Ne kadar?
Είναι εννέα ευρώ.	Εν' εννιά ευρώ.	Dokuz Euro'dur.	Dokuz Euro.
Το έχετε (ς) σε μικρότερο μέγεθος;	Έσετε (ς) το σε πιο μικρόν μέγεθος;	Daha küçüğü var?	Daha küçük bedeni var mı?
Αυτό είναι πολύ πλατύ.	Τούτο εν πολλά πλατύ.	Bu çok boldur.	Bu çok bol.
Το έχετε (ς) σε μεγαλύτερο μέγεθος;	Έσετε (ς) το σε πιο μεγάλον μέγεθος;	Daha büyüğü var?	Daha büyük bedeni var mı?
Αυτό είναι πολύ στενό.	Τούτο εν πολλά στενό.	Bu dardır.	Bu dar.
Χρειάζεστε (ς) βοήθεια;	Χρειάζεστε (ς) βοήθειαν;	Yardım istersiniz (πλ)?	Yardım istiyor musunuz (πλ)?
Όχι, απλώς κοιτάω. Ευχαριστώ.	Όι, απλώς κοιτάζω. Ευχαριστώ.	Yok, sadece bakarım, merci.	Hayır, sadece bakıyorum. Teşekkürler.
Μπορείτε να μου δείξετε που είναι τα παιδικά ρούχα;	Μπορείτε να μου δείξετε που εν τα παιδικά ρούχα;	Çocuk kıyafetleri neredir? Gösterebilirsiniz, lütfen?	Çocuk kıyafetlerinin nerede olduğunu gösterebilir misiniz, lütfen?
Θα το πάρω αυτό.	Εννά το πάρω τούτον.	Bunu alacam.	Şunu alacağım.
Μπορώ να το δοκιμάσω;	Μπορώ να το δοκιμάσω;	Deneyebilirim?	Deneyebilir miyim?
Εξυπηρετείστε (ς);	Εξυπηρετείστε (ς);	Size (πλ) baktılar?	Sizinle (πλ) ilgilendiler mi?
Θα ήθελα να δω τα προϊόντα με έκπτωση.	Θέλω να δω τα προϊόντα με έκπτωση.	İndirimli ürünlere bakmak isterdim.	İndirimli ürünlere bakmak istiyorum.
Αυτά είναι λίγο ακριβά.	Τούτα εν λλίον ακριβά.	Bunlar biraz bahalıdır.	Bunlar biraz pahalı.
Έχει κάτι σε καλύτερη τιμή;	Έχει κάτι σε καλύτερη τιμή;	(Bunun) daha uygun fiyatlısı var?	Daha uygun fiyata olanı var mı?
Μπορώ να δω τα προϊόντα της νέας σεζόν;	Μπορώ να δω τα προϊόντα της νέας σεζόν;	Yeni ürünlerinize bakabilirim?	Yeni sezon ürünlerinize bakabilir miyim?

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΙΒΡΙΣ RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
Πώς θέλετε να πληρώσετε (ς);	Πώς θέλετε να πληρώσετε (ς);	Nasıl ödeyceksiniz? (πλ)?	Ödemeyi nasıl yapmak istiyorsunuz (πλ)?
Θα πληρώσω με μετρητά.	Θα πληρώσω με μετρητά.	Nakit ödeycem.	Nakit ödeyeceğim.
Θα πληρώσω με κάρτα.	Θα πληρώσω με κάρτα.	Kartla ödeycem.	Kartla ödeyeceğim.
Βάλτε το ΠΙΝ σας (ς) παρακαλώ.	Βάλτε το ΠΙΝ σας (ς) παρακαλώ.	Şifreyi girin (πλ) lütfen.	Pin kodunu giriniz (πλ) lütfen.
Κάνετε (ς) αλλαγές;	Κάμνετε (ς) αλλαγές;	Daha sonra değişim yaparsınız?(πλ)	Daha sonra değişim yapar mısınız? (πλ)
Μέχρι πότε γίνονται αλλαγές;	Ως πότε γίνονται αλλαγές;	Kaç gün içinde değiştirebilirim ?	Kaç gün içinde değişim yapıyorsunuz?
Θα ήθελα να το επιστρέψω αυτό.	Εννά 'θελα να το επιστρέψω τούτον.	Bunu geri vermek isterim.	Şunu iade etmek istiyorum.
Πάω στην υπεραγορά.	Πάω στο σούπερ-μάρκετ.	Ben bakkala gidiyorum.	Ben markete gidiyorum.
Έχετε γιαούρτι;	Έχετε γιαούρτι;	Yoğurt vardır?	Yoğurt var mı?
Θα ήθελα ένα χωριάτικο χαλούμι.	Θέλω έναν χαλλούμιν χωρκάτικον.	Köy hellimi isterdim.	Hellim var mıydı acaba?
Αυτά τα χωριάτικα αυγά είναι φρέσκα;	Τούντα χωρκάτικα τα αυκά εν' φρέσκα;	Köy yumurtası tazedir?	Köy yumurtası taze mi?
Χρειάζεστε κάτι άλλο;	Έσσι κάτι άλλον που θέλετε;	Başga bir şey istersiniz?	Başka bir isteğiniz var mı?
Που είναι το κρεοπωλείο;	Που εν το κρεοπωλείο;	Et bölümü nerededir?	Kasap reyonu nerede?
Πόσα κοστίζει ο κυπριακός παστοурμάς;	Πόσα εν ο κυπριακός παστοурμάς;	Kıbrıs Pastırması kaçadır?	Kıbrıs pastırması ne kadar?
Μπορώ να έχω ένα κιλό μοσχαρίσιο κιμά;	Μπορώ να έχω ένα κιλό μοσχαρίδιον κείμάν;	Bir kilo dana giyması alabilirim?	Bir kilo dana kıyması alabilir miyim?
Πόσο κάνουν όλα μαζί;	Πόσα ένι ούλλα μαζί;	Hepsi ne gadardır?	Hepsi ne kadar?
Ορίστε τα χρήματά σας.	Ορίστε τα λεφτά σας.	Parayı vereyim.	Buyurun, paranız.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ • SÖZLÜK

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΣΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ – ALIŞVERİŞTEKİ KİŞİLER

πελάτης (e) / πελάτισσα (d) – müşteri

ταμίας (e/d) – kasiyer

υπάλληλος (e/d) – çalışan

υπεύθυνος (e/d) – sorumlu

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ – ALIŞVERİŞ YERLERİ

μολ (n) – alışveriş merkezi

σούπερ μάρκετ (n) – süpermarket

περίπτερο (n) – büfe

κατάστημα (n) – dükkân/mağaza

φαρμακείο (n) – eczane

βιβλιοπωλείο (n) – kitapçı

κατάστημα ηλεκτρικώνσσκευών (n) – elektrikli alet satan mağaza

ανθοπωλείο (n) – çiçekçi

κρεοπωλείο (n) – kasap

μπακάλικο (n) – bakkal

μανάβικο (n) – manav

φούρνος (e) – fırın

διάδρομος (e) – koridor

ράφι (n) – raf

ασανσέρ (n) – asansör

κυλιόμενες σκάλες (d-Ç) – yürüyen merdiven

δοκιμαστήρια (n-Ç) – deneme odaları

ΠΛΗΡΩΜΕΣ – ÖDEME

ταμείο (n) – kasa/vezne

επιταγή (d) – çek

μετρητά (n-Ç) – nakit

χαρτονόμισμα (n) – banknot

κέρμα (n) – madeni para

χρεωστική/πιστωτικήκάρτα (d) – hesap kartı/bankamatik/kredi kartı

ρέστα(n, Ç) – para üstü

παζάρι (n) – pazarlık

πορτοφόλι (n) – cüzdan

απόδειξη (d) – fiş/makbuz

ΠΡΟΪΟΝΤΑ-ΥΛΙΚΑΑΓΟΡΩΝ – ALIŞVERİŞ ÜRÜNLERİ-MATERYALLERİ

καροτσάκι (n) – alışveriş arabası

καλάθι (n) – sepet

σακούλα/τσάντα (d) – poşet/çanta

βοδινός/βοδινή/βοδινό – dana

αρνήσιος/αρνήσια/αρνήσιο – kuzu

χοιρινός/χοιρινή/χοιρινό – domuz

αιράνι με δυόσμο – naneli ayran

αιράνι χωρίς δυόσμο – nanesiz

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ • DİL BİLGİSİ

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ TÜRKÇE DİL BİLGİSİ

(1) Το επίθημα -(y)IA

Το επίθημα **-(y)IA** σημαίνει “μέ”. Όταν το ουσιαστικό στο οποίο προστίθεται τελειώνει με φωνήεν, τότε εμφανίζεται το **-y-**. Κατά τ’ άλλα ακολουθεί τους γνωστούς κανόνες της φωνηεντικής αρμονίας (γίνεται **-la** μετά από **a/i/o/u** και **-le** μετά από **e/i/ö/ü**). Στα κύρια ονόματα μεσολαβεί απόστροφος ανάμεσα στο όνομα και το επίθημα.

π.χ. kartla = με κάρτα, Ahmet’le = με τον Αχμέτ, yumurtayla = με αβγό, şifreyle = με κωδικό, Aslı’yla = με την Ασλί, Sevgi’yle = με τη Σεβγκί.

Το επίθημα **’ile** μπορεί να χρησιμοποιηθεί ξεχωριστά, να μην προστεθεί στο ουσιαστικό και να έχει την ίδια σημασία. π.χ. kart ile (kartla), Ahmet ile (Ahmet’le), yumurta ile (yumurtayla), şifre ile (şifreyle) κτλ.

(2) Τα επιθήματα -Iİ και -sIz

Αυτά τα επιθήματα προστίθενται σε ουσιαστικά και σχηματίζουν επίθετα. Το **-Iİ** προσδίδει την έννοια ‘μέ’ και το **-sIz** την έννοια ‘χωρίς’. Τηρούνται οι γνωστοί κανόνες φωνηεντικής αρμονίας.

π.χ. indirimli = (αντικείμενο) που έχει έκπτωση, indirimsiz = (αντικείμενο) που δεν έχει έκπτωση, tuzlu=αλατισμένος, tuzsuz=ανάλατος

(3) Belirtili İsim Tamlaması- Belirtisiz İsim Tamlaması (Συγκεκριμένες και μη συγκεκριμένες ονοματικές φράσεις)

Στα τουρκικά υπάρχουν συγκεκριμένες και μη συγκεκριμένες ονοματικές φράσεις.

- i. Μη συγκεκριμένες περιφραστικές φράσεις: köy yumurta-sı, kasap reyon-u, köy hellim-i, Kıbrıs pastırma-sı, -çocuk kıyafet-leri κ.λπ. Πρόκειται για δύο λέξεις που χρησιμοποιούνται μαζί. Όταν το πρώτο ουσιαστικό δεν παίρνει καμία κατάληξη, ενώ το δεύτερο παίρνει μία από τις καταλήξεις **-ı, -i, -u, -ü**, (και αν τελειώνει σε φωνήεν, τότε παίρνει μια από τις εξής: **-sı, -sı, -su, sü**) τότε θεωρούμε πως η ονοματική φράση είναι «ένα ουσιαστικό» (ένα πολυλεκτικό σύνθετο) μη συγκεκριμένο.

- ii. Συγκεκριμένες ονοματικές φράσεις: evin kapısı, kasabın eli, köyün merkezi, Kıbrıs'ın evleri κ.λπ. Όταν δύο ουσιαστικά χρησιμοποιούνται μαζί και παίρνουν και τα δύο καταλήξεις, τότε έχουμε συγκεκριμένη ονοματική φράση. Το πρώτο ουσιαστικό παίρνει μια από τις καταλήξεις -ın, -in, -un, -ün (και αν τελειώνει σε φωνήεν, τότε παίρνει μια από τις εξής: -nın, -nîn, -nun, -nün) και το δεύτερο παίρνει μια από τις καταλήξεις -ı, -i, -u, -ü, (και αν τελειώνει σε φωνήεν, τότε παίρνει μια από τις εξής: -sı, -sî, -su, sũ). Αυτή η ονοματική φράση θεωρούμε πως είναι περιέχει δύο ξεχωριστά ουσιαστικά.

Δηλαδή: Η ονοματική φράση “kadın ayakkabısı” είναι μια μη συγκεκριμένη ονοματική φράση. Έχει ένα μη συγκεκριμένο και γενικό νόημα «παπούτσια γυναικών». Αντιθέτως, η φράση “kadının ayakkabısı” είναι μια συγκεκριμένη ονοματική φράση. Έχει ένα συγκεκριμένο νόημα: «το παπούτσι της γυναίκας»· η γυναίκα στην οποία αναφέρεται η φράση αυτή είναι μια συγκεκριμένη γυναίκα (δεν μιλά γενικά για γυναίκες).

ΑΣΚΗΣΕΙΣ • ALIŞTIRMALAR

I. Sorularla cevapları eşleştiriniz.

Αντιστοιχίστε τις ερωτήσεις με τις απαντήσεις.

(1) Ödemeyi nasıl yapacaksınız?

(a) Üst katta.

(2) Bunların ücreti ne kadar?

(b) Evet, bu daha dar.

(3) Neye bakmıştınız?

(c) Ayakkabılara bakmak istiyorum.

(4) Bedeni daha küçük olan var mı?

(d) Hepsi 100 TL.

(5) Kadın reyonu nerede?

(e) Saat 1'den 2'ye öğle aramız var.

(6) Bana kim yardım edebilir?

(f) Kartla ödeyeceğim.

(7) Öğle aranız saat kaçtadır?

(g) Kırmızı tişörtlü görevliyle konuşun lütfen.

II. Αντιστοιχίστε τις ερωτήσεις με τις απαντήσεις.

Sorularla cevapları eşleştiriniz.

(1) Πώς θα πληρώσετε;

(a) Στον πρώτο όροφο.

(2) Πόσο κάνουν αυτά;

(b) Ναι, αυτό είναι πιο μικρό.

(3) Τι ψάχνετε;

(c) Θέλω να δω τα παπούτσια.

(4) Μήπως υπάρχει πιο μικρό μέγεθος;

(d) €75 συνολικά!

(5) Πού είναι το γυναικείο τμήμα;

(e) Έχουμε διάλειμμα από την 1 μμ μέχρι τις 2 μμ.

(6) Ποιός μπορεί να με εξυπηρετήσει;

(f) Θα πληρώσω με πιστωτική κάρτα.

(7) Τι ώρα έχετε διάλειμμα;

(g) Μιλήστε με την κοπέλα που φοράει κόκκινη μπλούζα παρακαλώ.

III. Ζıt anlamlısını yazın.

Γράψτε το αντίθετο.

Şekersiz peksimet

peksimet

Üzümlü pilavuna

pilavuna

patates

Salçasız patates

Mutlu kasiyer

kasiyer

ayran

Tuzsuz ayran

ayran

Nanesiz ayran

ΘΕΜΑ 11: ΦΥΣΗ, ΚΑΙΡΟΣ ΚΑΙ ΩΡΑ

KONU 11: DOĞA, HAVA VE ZAMAN

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	KIBRIS RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
Ωραίος καιρός σήμερα, δεν είναι;	Ωραίος ο τζαιρός σήμερα, ένενν';	Bugün hava güzel, değil?	Bugün hava güzel, değil mi?
Άσχημος καιρός σήμερα, δεν είναι;	Αῶσημος ο τζαιρός σήμερα, ένενν';	Bugün hava kötü, değil?	Bugün hava kötü, değil mi?
Κάνει ζέστη.	Εν' πυρά.	Hava sıcak.	Hava sıcak.
Κάνει κρύο.	Εν' κρυάδα.	Hava soğuk.	Hava soğuk.
Φυσάει.	Φυσά.	Eser.	Esintili.
Έχει υγρασία.	Έῶει υγρασίαν.	Nem var.	Hava nemli.
Ψιχαλίζει.	Ψιχαλλίζει.	Çileşir.	Çiseliyor.
Έχει συννεφιά.	Έῶει σύννεφα.	Bulutlu.	Hava bulutlu.
Βρέχει.	Βρέῶει.	Yağmur yağar.	Yağmur yağıyor.
Χιονίζει.	Σιονίζει.	Kar yağar.	Kar yağıyor.
Ρίχνει χαλάζι.	Ππέφτει χαλάζιν.	Dolu yağar.	Dolu yağıyor.
Έχει ομίχλη.	Έῶει ομίχλην.	Sislidir.	Sisli.
Ρίχνει αστραπές.	Σύρνει αστραπές.	Şimşek çakar.	Gök gürültüsü var.
Ρίχνει καρεκλοπόδαρα.	Επήρην τους τόπους.	(Yağmur) Ortalığı aldı götürdü.	Bardaktan boşanırcasına yağıyor.
Θα βρέξει.	Εννά βρέξει.	Yağmur yağacak.	Yağmur yağacak.
Θα χιονίσει.	Εννά ὀιονίσει.	Kar yağacak.	Kar yağacak.
Έρχεται μπόρα.	Έρκεται καταιγίδα.	Fırtına geliyor.	Fırtına geliyor.
Ποια μέρη θέλεις να δεις στην Κύπρο;	Ποιους τόπους θέλεις να δεις στην Κύπρον;	Kıbrıs'da nereleri görmek isten?	Kıbrıs'ta hangi yerleri görmek istiyorsun?
Θέλω να δω τα μέρη με όμορφη θέα.	Θέλω να δω τους τόπους που έχουν όμορφην θέαν.	Manzarası güzel yerleri görmek isterim.	Manzarası güzel yerleri görmek istiyorum.
Θέλω να περπατήσω στο βουνό (στο Τρόδος).	Θέλω να περπατήσω στο βουνόν (στο Τρόδος).	Dağda (Trodos'ta) yürümek isterim.	Dağda (Trodos'ta) yürümek istiyorum.
Θέλω να κολυμπήσω στην θάλασσα του Πρωταρά.	Θέλω να κολυμπήσω στην θάλασσαν του Πρωταρά.	Protaras'da denizde yüzmek isterim.	Protaras'ta denizde yüzmek istiyorum.
Θέλω να δω τους πορτοκαλεώνες στην Μόρφου.	Θέλω να δω τους πορτοκαλλεώνες στην Μόρφου.	Omorfo'da portakal bahçelerini görmek isterim.	Omorfo'daki portakal bahçelerini görmek istiyorum.
Θέλω να πάω τρέξιμο στο πάρκο Αθαλάσας.	Θέλω να πάω τρέξιμον στο πάρκον της Αθαλάσας.	Atalasa Parkı'nda koşmak isterim.	Atalasa Parkı'nda koşmak istiyorum.
Θέλω να πάω κατασκήνωση στο Ριζοκάρπασο, να παρακολουθήσω τα αστέρια και να δω τα γαϊδούρια και τις θαλάσσιες χελώνες.	Θέλω να κάμω κκάμπιγκ στο Ριζοκάρπασον, να δω τα αστέρκα, να δω τα γασούρκα τζαι τες ὀελώνες της θάλασας.	Karpaz'da kamp yapıp yıldızları izlemek, eşekleri ve kareтта karettaları görmek isterim.	Karpaz'da kamp yapıp yıldızları izlemek, eşekleri ve deniz kaplumbağalarını görmek istiyorum.

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΙΒΡΙΣ RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
Θέλω να πάω στη γιορτή του κρασιού στη Λεμεσό.	Θέλω να πάω στην γιορτήν του κρασιού στην Λεμεσό.	Limasol'da şarap festivaline gidip mahzenleri görmek isterim.	Limasol'da şarap festivaline gidip mahzenleri görmek istiyorum.
Ποια είναι η πιο όμορφη εποχή στην Κύπρο;	Ποια εν' η πιο όμορφη εποχή στην Κύπρον;	Kıbrıs, hangi mevsimde güzel olur?	Kıbrıs, hangi mevsimde güzel?
Το καλοκαίρι κάνει πολλή ζέστη. Δεν βγαίνουμε έξω το μεσημέρι.	Το καλοτξαίριν εν' πολλή πυρά. Εν ι-φκαίννουμεν έξω το μεσημέριν.	Yazları çok sıcaktır. Öğlen dışarı çıkmayık.	Yazın çok sıcak olur. Öğle vakti dışarı pek çıkılmaz.
Τον χειμώνα δεν κάνει πολύ κρύο. Έχει ήπιο κλίμα.	Τον σειμώναν έννεεν' πολλή κρυάδα. Εν' ήπιον το κλίμαν.	Kışları çok soğuk değildir. Hava ılıktır.	Kışın çok soğuk olmaz. Hava ılık olur.
Την άνοιξη ανθίζουν τα λουλούδια.	Την άννοιξη ανθίζουν τα λουλλούθκια.	İlkbaharda çiçekler açar.	İlkbaharda çiçekler açar.
Το φθινόπωρο κιτρινίζουν τα φύλλα και πέφτουν.	Το φθινόπωρον τζιτρινίζουν τα φύλλα τζαι ππέφτουν.	Sonbaharda yapraklar sararıp dökülür.	Sonbaharda yapraklar sararıp dökülür.
Στην Κύπρο πότε σκοτεινιάζει;	Στην Κύπρον πότε σκοτεινιάζει;	Kıbrıs'da hava sahat kaçta gararır?	Kıbrıs'ta hava saat kaçta kararır?
Τον χειμώνα σκοτεινιάζει στις πέντε (17:00) ενώ το καλοκαίρι στις οκτώ (20:00).	Τον σειμώναν σκοτεινιάζει στες πέντε (17.00) ενώ το καλοτξαίριν στες οχτώ (20.00).	Kışda sahat beşte (17:00) hava gararır. Yazda da sahat sekizde (20:00) hava gararır.	Hava kışın saat beşte (17:00) kararır ama yazın saat sekizde (20:00) kararır.
Οι μέρες μικραίνουν και σκοτεινιάζει νωρίς.	Οι μέρες μιτσαίνισκουν τζαι σκοτεινιάζει γλήγορα.	Günner kısaldı, hava erken gararır.	Günler kısaldı, hava erken kararır.
Οι μέρες μακραίνουν και σκοτεινιάζει αργά.	Οι μέρες μακρυνίσκουν τζαι σκοτεινιάζει αργά.	Günner uzadı, hava geç gararır.	Günler uzadı, hava geç kararır.
Το βράδυ ξαφνικά ο καιρός αλλάζει.	Την νύχταν αλλάζει απότομα ο τζαιρός.	Gece hava ansızın bozdu.	Gece hava birden değişti.
Να ντύνεσαι καλά με τις αλλαγές του καιρού. (t)	Να ντύννεσαι καλά με τες αλλαγές του τζαιρού. (t)	Mevsim değişirken eyi geyin. (εν)	Mevsim değişimlerinde iyi giyinin. (εν)
Να ντύνεστε καλά με τις αλλαγές του καιρού. (ç)	Να ντύννεστε καλά με τες αλλαγές του τζαιρού. (ç)	Mevsim değişirken eyi geyininiz. (πλ)	Mevsim değişimlerinde iyi giyininiz. (πλ)

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ • SÖZLÜK

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙΡΟΥ – HAVA DURUMU

Καιρός – Hava

Ζέστη – Sıcak

Κρύο – Soğuk

Υγρασία – Nem

Ηλιόλουστα – Güneşli

Συννεφιά – Bulutlu

Βρέχει – Yağmurlu

Χαλάζι – Dolu

Χιονίζει – Karlı

Φυσάει – Esintili

Ομίχλη – Sisli

Αστραπές – Gök gürültülü

Ρίχνει καρεκλοπόδαρα – Bardaktan boşanırcasına yağıyor

Μπόρα/Καταιγίδα – Kasırga/Fırtına

Ήπιο κλίμα – Ilık hava

ΦΥΣΗ – DOĞA

Θέα – Manzara

Βουνό – Dağ

Θάλασσα – Deniz

Πορτοκαλεώνας – Portakal bahçesi

Πάρκο – Park

ΡΗΜΑΤΑ – FİİLLER

Περπατάω – Yürümek

Κολυμπάω – Yüzmek

Πηγαίνω – Gitmek

ΑΣΚΗΣΕΙΣ • ΑΛΙΣΤΙΡΜΑΛΑΡ

I. Αşağıdaki hava durumlarını gösteren resimlerin altına Türkçe sözcükleri yazınız.

Γράψτε τον καιρό στα Τουρκικά με βάση τις πιο κάτω εικόνες.

II. Aşağıdaki cümleler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

Γράψτε «D» για το σωστό ή «Y» για το λάθος!

D/Y

1. Kışta çok sıcak olur.

2. Yazda günler kısadır.

3. İlkbaharda çiçekler açar.

4. Kasım, sonbahar aylarından biridir.

5. Kışın hava geç kararır.

III. Γράψτε τον καιρό στα Ελληνικά με βάση τις πιο κάτω εικόνες.

Aşağıdaki hava durumlarını gösteren resimlerin altına doğru Yunanca sözcükleri yazınız.

IV. Γράψτε «Σ» για το σωστό ή «Λ» για το λάθος!

Aşağıdaki cümleler doğru ise Σ, yanlış ise Λ yazınız.

Σ/Λ

- ☐ 1. Το χειμώνα κάνει πολλή ζέστη.
- ☐ 2. Το καλοκαίρι βρέχει πολύ.
- ☐ 3. Την άνοιξη ανοίγουν τα λουλούδια.
- ☐ 4. Ο Νοέμβριος είναι ένας από τους μήνες του φθινοπώρου.
- ☐ 5. Τον χειμώνα σκοτεινιάζει νωρίς.

ΘΕΜΑ 12: ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

KONU 12: YOL TARİFİ VE YÖNLER

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	KIBRIS RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
Συγγνώμη / Με συγχωρείτε (ς), ...	Συγγνώμην, ...	Bardon,	Affedersiniz (πλ),
Έχω χαθεί.	Εχάθηκα.	Gayboldum!	Kayboldum!
Ψάχνω το ταχυδρομείο.	Γυρεύω το ταχυδρομείον.	Postaneyi ararım ...	Postaneyi arıyorum ...
Ξέρετε (ς) πού είναι;	Ξέρετε (ς) πού έني;	...nerdedir bilirsiniz (πλ)?	...nerede olduğunu biliyor musunuz (πλ)?
Για το κέντρο της πόλης πάω σωστά;	Για το κέντρον της πόλης πάω σωστά;	Şehir merkezine bu yoldan gidilir?	Şehir merkezi için doğru yolda mıyım?
Πόσο μακριά είναι ο σταθμός των λεωφορείων από εδώ;	Πόσον μακριά εν' ο σταθμός των λεωφορείων που δαμαί;	Otobüs terminali burdan ne gadar uzakta?	Otobüs garı buradan ne kadar uzaklıkta?
Είναι μακριά από εδώ;	Εν' μακριά που δαμαί;	Burdan uzaktır?	Buradan uzakta mı?
Είναι κοντά από εδώ;	Εν' κοντά που δαμαί;	Bura yakındır?	Buraya yakın mı?
Μπορώ να πάω εκεί με τα πόδια;	Μπορώ να πάω τζαμαί περπατητός (ε) / περπατητή; (d)	Ora yürüyerek gidebilirim?	Oraya yürüyerek gidebilir miyim?
Είναι από δω / από κει.	Εν' που ποδά / ποτζεί.	Burdan.	Buradan/şuradan
Ναι, καλά πάτε (ς).	Νναι, εν' σωστά που πηαίνετε (ς).	Evet, doğru gidersiniz (πλ).	Evet, doğru yoldasınız (πλ).
Όχι, λάθος πάτε (ς).	Όι, πάτε (ς) λάθος.	Hayır, yanlış gidersiniz (πλ).	Hayır, yanlış yoldasınız (πλ).
Πώς μπορώ να πάω στον σταθμό των λεωφορείων;	Ίνταλος πάω στον σταθμόν των λεωφορείων;	Otobüs durağına nasıl gidilir?	Otobüs durağına nasıl gidebilirim?
Πάρτε (ς) αυτόν/εκείνον τον δρόμο.	Πηαίνετε (ς) που τούντον/ τζείν τον δρόμον.	Bu yoldan gidin (πλ).	Şu yoldan gidiniz (πλ).
Είναι εκεί στη γωνιά.	Εν' τζαμαί στην γωνιάν.	Tam köşenin üstündedir.	Tam köşede.
Είναι πολύ κοντά.	Εν' πολλά κοντά.	Çok yakındır.	Oldukça yakın.
Δεν είναι μακριά από εδώ.	Έννεν' μακριά που δαμαί.	Burdan uzak değildir.	Buradan uzakta değil.
Μπορείτε να πάτε (ς) εκεί με τα πόδια.	Μπορείτε να πάτε (ς) τζαμαί με τα πόθκια.	Yürüyerek gidebilirsiniz.	Yürüme mesafesinde.
Είναι περίπου πέντε λεπτά από εδώ.	Εν' περίπου πέντε λεπτά που δαμαί.	Burdan beş dakkadır.	Buradan beş dakika mesafede.
Στο δεύτερο στενό πάτε (ς) δεξιά.	Δεύτερον δεξιά.	Sağdan ikinci yoldan dön.	Sağdan ikinci yoldan dönün.
Στα φανάρια πάτε (ς) αριστερά.	Στα φώτα στρίφκετε (ς) αριστερά.	Trafik lambalarından sola dön.	Trafik ışıklarından sola dönünüz (πλ).
Περνάτε (ς) τα φανάρια.	Περνάτε (ς) τα φώτα.	Trafik lambalarını geçin (πλ).	Trafik ışıklarını geçiniz (πλ).
Περνάτε (ς) την τράπεζα.	Περνάτε (ς) την τράπεζαν.	Bankayı geçin. (πλ)	Bankayı geçiniz. (πλ)

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΙΒΡΙΣ RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
Πηγαίνετε (ς) ευθεία για περίπου πεντακόσια μέτρα.	Πηγαίνετε (ς) ίσια περίπου πεντακόσια μέτρα.	Beş yüz (500) metre kadar düz gidin (πλ).	Beş yüz (500) metre kadar düz devam ediniz. (πλ)
Το μουσείο θα είναι στα δεξιά σας (ς).	Το μουσείον εννιά 'ναι στα δεξιά σας (ς).	Müze sağında galacak.	Müze sağınızda olacak.
Είναι απέναντι από το Λύκειο.	Εν' απέναντι που το Λύκειον.	Lisenin karşısındadır.	Lisenin karşısında.
Είναι μπροστά από το σχολείο, πίσω από το σινεμά.	Εν' μπροστά που το σχολείον, πίσω που το σινεμά.	Okulun önünde, sinemanın arkasındadır.	Okulun önünde, sinemanın arkasında.
Είναι μεταξύ της υπεραγοράς και πίσω από το χώρο στάθμευσης.	Εν' ανάμεσα του σουπερμάρκετ τζαι του πάρκινγκ.	Market ile parkın arasındadır.	Market ile otoparkın arasında.
Πόσα χιλιόμετρα περίπου είναι από εδώ μέχρι τη θάλασσα;	Πόσα χιλιόμετρα περίπου εν' που δαμαί ως την θάλασσαν;	Deniz ne kadar uzaktır?	Buradan denize uzaklık yaklaşık ne kadar?
Σε ποια οδό είναι το σπίτι σας; Ποια είναι η διεύθυνσή σας;	Σε ποιαν οδόν εν' το σπίτιν σας; Ποια εν' η διεύθυνση σας;	Eviniz hangi sokaktadır? Adresiniz nedir?	Eviniz hangi sokakta? Adresiniz ne?
Οδός Ειρήνης 7, Πολυκατοικία Κύκνος, Διαμ. 12, Καϊμακλί/ Λευκωσία	Οδός Ειρήνης 7, Πολυκατοικία Κύκνος, Διαμ. 12, Καϊμακλί/ Λευκωσία	Barış Sokak, Kuşu Apartmanı, Daire 12, Küçükaymaklı-Lefkoşa.	Barış Sokak, Kuşu Apartmanı, Daire 12, Küçükaymaklı-Lefkoşa.
Σε ποια περιοχή είναι η Κακοπετριά;	Σε ποιαν περιοχήν εν' η Κακοπετριά;	Kakopetria hangi bölgededir?	Kakopetria hangi bölgede?
Κοντά στο Τρόοδος.	Κοντά στο Τρόοδος.	Trodos'un yanındadır.	Trodos'a yakın.
Ο αρχαιολογικός χώρος της Σαλαμίνας είναι στην Αμμόχωστο;	Ο αρχαιολογικός χώρος της Σαλαμίνας εν' στην Αμμόχωστο;	Salamis Harabeleri Mağusa'dadır?	Salamis Harabeleri Mağusa'da mı?
Ναι, είναι στην Αμμόχωστο.	Νναι, εν' εις την Αμμόχωστον.	Evet, Mağusa'dadır.	Evet, Mağusa'da.
Πώς πας από Κύπρο στην Ιταλία; Με αεροπλάνο ή με πλοίο;	Ίνταλος πάεις που Κύπρον στην Ιταλίαν; Με αεροπλάνον ή με πλοίον;	Kıbrıs'tan İtalya'ya deniz yoluyla da gidilir?	Kıbrıs'tan İtalya'ya nasıl gidiliyor? Deniz yoluyla mı, yoksa hava yoluyla mı?
Μπορείς να πας και με πλοίο και με αεροπλάνο.	Μπορείς να πάεις τζαι με πλοίον τζαι με αεροπλάνον.	Hem denizden hem de uçakla gidilir.	Hem deniz, hem de hava yolu ile gidiliyor.
Μπορείτε να μου δείξετε τη Λευκωσία στον χάρτη;	Μπορείτε να μου δείξετε την Λευκωσίαν στον χάρτην;	Lefkoşa'yı haritada gösterebilirsiniz?	Haritada Lefkoşa'yı gösterebilir misiniz?
Είναι εδώ.	Εν' δαμαί.	Burdadır.	İşte burada.
Είναι βόρεια της Λεμεσού και νότια της Κερύνειας. Είναι ανατολικά της Πάφου και δυτικά της Αμμοχώστου.	Εν' βόρεια της Λεμεσού τζαι νότια της Τζερύνειας. Εν' ανατολικά της Πάφου τζαι δυτικά της Αμμοχώστου.	Limasol'un kuzeyinde, Girne'nin güneyindedir. Baf'ın doğusunda, Mağusa'nın batısındadır.	Limasol'un kuzeyinde, Girne'nin güneyinde, Baf'ın doğusunda ve Mağusa'nın batısında yer alır.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ • SÖZLÜK

ΤΟΠΟΙ – YERLER

Ταχυδρομείο – Postane

Κέντροτης πόλης – Şehir merkezi

Σταθμός των λεωφορείων – Otobüs durağı

Εδώ – Burada

Εκεί – Orada

Νοσοκομείο – Hastane

Ταχυδρομείο – Pastane

Αστυνομία – Polis

ATM – Bankamatik

Τράπεζα – Banka

Περίπτερο – Off licence/ İçki satılan yer / Büfe

Θέατρο – Tiyatro

Σινεμά – Sinema

ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΠΩΝ – YÖNLER VE YERLERİ TANITMA

Πού είναι ...; – ... nerede?

Πόσο μακριά ...; – ... ne kadar uzakta?

Μακριά – Uzak

Με τα πόδια/Περπατητός/Περπατητή – Yayan / Yürüyerek

Βόρεια – Kuzey

Νότια – Güney

Ανατολικά – Doğu

Δυτικά – Batı

Συγγνώμη/με συγχωρείτε – Affedersiniz / Pardon

Ψάχνω – Aramak

Ξέρω – Bilmek

Πυξίδα – Pusula

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ TÜRKÇE DİL BİLGİSİ

I. –Dan.....-(y)A

Στα τουρκικά οι καταλήξεις “–Dan.....-(y)A” χρησιμοποιούνται για να δηλώσουν το “από.....μέχρι”. Σύμφωνα με τη φωνηεντική αρμονία το “–Dan” μπορεί να μετατραπεί σε “–dan, –den, –tan, –ten” και το “–(y)A” μπορεί να μετατραπεί σε “–a, –e, –ya, –ye”.

π.χ.

Bura-**dan** deniz-**e** uzaklık, 500 km'dir.

Girne-**den** Larnaka'ya gidiyoruz.

Trodos-**tan** Girne'ye bisikletle gittik.

İsveç-**ten** Kıbrıs'a misafirler geliyor.

II. (n)In.....(s)I

Στα τουρκικά τα περιφραστικά ουσιαστικά παράγονται με τη χρήση ορισμένων καταλήξεων. Στην πρώτη λέξη του περιφραστικού ουσιαστικού προστίθενται οι καταλήξεις “–ın, –in, –un, –ün, –nın, –nin, –nun, –nün”. Στη δεύτερη λέξη προστίθενται οι καταλήξεις “–ı, –i, –u, –ü, –si, –sı, –su, –sü”. Αν προστεθεί στο περιφραστικό ουσιαστικό και η κατάληξη “de/da/te/ta” της τοπικής πτώσης ή “den/dan/ten/tan” της αφαιρετικής, τότε προστίθεται και ο βοηθητικός ήχος “–n–” ανάμεσα στο ουσιαστικό και την κατάληξη της τοπικής πτώσης.

π.χ.

Market ile otoparkın arası-**n-da**.

Lisenin karşısı-**n-da**.

Girne'nin güneyi-**n-de**

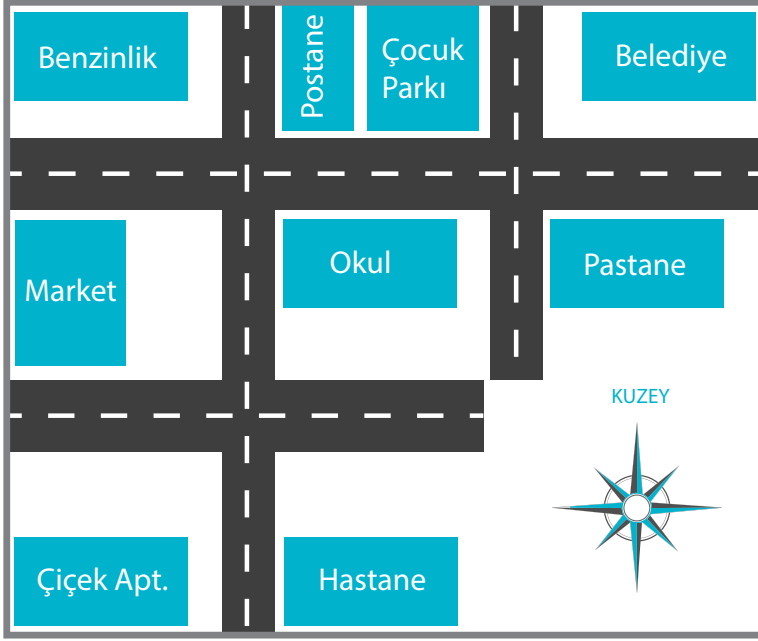
Baf'ın doğusu-**n-da**

Yürüme mesafesi-**n-de**

ΑΣΚΗΣΕΙΣ • ΑΛΙΣΤΙΡΜΑΛΑΡ

I. Αşağıdaki krokiyi temel alarak yarım bırakılmış cümleleri tamamlayınız.

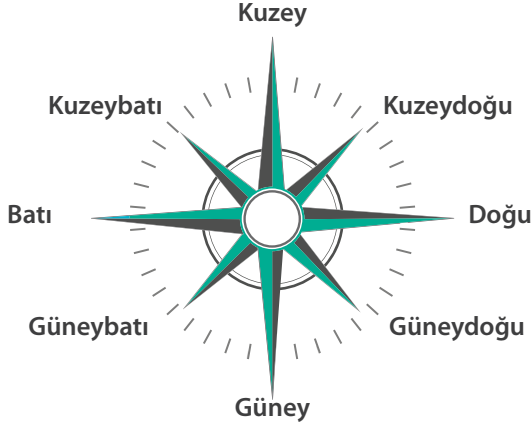
Συμπληρώστε τις προτάσεις χρησιμοποιώντας το σχεδιάγραμμα.

- Market, _____ batısındadır.
- _____, çocuk parkı ile benzinliğin arasındadır.
- Çiçek Apartmanı ile hastanenin arasındaki yoldan düz ilerleyip sağdan ikinci yoldan dönünüz. Çocuk parkını geçtikten sonra sol kolunuzun üzerinde _____ vardır.
- Okulun doğusunda _____ yer almaktadır.
- Marketin sağında _____ ve _____ bulunmaktadır.
- Okulun kuzeyinde postane ve çocuk parkı vardır; _____ ise hastane vardır.
- Çiçek apartmanı ile _____ bir yol ayırmaktadır.
- Hastanenin karşısında ve sağında _____ yer almaktadır.
- Çiçek Apartmanı ile _____ aynı yolun üzerinde değildir.
- Okulun kuzeybatısında _____ bulunmaktadır.

II. Bir Kıbrıs haritası kullanarak aşağıdaki cümleleri tamamlayınız. Yönleri (kuzey, güney, doğu, batı, kuzeydoğu, kuzeybatı, güneydoğu, güneybatı) kullanarak cümle oluşturunuz.

Συμπληρώστε τις προτάσεις χρησιμοποιώντας ένα χάρτη της Κύπρου. Κάντε προτάσεις χρησιμοποιώντας τις κατευθύνσεις (kuzey, güney, doğu, batı, kuzeydoğu, kuzeybatı, güneydoğu, güneybatı).

1. Girne, Lefkoşa'nın kuzeyinde, Omorfo'nun kuzeydoğusunda, Mağusa'nın kuzey batısındadır.

2. Omorfo, _____

3. Baf, _____

4. Larnaka, _____

5. Limasol, _____

6. Dipkarpaz, _____

7. Mağusa, _____

8. Lefkoşa, _____

ΘΕΜΑ 13: ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ

KONU 13: DUYGU VE DÜŞÜNCELER

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	KIBRIS RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ KIBRIS TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
Πώς αισθάνεσαι;	Ίνταλος νιώθεις;	Ne hisseden?	Ne hissediyorsun?
Είμαι αναστατωμένος (Ε) / αναστατωμένη (Δ).	Είμαι αναστατωμένος (Ε) / αναστατωμένη (Δ).	Üzgünüm.	Üzgünüm.
Είμαι θυμωμένος (Ε) / θυμωμένη (Δ).	Είμαι θυμωμένος (Ε) / θυμωμένη (Δ).	Sinirliyim.	Kızgınım.
Είμαι ενθουσιασμένος (Ε) / ενθουσιασμένη (Δ).	Είμαι ενθουσιασμένος (Ε) / ενθουσιασμένη (Δ).	Heycanlıyım.	Heyecanlıyım.
Είμαι χαρούμενος (Ε) / χαρούμενη (Δ).	Είμαι χαρούμενος (Ε) / χαρούμενη (Δ).	Mutluyum.	Mutluyum.
Είμαι μπερδεμένος (Ε) / μπερδεμένη (Δ).	Είμαι συγχισμένος (Ε) / συγχισμένη (Δ).	Şaşkınım.	Şaşkınım.
Είμαι ήρεμος (Ε) / ήρεμη (Δ).	Είμαι ήρεμος (Ε) / ήρεμη (Δ).	Rahatım.	Huzurluyum.
Είμαι ανήσυχος (Ε) / ανήσυχη (Δ).	Είμαι ανήσυχος (Ε) / ανήσυχη (Δ).	Telaşlıyım.	Telaş içindeyim.
Πώς είναι η διάθεσή σου; (Τ)	Ίνταλος εν' η διάθεση σου; (Τ)	Moralin nasıldır? (εν)	Moralin nasıl? (εν)
Πώς είναι η διάθεσή σου; (Ç)	Ίνταλος εν' η διάθεση σου; (Ç)	Moraliniz nasıldır? (Πλ)	Moraliniz nasıl? (Πλ)
Είναι καλή η διάθεσή μου.	Εν' καλή η διάθεση μου.	Keyfim yerindedir.	Keyfim yerinde.
Έχεις κάποιο πρόβλημα; (Τ)	Έδεις κάποιον πρόβλημα; (Τ)	Bir sıkıntın var? (εν)	Bir sıkıntın mı var? (εν)
Έχετε κάποιο πρόβλημα;(Ç)	Έδετε κάποιον πρόβλημα; (Ç)	Bir sıkıntınız var?(Πλ)	Bir sıkıntınız mı var?(Πλ)
Ναι, δεν έχω διάθεση.	Νναι, εν έχω διάθεση.	Evet, keyfim yok.	Evet, keyfim yok.
Όχι, δεν έχω κάποιο πρόβλημα.	Όι, εν έχω κάποιον πρόβλημα.	Hayır, bir sıkıntım yok.	Hayır, bir sıkıntım yok.
Αν έχεις κάποιο πρόβλημα, μπορούμε να μιλήσουμε. (Τ)	Αν έδεις κάποιον πρόβλημα, μπορούμε να μιλήσουμε. (Τ)	Bir sorunun varsa gonuşalım. (εν)	Dertleşme ihtiyacın varsa konuşabiliriz. (εν)
Αν έχετε κάποιο πρόβλημα, μπορούμε να μιλήσουμε.(Ç)	Αν έδετε κάποιον πρόβλημα, μπορούμε να μιλήσουμε.(Ç)	Bir sorununuz varsa gonuşalım. (Πλ)	Dertleşme ihtiyacınız varsa konuşabiliriz. (Πλ)
Δεν νιώθω καλά.	Εν νιώθω καλά.	Eyi değilim.	İyi hissetmiyorum.
Πώς μπορώ να σε βοηθήσω; (Τ)	Ίνταλος μπορώ να σε βοηθήσω; (Τ)	Sana nasıl yardım edebilirim? (εν)	Sana nasıl yardımcı olabilirim? (εν)
Πώς μπορώ να σας βοηθήσω;(Ç)	Ίνταλος μπορώ να σας βοηθήσω;(Ç)	Size nasıl yardım edebilirim? (Πλ)	Size nasıl yardımcı olabilirim? (Πλ)

STANDART YUNANCA ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΙΒΡΙΣ RUMCASI ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΚΙΒΡΙΣ TÜRKÇESİ	ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ STANDART TÜRKÇE
Θα ήθελα να αλλάξω κάποιες από τις συνήθειές μου.	Εννά ήθελα να αλλάξω κάποιες που τες συνήθειες μου.	Bazı kötü huylarımı değiştirmek isterim.	Bazı kötü huylarımı değiştirmek istiyorum.
Συγχαρητήρια!	Συγχαρητήρια!	Tebrikler!	Tebrikler!
Χάρηκα πολύ για σένα!	Εχάρηκα πολλά για σέναν!	Senin adına çok sevindim!	Senin adına çok mutlu oldum!
Βαρέθηκα πολύ!	Εβαρέθηκα πολλά.	Çok usandım!	Çok sıkıldım!
Κουράστηκα πολύ!	Εκουράστηκα πολλά.	Çok yorgunum!	Çok yorulдум!
Εξαντλήθηκα.	Εξαντλήθηκα.	Yorgunluktan geberiyorum.	Yorgunluktan bittim.
Έχω πεθάνει απ' το γέλιο.	Εφύρτηκα που το γέλιον!	Gülmekten öldüm/ çatladım.	Gülmekten öldüm.
Πολύ αστείο!	Πολλά γελοίοι!	Çok komik!	Çok komik!
Κάνεις πλάκα;	Αστειεύκεις με;	Şaka eden? / Şaka yapan?	Şaka mı yapıyorsun?
Αποκλείεται!	Εν έδει έτσι πράμαν!	Yok, da!	Yok artık, daha neler!
Δεν το περίμενα αυτό!	Εν επερίμενα έτσι πράμαν!	Hiç beklemezdim!	Hiç ummazdım!
Καλορίζικο!	Με το καλό!	Hayırlısı olsun!	Hayırlı olsun!
Με γεια!	Με γειαν!	Eyi günlerde gullan!	Güle güle kullan!
Φοβάμαι!	Φοούμαι!	Gorkarım!	Korkuyorum!
Σ' αγαπώ!	Αγαπώ σε!	Seni çok severim.	Seni seviyorum.
Βιάζομαι, να μιλήσουμε ύστερα;	Βιάζομαι, μιλούμεν ύστερα;	Acelem var, sonra gonuşuruk?	Acelem var, sonra konuşalım mı?
Με συγχωρείτε, δεν μπορώ να σας βοηθήσω!	Συγγνώμην, εν ι-μπορώ να σας βοηθήσω	Özür dilerim, size yardımcı olamaycam.	Üzgünüm, size yardımcı olamam!
Απογοητεύτηκα	Απογοητεύτηκα	Hayal kırıklığına uğradım.	Hayal kırıklığına uğradım.
Είμαι περήφανος/περήφανη	Είμαι περήφανος/περήφανη	Gururlandım.	Gurur duydum.
Ντράπηκα!	Αντράπηκα!	Mahcup oldum!	Utandım!
Να 'σαι καλά.	Να 'σαι καλά.	Gendine iyi bak.	Kendine iyi bak.
Πες μου αν χρειάζεσαι κάτι. (t)	Πε μου αν χρειάζεσαι κάτι. (t)	Bişeye ihtiyacın olursa haber ed. (ev)	Bişeye ihtiyacın olursa haber ver. (ev)
Πείτε μου αν χρειάζεστε κάτι. (ç).	Πέτε μου αν χρειάζεστε κάτι. (ç).	Bişeye ihtiyacınız olursa haber edin. (nl)	Bişeye ihtiyacınız olursa haber verin. (nl)

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ • SÖZLÜK

ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ – DUYGULAR

αναστατωμένος (e) / αναστατωμένη (d) – üzgün

θυμωμένος (e) / θυμωμένη (d) – kızgın

ενθουσιασμένος (e) / ενθουσιασμένη (d) – heyecanlı

χαρούμενος (e) / χαρούμενη (d) – mutlu

μπερδεμένος (e) / μπερδεμένη (d) – şaşkın

ήρεμος (e) / ήρεμη (d) – huzurlu

ανήσυχος (e) / ανήσυχη (d) – kaygılı

διάθεση (d) – moral

χαμογελώ – gülümsemek

κατσούφης (e) / κατσούφα (d) – somurtkan

αισιόδοξος (e) / αισιόδοξη (d) – iyimser

απαισιόδοξος (e) / απαισιόδοξη (d) – karamsar

ντροπαλός (e) / ντροπαλή (d) – çekingen

ΕΚΦΡΑΣΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΩΝ – DUYGULARI İFADE ETME

συγχαρητήρια! – tebrikler!

συλλυπητήρια – başın(ız) sağ olsun

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ • DİL BİLGİSİ

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
TÜRKÇE DİL BİLGİSİ

Στην τουρκική γλώσσα η ενεργητική φωνή δηλώνει το υποκείμενό της, το οποίο δρα. Στην παθητική φωνή το υποκείμενο δέχεται την ενέργεια του ρήματος ή επηρεάζεται από αυτή, ενώ το ποιητικό αίτιο μπορεί να μη δηλώνεται. Αν θέλουμε να το δηλώσουμε, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε το ποιητικό αίτιο ακολουθούμενο από τη λέξη “tarafından”.

Παράδειγμα:

Patron Ali’yi işe aldı. (ενεργητική φωνή) Το αφεντικό προσέλαβε τον Αλή.

Ali işe alındı. (παθητική φωνή). Ο Αλή προσλήφθηκε.

Ali patron tarafından işe alındı. Ο Αλή προσλήφθηκε από το αφεντικό.

Για τη δημιουργία παθητικών ρημάτων χρησιμοποιούνται τα επιθήματα –n(-ın, -in, -un, -ün) ή –l(-il, -ul, -ül).

Παράδειγμα:

Filiz, kapıyı açtı. (ενεργητική φωνή). Η Φιλίζ άνοιξε την πόρτα.

Kapı açıldı. (παθητική φωνή). Η πόρτα ανοίχτηκε.

Kapı, Filiz tarafından açıldı. Η πόρτα ανοίχτηκε από την Φιλίζ.

Ayşe masayı sildi. (ενεργητική φωνή) . Η Αϊσέ καθάρισε το τραπέζι.

Masa silindi. (παθητική φωνή). Το τραπέζι καθαρίστηκε.

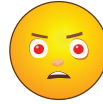
Masa, Ayşe tarafından silindi. Το τραπέζι καθαρίστηκε από την Αϊσέ.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ • ΑΛΙΣΤΙΡΜΑΛΑΡ

I. Αşağıdaki yüz ifadelerini anlatan uygun sözcükleri tablodan seçerek resimlerin altına yazınız.

Διαλέξετε από τον πίνακα την κατάλληλη έκφραση προσώπου για τις πιο κάτω εικόνες.

sinirli	korkmuş	neşeli	hayrete düşmüş
doğal	üzgün	küskün	hoşnut
komik	hasta	ağlamaklı	düşünceli
aşık	şakacı	gülen	sakin

II. Etken cümleleri edilgen yapınız.

Μετατρέψτε τις ενεργητικές προτάσεις σε παθητικές!

1. Ayşe beni hayal kırıklığına uğrattı.

2. Marios çok güzel şakalar yaptı.

3. Filiz, yaşlı kadına yardımcı oldu.

4. Çocuk, anne ve babasını korkuttu.

III. Διαλέξτε από τον πίνακα την κατάλληλη έκφραση προσώπου για τις πιο κάτω εικόνες.

Αşağıdaki yüz ifadelerini anlatan uygun sözcükleri tablodan seçerek resimlerin altına yazınız.

αναστατωμένος	φοβισμένος	χαρούμενος	εμβρόντητος
φυσικός	λυπημένος	προσβεβλημένος	ευχαριστημένος
αστείος	άρρωστος	θλιμμένος	σκεφτικός
ερωτευμένος	πλακατζής	γελαστός	ήρεμος

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

YANITLAR

ΘΕΜΑ 1: ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΚΟΝΥ 1: ΚΕΝΔΙΝΙ VE ΒΑ΢ΚΑΛΑΡΙΝΙ ΤΑΝΙΤΜΑ

I. Αῗαḡιδaki cevapların sorularını yazın lütfen.

Γράψετε τις ερωτήσεις των πιο κάτω απαντήσεων.

1. Είσαι δικηγόρος;
2. Είσαι η Μαρία Ανδρέου;/ Ποια είσαι;
3. Πόσα παιδιά έχεις;
4. Πού δουλεύεις;
5. Είσαι παντρεμένος/ παντρεμένη;
6. Πώς είσαι;
7. Πού μένεις;
8. Πώς σε λένε;
9. Έχεις παιδιά;
10. Είσαι η Μαρία;

II. Προσθέστε τις κτητικές καταλήξεις στις πιο κάτω λέξεις.

Aῗaḡidaki kelimelere uygun iyelik eklerini yerleştirin.

1. Benim kardeşim
2. Eleni ve Yorgos'un çocuḡu
3. Senin ofisin
4. Çocukların öğretmeni
5. Benim çocuḡum
6. Kardeşlerin dersleri
7. Onun eḡi
8. Senin adın
9. Onun hayali
10. Öğretmenin arabası

ΘΕΜΑ 2: ΚΑΤΟΙΚΙΑ KONU 2: EVİMİZ

I. Παρακαλώ διαλέξτε τη σωστή απάντηση.

Lütfen doğru cevabı seçiniz. Doğru seçeneği cinse göre işaretleyiniz.

1. γ 2. α 3. β 4. α 5. γ

II. Σχηματίστε την τοπική πτώση των παρακάτω λέξεων προσθέτοντας σωστή μορφή του επιθέματος -DA (-ta/-te/-da/-de).

Aşağıdaki kelimeleri bulunma durumu ekiyle (ismin -de haliyle) tamamlayınız.

1. da 2. ta 3. da 4. te 5. da 6. de 7. de 8. de 9. 'ta 10. da
11. de 12. de 13. de 14. ta 15. te

III. Αşağıdaki resimlerin yerine kelimeleri yazarak metni tamamlayınız.

Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με τις φωτογραφίες που βλέπετε.

1. ev 2. televizyon 3. kanepa 4. sehpa 5. sandalye 6. yatak 7. komodin 8. buzdolabı 9. fırın 10. üç sandalye 11. bilgisayar 12. bilgisayar 13. kitaplık 14. koltuk 15. halı 16. küvet 17. lavabo 18. tuvalet 19. ayna

ΘΕΜΑ 3: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ KONU 3: GÜNLÜK AKTİVİTELER

I. Αşağıdaki sözcüklerin karşılıklarına zıt anlamlılarını yazınız.

Παρακαλώ γράψτε τα αντίθετα των πιο κάτω λέξεων.

1. μετά
2. μικρός
3. νύχτα/βράδυ/απόγευμα
4. μικρός
5. ανάληψη
6. ανοίγω
7. παίρνω
8. κοιμάμαι
9. αργά
10. κανένας

II. Αşağıdaki cümlelerdeki hataları bulunuz ve düzeltiniz.

Βρείτε τα λάθη και γράψτε τις πιο κάτω προτάσεις σωστά.

1. Μπορείτε να μου δώσετε ένα φάκελο;
2. Μου δίνετε την ταυτότητά/διαβατήριό σας παρακαλώ;
3. Ο πατέρας βλέπει τις ειδήσεις στην τηλεόραση.
4. Τα παιδιά διαβάζουν τα μαθήματά τους.
5. Κάθε μέρα ξυπνώ στις 6.00 το πρωί.

III. Αşağıdaki kelimelere belirtilen hal ekini ekleyin.

Συμπληρώστε τις λέξεις με την πτώση που σας δίνεται.

1. mektubu
2. Mutfakta
3. Tabağa
4. Masadan
5. Dersten
6. Annemi
7. Çocukları
8. Şu çocuğa
9. Şimdi televizyonda
10. Bulaşıkları

IV. Αşağıdaki cümlelerdeki boşluklara uygun hal ekini yazınız.

Συμπληρώστε τα κενά με την κατάλληλη πτώση.

1. altıda
2. dairedede
3. Lefkoşa'ya
4. bara
5. markete
6. Babamı

V. Boşlukları doğru edatla doldurunuz.

Συμπληρώστε τα κενά με τη σωστή πρόθεση. (από, χωρίς, για, με, εκτός)

1. με
2. από
3. Χωρίς
4. για
5. εκτός

ΘΕΜΑ 4: ΦΑΓΗΤΑ ΚΑΙ ΠΟΤΑ KONU 4: YİYECEK VE İÇECEK

I. Συμπληρώστε τις προτάσεις με υποτακτική ή προστακτική.

Aşağıdaki cümleleri emir veya istek kipiyle tamamlayınız.

1. gidelim mi
2. yap
3. alayım mı
4. paylaşalım
5. için(iz)
6. yeme
7. çağırmayın(ız)
8. yiyelim
9. gidelim mi
10. çağıralım

II. Παρακαλώ διαλέξτε τη σωστή απάντηση.

Doğru cevabı işaretleyiniz.

1. β) ανοίξτε
2. β) μπορώ να
3. γ) να πληρώσω
4. γ) να βγαίνω
5. β) τρως

III. Aşağıdaki resimlerdeki yemeklerin ve içeceklerin Yunanca ve Türkçe adını yazınız.

Γράψτε τα ονόματα των φαγητών και των ποτών στα Ελληνικά και στα Τούρκικα στις πιο κάτω εικόνες.

1. Κούπες / Bulgur Köftesi
2. Αϊράνι / ayran
3. Uzo / Ούζο
4. Ekmek kadayıfı / Εκμέκ καταϊφί
5. Şeftali kebabı / Σιεφταλιές
6. Katmer / Κατιμέρι

ΘΕΜΑ 5: ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΧΟΜΠΙ

ΚΟΝΥ 5: ΙΛΓΙ ΑΛΑΝΛΑΡΙ VE ΗΟΒΙΛΕΡ

I. Αşağıdaki cümlelerdeki fiilleri sonraki file göre çekimleyiniz.

Συμπληρώστε με τη σωστή πτώση του απαρεμφάτου.

2. Bisiklet sürmek istiyorum. Beraber sürelim mi?
3. Dans etmeyi çok seviyorum ama bu akşam dans etmek istemiyorum.
4. Ben salıncağa binemem. Düşmekten korkuyorum.
5. Basketbol oynamak çok güzel ama voleybol oynamayı daha çok seviyorum.
6. Kardeşim evde kalmaktan nefret ediyor, sürekli dışarıya çıkmak istiyor.
7. Çocuklar her sabah yataklarını toplamaktan nefret ediyorlar.
8. Erkek arkadaşımın adı Ahmet. Onunla gezmekten çok hoşlanıyorum.
9. Annem belgesel izlemeyi çok seviyor ama dizilerden nefret ediyor.
10. Kız arkadaşım piyanist, piyano çalmayı çok seviyor.
11. Çocuklar genellikle denize gitmekten ve yüzmekten hoşlanıyorlar.

II. Παρακαλώ διαλέξτε τη σωστή απάντηση.

Doğru cevabı işaretleyiniz.

- 1.α, 2.β, 3.γ, 4.β, 5.α

ΘΕΜΑ 6: ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗ

ΚΟΝΥ 6: YOLCULUK VE KONAΚLAMA

I. Αşağıdaki kelimeleri kullanarak saatleri yazınız.

Γράψτε την ώρα χρησιμοποιώντας τις πιο κάτω εκφράσεις.

- 05.45μ.μ Είναι έξι παρά τέταρτο το απόγευμα.
 08.55 μ.μ Είναι εννέα παρά πέντε το βράδυ.
 02.15 μ.μ. Είναι δύο και τέταρτο το απόγευμα.
 07.50 π.μ. Είναι οχτώ παρά δέκα το πρωί.
 02.30 μ.μ. Είναι δύο και μισή το απόγευμα.

II. Τι ώρα είναι;

Saat kaç?

1. 12.00: (Η ώρα) Είναι δώδεκα (το μεσημέρι)
2. 14.15: (Η ώρα) Είναι δύο και τέταρτο (το απόγευμα)
3. 18.30: (Η ώρα) Είναι έξι και μισή (το απόγευμα)
4. 23.20: (Η ώρα) Είναι έντεκα και είκοσι (το βράδυ)
5. 21.50: (Η ώρα) Είναι δέκα παρά δέκα (το βράδυ)
6. 17.35: (Η ώρα) Είναι έξι παρά είκοσι πέντε (το απόγευμα)

III. Συμπληρώστε τα κενά.*Αşağıdaki boşlukları doldurunuz.*

1. Haberler televizyonda (akşam) sekizde (20.00) başlıyor.
2. Saat (sabah) dokuzu yirmi geçe (09.20) otobüse biniyorum.
3. Toplantı (öğle(n))bir buçukta (13.30) bitiyor.
4. Seni (sabah) on bire yirmi kala (10.40) okulda bekliyorlar.
5. Hastanede (öğle(n)) on ikiyi çeyrek geçe(12.15) randevum var.

IV. Παρακαλώ απαντήστε τις ερωτήσεις*Lütfen aşağıdaki soruları cevaplayın.*

1. Genellikle saat on bir buçukta yatıyorum.
2. Genellikle saat sekizde kalkıyorum.
3. Bugün saat sekizi çeyrek geçe kahvaltı yaptım/yaptık.
4. Dün (akşam) saat sekize on kala eve döndüm/döndük.
5. Dünkü maç (akşam) saat altıda başladı.
6. Her gün (akşam) saat yedi buçuğa kadar üniversitedeyim.
7. Türkçe dersi (öğleden sonra) saat bir buçuktan üçe kadar sürüyor.
8. Öğle yemeğini saat biri yirmi geçe; akşam yemeğini (ise) saat sekiz buçukta yiyorum/ yiyoruz.
9. Yarınki doktor randevum (öğleden sonra) saat dörde yirmi beş kala(dır).
10. Türkçe ara sınavım(ız) 19 Mart'ta (öğlen) saat bir buçukta başlıyor. Yetmiş beş dakika sürüyor.

**ΘΕΜΑ 7: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΤΟΜΩΝ : ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ
ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΟΝΥ 7: İNSANLARI TARİF ETMEK: FİZİKSEL
VE KARAKTER ÖZELLİKLERİ**

I. Αşağıdaki kelimelerle düzgün cümleler kurun.*Şηηματίστε ολοκληρωμένες προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις.*

1. Arkadaşım benden daha tembel.
2. Babam modern giyiniyor.
3. Senin yüzün yuvarlak.
4. Gözlerin ne renk?
5. Benim arkadaşım çok çalışkan biri.

II. Αşağıdaki eşυαlar kime aittir? Arkadaşlarınıza soru sorun.*Şε ποιον ανήκουν τα παρακάτω αντικείμενα (/άτομα/ζώα); Φτιάξτε προτάσεις όπως στο παράδειγμα.*

1. Onun arabası mı?
(+) Evet, onun arabası.

- (-) Hayır, onun arabası değil
- 2. Onların kedisi mi?
(+)Evet, onların kedisi
(-)Hayır, onların kedisi değil.
- 3. Bizim öğretmenimiz mi?
(+)Evet, bizim öğretmenimiz.
(-)Hayır, bizim öğretmenimiz değil
- 4. Senin haritan mı?
(+) Evet, benim haritam
(-) Hayır, benim haritam değil.
- 5. Sizin kaleminiz mi?
(+) Evet, bizim kaleminiz
(-) Hayır, bizim kalemimiz değil.

III. Γράψτε τις προτάσεις στον πληθυντικό αριθμό.

Aşağıdaki cümleleri çoğul yapınız.

- 1. Οι μπλούζες είναι κόκκινες.
- 2. Τα παντελόνια είναι στενά.
- 3. Οι φίλοι μου είναι έξυπνοι.
- 4. Τα ψωμιά είναι φτηνά.
- 5. Οι κοπέλες είναι όμορφες.

IV. Συμπληρώστε τα κενά με τον σωστό βαθμό των επιθέτων που είναι σε παρένθεση.

Aşağıdaki boşlukları parantez içindeki sıfatları kullanarak uygun karşılaştırma ve üstünlük dereceleriyle tamamlayınız.

- 1. πιο όμορφη
- 2. πιο ψηλός
- 3. πιο κρύα
- 4. πιο ωραίο
- 5. το πιο δύσκολο
- 6. πιο εύκολη
- 7. πιο μικρό
- 8. πιο νόστιμος
- 9. πιο νέοι
- 10. πιο μεγάλο

ΘΕΜΑ 8: ΥΓΕΙΑ ΚΟΝΥ 8: ΣΑΓΛΙΚ

I. Αşağıdaki birinci kutudaki diyalogta cümleler karışık halde verilmiştir. Cümleleri sıralayıp diyalogun son şeklini ikinci kutuya yazınız.

Βάλτε τις παρακάτω προτάσεις στην σωστή σειρά και γράψτε τον διάλογο

Doktor: Merhaba, hoş geldiniz.

Hasta: Hoşbulduk.

Doktor: Neyiniz var?

Hasta: Kendimi iyi hissetmiyorum. Midem ağrıyor. Birkaç kez kustum.

Doktor: Ne zamandan beri böyle hissediyorsunuz?

Hasta: Dün akşamdan beri.

Doktor: Lütfen uzanın. Sizi muayene edeceğim. Ağzınızı açın.

Hasta: Ne yapmamı tavsiye edersiniz?

Doktor: Size bir reçete yazacağım. İlaçlarınızı alın ve düzenli kullanın. Evde kalıp dinlenin.

Kısa zamanda iyileşeceksiniz.

Hasta: Teşekkürler.

II. Βάλτε τις παρακάτω προτάσεις στην σωστή σειρά και γράψτε τον διάλογο.

Αşağıdaki birinci kutudaki diyalogta cümleler karışık halde verilmiştir. Cümleleri sıralayıp diyalogun son şeklini ikinci kutuya yazınız.

Γιατρός: Γεια σας, καλωσορίσατε.

Ασθενής: Καλώς σας βρήκα.

Γιατρός: Τι πρόβλημα έχετε;

Ασθενής: Δεν νιώθω καλά. Πονάει το στομάχι μου και έκανα εμετό.

Γιατρός: Από πότε δεν νιώθετε καλά;

Ασθενής: Από χθες βράδυ.

Γιατρός: Ξαπλώστε παρακαλώ. Θα σας εξετάσω. Ανοίξτε το στόμα σας.

IV. Συμπληρώστε τα κενά χρησιμοποιώντας τις λέξεις που σας δίνονται στο πιο κάτω πλαίσιο:

Αşağıdaki tabloda verilen kelimeleri kullanarak boşlukları doldurunuz.

1. να τρώω
2. να πάρετε
3. να τρώνε
4. να παίρνεις
5. να βουρτσίζεις
6. να φάω
7. να βουρτσίζουμε

ΘΕΜΑ 9: ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ KONU 9: EĞİTİM

I. Συμπληρώστε τα πιο κάτω κενά.

Aşağıdaki boşlukları doldurunuz.

1. Γαλλικά
2. Γερμανία
3. Ελληνικά, Τούρκικα
4. Κίνα
5. Αραβικά
6. Ισπανία
7. Αγγλικά
8. Ιταλία
9. Εβραϊκά
10. Ιαπωνικά

II. Επιλέξτε τις σωστές απαντήσεις.

Doğru olanı seçiniz.

1. γ) δέκατηόγδοη
2. β) πρώτος
3. α) τέταρτο
4. γ) τρίτο
5. γ) δεύτερη

III. Boşlukları doldurunuz.

Συμπληρώστε τα κενά.

1. ikinci
2. dördüncü
3. üçüncü
4. beşinci
5. birinci/ilk

IV. Aşağıdaki tabloyu inceleyiniz. Cem'in öğrencilik hayatı ve okul yılları tabloda verilmiştir. Doğru olan cümleler için (D), yanlış cümleler için (Y) yazınız.

Διαβάστε τον πιο κάτω πίνακα, ο οποίος παρουσιάζει τα μαθητικά και φοιτητικά χρόνια του Τζεμ. Για τις δηλώσεις που ακολουθούν, σημειώστε «D» (δηλαδή doğru = σωστό) αν είναι σωστές και «Y» (δηλαδή yanlış = λάθος) αν είναι λανθασμένες.

1. Y
2. D
3. Y
4. D
5. Y

ΘΕΜΑ 10: ΨΩΝΙΑ ΚΟΝΟΥ 10: ΑΛΙΣΒΕΡΙΣ

I. Sorularla cevapları eşleştiriniz.

Αντιστοιχίστε τις ερωτήσεις με τις απαντήσεις.

- 1 – f
- 2 – d
- 3 – c
- 4 – b
- 5 – a
- 6 – g
- 7 – e

II. Αντιστοιχίστε τις ερωτήσεις με τις απαντήσεις.

Sorularla cevapları eşleştiriniz.

- 1 – f
- 2 – d
- 3 – c
- 4 – b
- 5 – a
- 6 – g
- 7 – e

III. Zıt anlamlısını yazın.

Γράψτε το αντίθετο.

Şekerli peksemet
Üzümsüz pilavuna
Salçalı patates
Mutsuz kasiyer
Tuzlu ayran
Naneli ayran

ΘΕΜΑ 11: ΦΥΣΗ, ΚΑΙΡΟΣ ΚΑΙ ΩΡΑ KONU 11: DOĞA, HAVA VE ZAMAN

I. Αşağıdaki hava durumlarını gösteren resimlerin altına doğru Türkçe sözcükleri yazınız.

Γράψτε τον καιρό στα Τουρκικά με βάση τις πιο κάτω εικόνες.

Güneşli	Bulutlu ve güneşli	Bulutlu ve yağmurlu
Yağmurlu	Çok sıcak	Gök gürültülü
Karlı	Rüzgârlı	Güneşli ve yağmurlu

II. Αşağıdaki cümleler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

Γράψτε «D» για το σωστό ή «Y» για το λάθος!

- Y
- Y
- D
- D
- Y

III. Γράψτε τον καιρό στα Ελληνικά με βάση τις πιο κάτω εικόνες.

Αşağıdaki hava durumlarını gösteren resimlerin altına doğru Yunanca sözcükleri yazınız.

ηλιόλουστος	ηλιόλουστος και συννεφιασμένος	συννεφιασμένος και βροχερός
βροχερός	πολύ ζεστός	με καταιγίδες
με χιόνι	με αέρα	ηλιόλουστος και βροχερός

IV. Γράψτε «Σ» για το σωστό ή «Λ» για το λάθος!

Αşağıdaki cümleler doğru ise Σ, yanlış ise Λ yazınız.

- Λ
- Λ
- Σ
- Σ
- Σ

ΘΕΜΑ 12: ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΟΝΥ 12: ΥΟΛ ΤΑΡΙΦΙ ΥΕ ΥÖΝΛΕΡ

I. Αşağıdaki krokiyi temel alarak yarım bırakılmış cümleleri tamamlayınız.

Συμπληρώστε τις προτάσεις χρησιμοποιώντας το σχεδιάγραμμα.

- a. okulun
- b. Postane
- c. belediye
- d. pastane
- e. okul ve pastane
- f. güneyinde
- g. hastaneyi
- h. pastane
- i. belediye
- i. benzinlik

II. Bir Kıbrıs haritası kullanarak aşağıdaki cümleleri tamamlayınız. Yönleri (kuzey, güney, doğu, batı, kuzeydoğu, kuzeybatı, güneydoğu, güneybatı) kullanarak cümle oluşturunuz.

Συμπληρώστε τις προτάσεις χρησιμοποιώντας ένα χάρτη της Κύπρου. Κάντε προτάσεις χρησιμοποιώντας τις κατευθύνσεις (kuzey, güney, doğu, batı, kuzeydoğu, kuzeybatı, güneydoğu, güneybatı).

2. Omorfo, Lefkoşa'nın batısındadır.
3. Baf, Lefkoşa'nın güneybatısındadır.
4. Larnaka, Mağusa'nın güneyindedir.
5. Limasol, Larnaka'nın güneybatısındadır.
6. Dipkarpaz, Lefkoşa'nın kuzeydoğusundadır.
7. Mağusa, Larnaka'nın kuzeyinde, Lefkoşa'nın doğusundadır.
8. Lefkoşa, Girne'nin güneydoğusundadır.

ΘΕΜΑ 13: ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΚΟΝΥ 13: DUYGU VE DÜŞÜNCELER

I. Αşağıdaki yüz ifadelerinin altına uygun sözcüğü tablodan seçip yazınız.

doğal	sakin	küskün	şakacı
korkmuş	üzgün	hoşnut	hasta
düşünceli	neşeli	ağlamaklı	sinirli
komik	aşık	hayrete düşmüş	gülen

II. Etken cümleleri edilgen yapınız.

1. Ben, (arkadaşım tarafından) hayal kırıklığına uğratıldım.
2. Çok güzel şakalar (Marios tarafından) yapıldı.
3. Yaşlı kadına (Filiz tarafından) yardımcı olundu.
4. Anne ve baba, (çocuk tarafından) korkutuldu.

III. Διαλέξετε από τον πίνακα την κατάλληλη έκφραση προσώπου για τις πιο κάτω εικόνες.

Aşağıdaki yüz ifadelerini anlatan uygun sözcükleri tablodan seçerek resimlerin altına yazınız.

φυσικός	ήρεμος	προσβεβλημένος	πλακατζής
φοβισμένος	λυπημένος	ευχαριστημένος	άρρωστος
σκεπτικός	χαρούμενος	θλιμμένος	αναστατωμένος
αστείος	ερωτευμένος	εμβρόντητος	γελαστός

